



Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Sciences

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Připravenost starostů obcí Jihočeského kraje na mimořádné události a krizové situace

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Studijní program:

OCHRANA OBYVATELSTVA

Autorka: Věra Středová

Vedoucí práce: Ing. Mgr. Marie Charvátová

České Budějovice 2017

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci s názvem Přípravenost starostů obcí Jihočeského kraje na mimořádné události a krizové situace jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby bakalářské práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé bakalářské práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 3. 5. 2017

.....

Středová Věra

Poděkování

Chtěla bych poděkovat všem, kteří mi jakýmkoliv způsobem pomohli se zpracováním této bakalářské práce. Děkuji starostům obcí Jihočeského kraje a vedoucím oddělení krizových oddělení obcí s rozšířenou působností Jihočeského kraje, kteří se podíleli na mém dotazníkovém šetření.

Největší dík patří mé vedoucí práce Mgr. Ing. Marii Charvátové, za pevné vedení, velkou inspiraci, čas, trpělivost a především za cenné rady, které byly pro úspěšné zpracování práce velmi důležité.

A v neposlední řadě, mé rodině a přáteli, kteří mne plně podporovali.

Přípravenost starostů obcí Jihočeského kraje na mimořádné události a krizové situace

Abstrakt

Cílem práce bylo posoudit připravenost starostů obcí v Jihočeském kraji na mimořádné události a krizové situace v souladu s platnou Konceptí vzdělávání v oblasti krizového řízení. Celkem bylo osloveno 570 obcí, z kterých se vrátilo 56 odpovědí. Jelikož se jedná o problematiku mimořádných událostí a krizových situací, měli by být starostové obcí v dostatečné míře informováni a připraveni.

Teoretická část je věnována rozboru zákonů pro povinnosti starostů obcí a obecních úřadů z pohledu mimořádných událostí a krizových situací. V práci je definováno celkem 5 zákonů a dále pak kapitola o spolupráci starosty obce s velitelem zásahu a tok informací a dokumentů na úrovni obce za vzniku mimořádné události. Jedná se o rozbor zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) a zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů.

Pro testování hypotézy *„Informovanost starostů obcí Jihočeského kraje na úseku problematiky mimořádných událostí a krizových situací nedosahuje 75 %.“* bylo realizováno rozsáhlé dotazníkové šetření. Dotazník obsahoval celkem 51 otázek a byl rozdělen na 4 podrobné úseky a to, informace o respondentovi, aspekty připravenosti, aspekty informovanosti a další aspekty.

K hodnocení informovanosti starostů obcí byla stanovena hranice 75% úspěšnosti správných odpovědí. Z výsledků se prokázala nedostatečná informovanost a to na hranici 25 %.

Výsledky dotazníkového šetření ukázaly, že připravenost a informovanost starostů obcí je nedostačující a poukazuje na nutnost starosty obcí o této problematice více seznámit.

Klíčová slova

Informovanost, krizová situace, mimořádná událost, připravenost, starosta obce

The preparedness of mayors municipalities of South Bohemian region on extraordinary events and crisis situations

Abstract

The aim of this work was to assess the preparedness of mayors of municipalities in the South Bohemian Region for extraordinary events and crisis situations, in accordance with the valid Crisis Management Education Concept. A total of 570 municipalities were approached, 56 replies returned. As it is the issue of extraordinary events and crisis situations, the mayors of municipalities should be adequately informed and prepared.

The theoretical part is devoted to the analysis of laws on the responsibilities of mayors of municipalities and municipalities in terms of extraordinary events and crisis situations. In the work 5 laws are defined and then charter about cooperation of the mayor of the municipality with the commander of the intervention and flow of information and documents at the municipal level in the event of an extraordinary event. It is an analysis of Act No. 128/2000 Coll., on municipalities (Municipal facilities), Act No. 239/2000 Coll., on an integrated rescue system and on the amendment of some laws, Act No. 254/2001 Coll., on crisis management and on the amendment of some laws, Act No. 254/2001 Coll. On water and on the amendment of some laws and Act No. 241/2000 Coll., on economic measures for crisis situations and on the amendment of some related laws.

To test the hypothesis „The awareness of the mayors of municipalities of the South Bohemian Region in the field of extraordinary events and crisis situations doesn't reach 75%” an extensive questionnaire survey was carried out. The questionnaire contained 51 questions and was divided into 4 sections, namely information about the respondent, aspects of preparedness, information aspects and other aspects.

The 75% of the success rate of the correct answers was set to assess the awareness of municipal mayors. The results showed insufficient awareness, almost 25%.

The results of the questionnaire survey showed that the preparedness and information of the mayors of municipalities is insufficient, and points to the need for the Mayor of the municipalities to become more familiar with this issue.

Keywords

Awareness, crisis situation, extraordinary event, preparedness, mayor of the municipality

Obsah

1 Teoretická část	11
1.1 Rozbor zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)	11
1.1.1 Působnost obce	11
1.1.2 Orgány obce a jejich úkoly	13
1.2 Rozbor zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů	15
1.2.1 Činnost starosty obce a obecního úřadu za mimořádné události	16
1.2.2 Podíl starosty obce a obecního úřadu na provádění záchranných a likvidačních prací	17
1.2.3 Ochrana obyvatelstva	17
1.2.4 Plán činnosti obce	19
1.2.5 Finanční zabezpečení	20
1.3 Rozbor zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů	21
1.3.1 Příprava starosty obce a obecního úřadu na řešení krizových situací	22
1.3.2 Činnost starosty obce a obecního úřadu po vyhlášení krizového stavu	23
1.3.3 Finanční zabezpečení krizových opatření	24
1.4 Spolupráce starosty obce s velitelem zásahu za mimořádné události a krizové situace	25
1.5 Tok informací a dokumentů na úrovni obce při mimořádné události a krizové situaci	26
1.6 Rozbor zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)	28
1.6.1 Povodňové orgány a jejich úkoly	28

1.7 Rozbor zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů	31
1.7.1 Orgány v systému hospodářských opatřeních pro krizové stavy a jejich úkoly	32
2 Cíl práce a hypotézy	35
2.1 Cíl práce	35
2.2 Hypotézy	35
3 Operacionalizace pojmů	36
4 Metodika	38
4.1 Charakteristika souboru	40
5 Výsledky	42
5.1 Výsledky dotazníkového šetření pomocí grafů – vybrané aspekty připravenosti	42
5.2 Výsledky dotazníkového šetření pomocí grafů – vybrané aspekty informovanosti	60
5.3 Výsledky dotazníkového šetření pomocí grafů – další aspekty	76
5.4 Porovnání dotazníkového šetření v závislosti na jednotlivých kritériích	84
6 Diskuze	85
6.1 Vybrané aspekty připravenosti	85
6.2 Vybrané aspekty informovanosti	87
6.3 Další aspekty	88
7 Závěr	91
8 Seznam informačních zdrojů	94
9 Přílohy	98
10 Seznam zkratk	113

Úvod

Informovanost o hrozícím nebezpečí a kvalitní připravenost starostů obcí je předpokladem pro úspěšné zvládnutí mimořádné události nebo krizové situace. Skutečnost, že současný stav informovanosti a připravenosti starostů obcí je na nedostatečné úrovni potvrzuje stanovení starostů obcí jako jedné z cílové skupiny v rámci Koncepce vzdělávání v oblasti krizového řízení, schválenou usnesením Bezpečnostní rady státu ze dne 16. listopadu 2004.

Bakalářská práce se zabývá problematikou informovanosti a připravenosti starostů v obcích Jihočeského kraje. V dotazníkovém šetření v celkem 56 obcích, naskrz pohlavím, věkem, nejvyšším dosaženým vzděláním či délkou praxe bylo zjišťováno na jaké úrovni, je informovanost a připravenost starostů v jednotlivých obcích Jihočeského kraje.

1 Teoretická část

1.1 Rozbor zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Obec je vymezena, jako základní územní samosprávný celek vlastníci majetek a hospodařící dle svého rozpočtu. Obec je územním společenstvím občanů, kteří mají na samosprávu právo. Územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními společnostmi, které samostatně vystupují v právních vztazích. Všechny základní územní samosprávné celky jsou vždy součástí jiných vyšších územních samosprávných celků, například krajů. Do činnosti obce může stát zasahovat pouze, kdy to vyžaduje ochrana zákona. (Zákon č. 128/2000 Sb.)

Obec se stanovuje třemi základními znaky a to území občané a působnost. Pod pojmem území se rozumí hranice obce, kde hospodaří. Občané ovlivňují prostřednictvím voleb volené zastupitelstvo. A poslední je působnost také jinak samospráva veřejných záležitostí na území obce. Jedná se především o samostatnou volbu v rozhodování a spravování záležitostí, které se dotýkají zájmů občanů dané obce. (Veřejná správa a finance veřejného sektoru, 2005)

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), (dále jen zákon o obcích) rozděluje obce na obce, které nejsou městy; města, která mají počet obyvatel více jak 3000; městyse, které se stávají z obcí, pokud návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády; a statutární města, kde se jejich území může členit na městské části či městské obvody, jež mají vlastní orgány samosprávy. (Zákon č. 128/2000 Sb.)

Obce se dělí dle rozsahu výkonu státní správy na základní typy obcí, obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností (dále jen ORP). (Zákon č.128/2000 Sb.)

1.1.1 Působnost obce

Ze zákona o obcích obec plní funkci nazývanou působnost. Jedná se o samostatnou a přenesenou působnost veřejnoprávní korporace.

Samostatná působnost obce

Samostatnou působností se rozumí otázky, jež jsou v zájmu obce a jejích občanů, ale pouze v případě pokud nejsou zákonem svěřeny krajům. Nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo nejde o působnost, která je zákony svěřena správním úřadům jako provedení státní správy. Samostatná působnost obce již tedy není podřízena žádné autoritě. Orgány krajů a státní orgány mohou zasahovat do samostatné působnosti, pokud to vyžaduje ochrana zákona a pouze zákonem stanoveným způsobem. Přesto je však samostatná působnost obce státními vlivy zasahována, například přes zákon o státním rozpočtu, o rozpočtovém určení daní a o rozpočtových pravidlech. Jedná se především o vliv na finanční tok ze strany státu vůči obcím. (Územní samospráva, 2006)

V zákonu o obcích je definována samostatná působnost obce. Ta v rámci své působnosti například pečuje o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Obec se především snaží o uspokojování potřeby bydlení, zajištění dopravy a spojů, ochranu a rozvoje zdraví, výchovu a vzdělání, uspokojování potřeb informací, celkový kulturní rozvoj a ochrana veřejného pořádku. (Zákon č.128/2000 Sb.)

Pro výkon samostatné působnosti si obec může zřizovat právnické a organizační složky nebo obecní policii. Jejich cílem je hospodární nakládání s majetkem obce, rozvoj kulturních a sociálních potřeb a podpora školství. Mezi další úkony, které obec v samostatné působnosti může vykonávat, jsou vydávání obecně závazných vyhlášek, zřizování peněžních fondů obce, schvalování rozpočtu a určení odměn neuvolněným členům zastupitelstva. (Územní samospráva, 2006)

Přenesená působnost obce

Přenesená působnost obce zabezpečuje pro občany vybrané veřejné statky. Na zabezpečování těchto úkolů získává obce příspěvek ze státního rozpočtu. Jedná se například o úkony, jako je vydávání občanských průkazů, stavebních povolení, technických a řídičských průkazů či živnostenských oprávnění. Při

vydávání nařízení se obce v přenesené působnosti řídí právními předpisy a zákony, které jsou vydané na jejich obecním úřadě. V jiných případech se také řídí usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních orgánů. Z těchto usnesení vlády a směrnic mohou být orgánům obcí uloženy povinnosti. Daná působnost se liší v jednotlivých obcích dle výkonu přenesené působnosti. (Veřejná správa a finance veřejného sektoru, 2005)

1.1.2 Orgány obce a jejich úkoly

Zákon o obcích vymezuje záležitosti, které jsou v rámci obce se samostatnou působností, které jsou v zájmu obce, ale především jejich občanů. K moci vykonávání těchto úkonů musí být zřízeny určité orgány, které jsou nezbytné pro chod obce. (Zákon č. 128/2000 Sb.)

Zastupitelstvo obce

Obec je spravována voleným orgánem, kterýmž je zastupitelstvo. Volba členů zastupitelstva probíhá tajným hlasováním ve svobodných volbách, které jsou konány přímým, rovným a všeobecným volebním právem. Funkční období zastupitelstva trvá 4 roky. Počet zastupitelů obce se určuje dle počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Funkce člena zastupitelstva je veřejnou funkcí. Členové zastupitelstva mohou při výkonu své funkce předkládat zastupitelstvu, radě či jiným orgánům návrhy na projednání, vznášet dotazy a připomínky. Mezi další pravomoc zastupitelstva patří hlavní rozhodovací pravomoc. Při řešení na jednání zastupitelstva, které se koná dle potřeby avšak minimálně jednou za čtvrt roku a je řízeno starostou obce, se považuje za platné jednání, volbu nebo usnesení nadpoloviční většina všech přítomných členů zastupitelstva. Všechna jednání zastupitelstva obce jsou veřejnosti přístupná dle schváleného jednacího řádu. (Hospodaření a finance územní samosprávy, 2004)

Zastupitelstvo obce má dle zákona o obcích pravomoci (Zákon č. 128/2000 Sb.):

- schvalovat územní plán obce,
- schvalovat rozpočet obce,
- vyhlašovat místní referendum,

- rozhodovat o členství nebo vystoupení obce ze svazku obcí,
- vydávat obecně závazné vyhlášky obce,
- rozhodovat o výši osobních a věcných nákladů obecního úřadu v kompetenci příslušných právních předpisů,
- zřizovat či rušit obecní policii,
- stanovit výši finančních odměn neuvolněným členům zastupitelstva,
- a jiné.

Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a podléhá zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti rozhoduje rada obce na základě zákona. V obci, kde nedochází k volbě rady obce, tuto funkci vykonává starosta obce. Radu obce tvoří starosta obce, místostarosta a další členové rady obce, kteří jsou voleni z řad zastupitelstva obce. Počet členů rady obce musí být lichý a nesmí být větší než jedna třetina počtu zastupitelů. Rada obce se nevolí v obcích, kde je méně jak 15 členů zastupitelstva. Rada obce se schází dle potřeby a jejich jednání je neveřejné. Z jednání rady obce se pořizuje zápis, který je podepsán starostou a místostarostou obce. Pro rozhodování a vydávání usnesení rady obce je nutné, aby byla přítomna nadpoloviční většina členů rady obce. (Vybrané kapitoly ze soudobého řízení měst a obcí, 2002)

Rada obce má pravomoci (Hospodaření a finance územní samosprávy, 2004):

- vydávat nařízení obce,
- určit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu,
- schvalovat organizační řád obecního úřadu,
- stanovit pravidla pro vyřizování a přijímání stížností a petic,
- projednávat a řešit návrhy a připomínky předložené členy zastupitelstva obce,
- rozhodovat o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce,
- a jiné.

Obecní úřad

Obecní úřad se skládá ze starosty, místostarosty, tajemníka obecního úřadu, pokud je tato funkce zřízena a zaměstnanců obce, kteří jsou zařazeni do obecního úřadu. V čele obecního úřadu stojí starosta. Rada obce má pravomoc zřídit pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu oddělení a odbory, kde jsou zapojeni zaměstnanci obce. Obecní úřad v oblasti samostatné působnosti plní úkoly, které mu stanovilo zastupitelstvo obce nebo rada obce a pomáhá výborům a komisím v jejich činnostech. V případě přenesené působnosti obecní úřad vykonává činnosti státní správy stanovené zákonem, vyjma těch konání, které patří do působnosti jiného orgánu. V obcích rozšířenou působností a v obcích s pověřeným obecním úřadem se zřizuje funkce tajemníka. Tajemník je zaměstnancem obecního úřadu a jeho hlavním úkolem je řízení administrativních věcí na obecním úřadě. Tajemník obecního úřadu nesmí být členem jakékoliv politické strany či politického hnutí. Jedna z dalších pravomocí je, že uzavírá i ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci úřadu, kontroluje chod jejich činností a určuje výši jejich platu. (Vybrané kapitoly ze soudobého řízení měst a obcí, 2002)

Starosta obce

Starosta obce je představitelem obce a zastupuje navenek svou obec. Starostu volí do své funkce zastupitelstvo obce. Starosta společně s místostarostou musí být občany České republiky a starší osmnácti let. Pokud je starosta nepřítomen jeho funkci zastupuje místostarosta obce. Starosta společně s místostarostou podepisují právní předpisy obce. Starosta svolává a řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce. Starosta mimo jiné jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu, informuje veřejnost o činnosti a chodu obce, vykonává funkci tajemníka (pokud není tato pozice na obecním úřadě zřízena), objednává a odpovídá za provedení auditu hospodaření obce a jiné. (Hospodaření a finance územní samosprávy, 2004)

1.2 Rozbor zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

Dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů (dále jen zákon o IZS) se mimořádnou událostí rozumí „*škodlivé působení sil a*

jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.“ (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Působnost a odpovědnost orgánů veřejné správy a opatření ochrany obyvatelstva souvisí s tím, že každý jedinec by měl být seznámen se systémem zvládnutí mimořádné události, s činností orgánů veřejné správy a složek, podílejících se na řešení mimořádné události, se způsobem organizace ochrany obyvatelstva, a také s opatřeními, která jsou plánována k řešení mimořádné události. Měl by znát, kde v případě mimořádné události hledat pomoc nebo na koho se obrátit. Tyto informace je nezbytné sdělovat obyvatelstvu již v první fázi, tj. v rámci preventivně výchovné činnosti, ale i v průběhu mimořádné události a po ní. (Působnost a úkoly orgánů obcí, 2011)

1.2.1 Činnost starosty obce a obecního úřadu za mimořádné události

Starosta obce v případě potřeby, anebo po dohodě s velitelem zásahu se v rámci svých pravomocí podílí na provádění záchranných a likvidačních prací, odstraňování následků mimořádné události a na zajišťování ochrany obyvatelstva. (Vyhláška 328/2001 Sb.)

Starosta obce zajišťuje připravenost obce na mimořádné události, zajišťuje varování osob před hrozícím nebezpečím, organizuje evakuaci osob z ohroženého území obce v dohodě s velitelem zásahu nebo starostou obce s rozšířenou působností, organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce a vyzývá právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní a věcné pomoci k provedení záchranných a likvidačních prací. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Obecní úřad zajišťuje a organizuje připravenost obce na mimořádné události, zajišťuje varování osob před hrozícím nebezpečím, zajišťuje evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím, podílí se na zajištění nouzového přežití obyvatel obce, hospodaří s materiálem civilní ochrany a podílí se na provádění záchranných a likvidačních prací se složkami integrovaného záchranného systému (dále jen IZS). (Působnost a úkoly orgánů obcí, 2011)

1.2.2 Podíl starosty obce a obecního úřadu na provádění záchranných a likvidačních prací

Zákon o IZS stanoví orgánům obce také úkol podílet se na záchranných a likvidačních pracích s jednotkami IZS. Starosta obce je oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní či věcné pomoci. Starosta obce, který při nebezpečí z prodlení uloží povinnost právnické osobě a podnikající fyzické osobě poskytnout věcný prostředek informuje hejtmána o uložení této povinnosti, zabezpečí jeho vrácení tomu, kdo věcný prostředek poskytl a vydá potvrzení o využití daného prostředku. Takové potvrzení obsahuje údaje o uživateli popřípadě vlastníkovi věcného prostředku, nezbytné identifikační údaje, datum a hodinu poskytnutí a vrácení věcného prostředku, stav opotřebení a poškození, poučení o náhradě a označení orgánu – starosty, který potvrzení vydal. K poskytnutí věcné nebo osobní pomoci nelze vyzvat fyzické osoby, které mají výsady a imunity podle mezinárodního práva. Od osobní pomoci jsou osvobozeny osoby ve věku do 18 let a od 62 let, osoby zdravotně nezpůsobilé k výkonu požadovaných činností, poslanci a senátoři Parlamentu České republiky a členové vlády, plně invalidní osoby a osoby, které by tím vystavily vážnému ohrožení sebe nebo osoby jim blízké. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Významným nástrojem obce při provádění záchranných a likvidačních prací i při plnění úkolů ochrany obyvatelstva je jednotka sboru dobrovolných hasičů obce. Ta je stanovena na základě §68 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o požární ochraně). (Zákon č. 133/1985 Sb.)

1.2.3 Ochrana obyvatelstva

Obecní úřad a starosta obce v souvislosti s řešením mimořádných událostí na úseku ochrany obyvatelstva především zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím. Starostovi obce zákon ukládá zajišťovat varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím a organizovat v dohodě s velitelem zásahu nebo starostou obce s rozšířenou působností evakuaci osob z ohroženého území obce. Podílí se na zajištění nouzového přežití obyvatel obce, starostovi obce zákon ukládá organizovat činnost obce v podmínkách nouzového přežití

obyvatelstva. Společně s evakuací a v souladu s plány, uzavřenými dohodami a smlouvami zabezpečuje obecní úřad a starosta obce nouzové přežití obyvatel jako je nouzové ubytování, zásobování základními potravinami a vodou, nouzové dodávky energií, základní služby obyvatelstvu a plnění základních hygienických norem. (Postup řešení mimořádné události starostou obce, 2011)

Obecní úřad může hospodařit s materiálem civilní ochrany, pokud byl realizován převod materiálu civilní ochrany do vlastnictví obce. Postupuje se dle Pokynu generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky číslo 37 ze dne 23. srpna 2004. Tento pokyn stanovuje, že veškeré záležitosti týkající se nakládání s materiálem civilní ochrany se projednávají s příslušným hasičským záchranným sborem kraje. (Pokyn generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky č. 37, 2004)

Dále pak je obecní úřad oprávněn zřizovat zařízení civilní ochrany a seznamuje právnické a fyzické osoby v obci s ochranou obyvatelstva. Ústav civilní ochrany je organizační součástí obce, který je určený k ochraně obyvatelstva. Je tvořen zaměstnanci nebo jinými osobami a dále věcnými prostředky. Postup při zakládání, personální složení, věcné prostředky a rozsah odborné přípravy zařízení civilní ochrany je stanoven vyhláškou č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva (dále jen vyhláška k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva). Obec jako zakladatel může požádat hasičský záchranný sbor kraje o vyjádření k záměrnosti zřízení zařízení civilní ochrany. V žádosti bude uveden název obce, identifikační číslo obce jako právnické osoby, adresa sídla obecního úřadu, městského úřadu nebo magistrátu, kontaktní osoba a adresa objektu, v němž má být zařízení civilní ochrany založeno. (Vyhláška 380/2002 Sb.)

Obecní úřad je orgánem z hlediska ochrany obyvatelstva při rozhodování a umístování a povolování staveb, změnách staveb a změnách v užívání staveb, odstraňování staveb a při rozhodování o povolení a likvidování terénních úprav a zařízení. Nároky ochrany obyvatelstva v územním plánování a stavebně technické požadavky na stavby civilní ochrany uplatňuje obecní úřad podle vyhlášky k přípravě a provádění úkolů ochrany

obyvatelstva. Potřeby ochrany obyvatelstva v územním plánování se uplatňují jako požadavky civilní ochrany, které vyplývají z havarijních a krizových plánů v rozsahu, který odpovídá charakteru území a druhu územně plánovací dokumentace. Obec by na principu analýzy rizik měla v rámci stavebního a územního řízení hledat nové směry v oblasti opatření bezpečnosti občanů. Jedná se zejména o oblast dopravní infrastruktury jako je průjezdnost vozidel IZS na sídlištích, technické infrastruktury jako je například zásobování plynem a vodou. Další z oblastí je oblast varování a v oblasti ochrany obyvatelstva v souvislosti s budováním nových ploch, například průmyslových zón. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

1.2.4 Plán činnosti obce

Tento dokument je nelegislativního rázu. Jeho obsahem je kombinace legislativních dokumentů jako je zákon o IZS, krizový zákon, zákon o požární ochraně a jiné. Plán připravenosti obce je základním dokumentem obecního úřadu pro zabezpečení úkolů a opatření na ochranu životů, majetku občanů obce nebo životního prostředí obce při mimořádné události a krizové situace. Obec není povinna si takový plán zpracovat, a proto nemá předepsaný postup zpracování. Zpracovatelem je starosta obce a zodpovídá jednou ročně za jeho aktualizaci. Tento plán není označován žádným stupněm utajení, jedná se ale o neveřejný dokument, se kterým se mohou seznamovat pouze lidé určení starostou města. Starosta zodpovídá za veškerou manipulaci s plánem a jeho částmi, povoluje opisy a výpisy z plánu. Dále pak může povolit zveřejnění některých částí z plánu. (Plán činnosti při mimořádné události, 2015)

V jedné části se může psát o postupu řešení při hrozbě vzniku mimořádné události. V této kapitole je zmíněno monitorování situace a sledování prognóz vývoje, prověřování systému v obcích, informovanost o hrozbě, týkající se místostarosty, velitele jednotky sboru dobrovolných hasičů obce (dále jen JSDHO), obyvatel a okolních obcí. Další z částí se může zaměřovat na postup řešení při vzniku mimořádné události. Mezi hlavní úkoly patří aktivace krizového štábu obce (pokud je zřízen), varování a informování obyvatelstva, zabezpečení výkonu služby na obci, sledování a vyhodnocování situace v obci, uvědomění starosty ORP a hejtmana kraje. Dále je zde

obsaženo spolupráce se složkami IZS, obcemi, ORP a dotčenými organizacemi a institucemi, podílení se na koordinaci záchranných a likvidačních prací, zabezpečení evakuace a nouzového přežití, využití sil a prostředků a obce, zajištění odborníky a dodávkami elektrické energie, zabezpečení ostrahy majetku, zajištění týlové podpory zasahujícím jednotkám, koordinace prací při likvidaci následků a samotné ukončení činnosti. Mezi možná témata řešení se považují také ochrana obyvatelstva. Tato opatření jsou varování a následné informování obyvatelstva, vyhlášení evakuace, zřízení evakuačních středisek, zajištění sil na průběh evakuace, zajištění prostředků na přepravu osob, evidence evakuovaných, zajištění nouzového ubytování, stravy a balené pitné vody, zdravotní zabezpečení a neposlední řadě humanitární, psychologická a náboženská pomoc. (Plán činnosti (odezvy) orgánů obce ŠAROVY při vzniku mimořádné události, 2014)

1.2.5 Finanční zabezpečení

Zákon o IZS zmiňuje, že k zaplacení mimořádných výdajů, které vzniknou v důsledku prováděných záchranných a likvidačních prací, může být použita finanční rezerva zvaná Všeobecná pokladní správa. (Zákon č.239/2000 Sb.)

Finance jsou pokryty z příspěvku státu na výkon státní správy v přenesené působnosti v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů). Náklady na zajištění připravenosti obce na řešení mimořádných událostí hradí obec ze svého rozpočtu. Obec má mít na svém rozpočtu na příslušný rok vyčleněn objem finančních prostředků k zajištění přípravy na mimořádné události a vyčleňuje účelovou rezervu na řešení mimořádných událostí a odstraňování jejich následků. Obec může požádat krajský úřad o proplacení nákladů spojených se zajištěním likvidačních prací v případě, že jsou nasazeny alespoň dvě složky integrovaného záchranného systému a odstraňování následků je nad rámec možností obce. Obec může pořádat veřejnou sbírku na řešení mimořádné události, kdy žádost o konání veřejné sbírky žádá písemně na předepsaném formuláři náležitý odbor krajského úřadu. Další z možností obce je přijímání darů a humanitární pomoc. (Zákon č. 250/2000 Sb.)

1.3 Rozbor zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů

Dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (dále jen krizový zákon) se krizovou situací rozumí: *“mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav a stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“).* (zákon č. 240/2000 Sb.)c

Právní řád České republiky vymezuje čtyři krizové stavy (Ochrana obyvatelstva a krizové řízení, 2015):

- stav nebezpečí, který vyhláší hejtman kraje (primátor hlavního města Prahy) na dobu nejvýše 30 dnů,
- nouzový stav vyhláší vláda popř. předseda vlády v případě nebezpečí z prodlení na nejvýše 30 dnů,
- stav ohrožení státu, který vyhláší Parlament ČR na návrh vlády,
- válečný stav, který vyhláší Parlament.

Obec plní úkoly v krizovém řízení ve dvou rozdílných režimech. V režimu bez výskytu krizové situace (příprava na řešení krizové situace) a v režimu vyvolaném výskytem krizové situace (řešení krizové situace). (Úkoly a opatření obce k řešení mimořádné události, krizové situace a povodní, 2011)

Starosta obce zajišťuje připravenost obce na řešení krizových situací, zabezpečuje varování a informování osob před hrozícím nebezpečím a vyrozumění orgánů krizového řízení pokud tak neučinil Hasičský záchranný sbor kraje (dále jen HZS kraje), nařizuje a organizuje evakuaci osob z ohroženého území, organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatelstva, při nebezpečí z prodlení je oprávněn uložit právnické osobě a podnikající fyzické osobě povinnost poskytnout věcný prostředek, zajišťuje provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu obce, plní úkoly stanovené starostou obce s rozšířenou působností a orgány krizového řízení, plní úkoly a opatření uvedené v krizovém plánu obce s rozšířenou působností a zajišťuje

organizaci dalších opatření nezbytných pro řešení krizové situace. (Zákon č. 240/2000 Sb.)

Obecní úřad organizuje připravenost obce na řešení krizových situací, vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob a předává údaje příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, podílí se na zajištění veřejného pořádku a plní úkoly stanovené v krizovém plánu obce s rozšířenou působností. (Řešení krizové situace v obci, 2011)

1.3.1 Příprava starosty obce a obecního úřadu na řešení krizových situací

Přípravu obce na řešení krizových situací zajišťuje starostovi obce krizový zákon. Starosta obce za účelem přípravy na krizové situace plní úkoly stanovené starostou obce s rozšířenou působností a orgány krizového řízení při přípravě na krizové situace a úkoly společně s opatřeními, které jsou uvedeny v krizovém plánu obce s rozšířenou působností. Dále pak odpovídá za využívání informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených Ministerstvem vnitra. (Zákon č. 240/2000 Sb.)

Starosta může zřídit krizový štáb obce jako svůj pracovní orgán pro přípravu na krizové situace a jejich řešení. Jeho založení by mělo vzniknout předem, tedy při přípravách na řešení krizových situací. Pokud se starosta rozhodne zřídit krizový štáb, postupuje dle nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). Členové krizového štábu by měli být na členství připravováni. Pro jejich působení je potřebné vybrat a vybavit vhodné prostory. (Nařízení vlády č. 462/2000 Sb.)

Mezi úkoly obecního úřadu za účelem zajištění připravenosti obce patří organizace obce na krizové situace, poskytuje obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podklady a informace, které jsou potřebné k zpracování krizového plánu obce s rozšířenou působností. Vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob, pro kterou shromažďuje údaje, a předává údaje v ní vedené obecnímu úřadu s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu se prostírá. Dále se podílí na zajištění veřejného pořádku, plní úkoly stanovené v krizovém plánu obce s rozšířenou působností při

přípravě na krizové situace. Seznamuje právnické a fyzické osoby s možností ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení. (Úkoly a opatření obce k řešení mimořádných událostí, krizových situací a povodní, 2011)

Mezi opatření před vznikem krizové situace se považují zpracování analýzy rizik, připravenost týmu na řešení krizové situace (využití zřízení krizového štábu), zpracovaná krizová dokumentace, která obsahuje možný postup řešení krizové situace a dostatek sil a prostředků obce k řešení možných situací. (Krizový štáb obce, 2011)

1.3.2 Činnost starosty obce a obecního úřadu po vyhlášení krizového stavu

Je-li vyhlášen stav nebezpečí nebo nouzový stav starosta obce zajišťuje provedení krizových opatření v podmínkách obce. Pokud je k tomuto účelu nutné vydat nařízení obce, nabývá nařízení obce působivost okamžikem jeho vyvěšení na úřední desce obecního úřadu. Nařízení obce se zveřejní také dalšími způsoby, zejména prostřednictvím hromadných informačních prostředků a místního rozhlasu. Stejného postupu se využije při vyhlášení změn obsahu již vydaného nařízení obce. Náklady, které jsou potřeba k vynaložení na provedení krizových opatření stanovených obcí, uhrazuje samotná obec z obecního rozpočtu. (Řešení krizové situace v obci, 2011)

V době, kdy je nevyhlášen krizový stav starosta obce zabezpečuje varování a informování osob, které se nacházejí na území obce před hrozícím nebezpečím a vyrozumění orgánů krizového řízení, pokud tak již neudělal hasičský záchranný sbor kraje. Nařizuje a uspořádává evakuaci osob z ohroženého území obce a organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatelstva. Zajišťuje provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu obce. Tato stanovená opatření jsou povinni splnit správní úřady se sídlem na území obce, právnické osoby a podnikající fyzické osoby. Plní úkoly stanovené starostou obce s rozšířenou působností a orgány krizového řízení společně s úkoly a opatřeními uvedenými v krizovém plánu obce s rozšířenou působností. Pokud si starosta obce zřídil krizový štáb, tak ho v době krizového stavu musí řídit. Pokud starosta obce v době krizového stavu nesplňuje své povinnosti stanovené zákonem, může hejtman převést jeho výkon na stanovenou dobu na zmocněnce, kterého za tímto účelem jmenuje. O tomto úkonu hejtman neprodleně

informuje obec a ministra vnitra, který může toto rozhodnutí zrušit. Obecní úřad za krizové situace plní úkoly, které jsou stanoveny v krizovém plánu obce s rozšířenou působností a podílí se na zajištění veřejného pořádku. (Krizové řízení na úrovni obce, 2011)

Po vzniku krizové situace je nutné realizovat zahájení nepřetržitého monitoringu krizové situace, její následné řešení a naplánování. Provádění naplánovaných úkolů a opatření a případná reakce na změnu situace realizací průběžných manažerských funkcí. Mezi poslední bod patří ukončení činnosti. (Řešení krizové situace v obci, 2011)

1.3.3 Finanční zabezpečení krizových opatření

Zákon o krizovém řízení stanovuje finanční zabezpečení krizových opatření. Tato opatření jsou prováděna dle zvláštního právního předpisu na období jednoho roku. Stanovují se za účelem kdy ministerstva, ústřední správní úřady, kraje a obce ve svých rozpočtech vyčleňují objem finančních prostředků, které jsou potřebné k zajištění přípravy na krizové situace. Účelovou rezervu na příslušný rok na řešení krizových situacích a jejich následné odstraňování už vyčleňují pouze kraje a obce Po domluvě Ministerstva vnitra s Ministerstvem financí navrhují v rozpočtové kapitole Všeobecná pokladní správa účelovou rezervu finančních prostředků na řešení krizových situací a odstraňování jejich následků. Použití rezervních finančních prostředků na předcházení krizových situací je možné pouze ve spojení na mimořádné události podle zákona o IZS. Využití rezervy upravuje vláda ve svém usnesení ke státnímu rozpočtu na daný rok. (Zákon č. 240/2000 Sb.)

Dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) se provádí finanční zabezpečení krizových opatření na běžný rozpočtový rok. Obce ve svých rozpočtech na daný rok vyčleňují dostatek finančních prostředků, které jsou potřebné k zajištění přípravy na krizové situace. Obce ve svém rozpočtu na daný rok vyčleňují výkonnou rezervu finančních prostředků na řešení krizových situací a odstraňování jejich následků. Po domluvě Ministerstva vnitra s Ministerstvem financí navrhují v rozpočtové kapitole Všeobecná pokladní správa účelovou rezervu finančních prostředků na řešení krizových situací a odstraňování

jejich následků. Použití rezervních finančních prostředků na předcházení krizových situací je možné pouze na ve spojení na mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému. Využití rezervy upravuje vláda ve svém usnesení ke státnímu rozpočtu na daný rok.(Zákon č. 218/2000 Sb.)

1.4 Spolupráce starosty obce s velitelem zásahu za mimořádné události a krizové situace

Starosta obce při řešení mimořádné události spolupracuje s velitelem zásahu. Při krizové situaci navíc plní úkoly starosty ORP. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Osoba velitele zásahu složek integrovaného záchranného systému je pro potřeby provádění záchranných a likvidačních prací v místě zásahu označena reflexní vestou s nápisem na zádech „Velitel zásahu“ nebo pouze červenou páskou na levé paži s nápisem „VZ“. Se starostou obce komunikuje pomocí spojových prostředků jako je mobilní telefon, ústně, prostřednictvím Operačního a informačního střediska (dále jen OPIS) HZS kraje, nebo použije tzv. „spojku“, k předání informace. (Řešení mimořádné události velitelem zásahu, 2011)

Velitel zásahu, dle zákona o IZS a vyhlášky Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany (dále jen vyhláška o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany) koordinuje záchranné a likvidační práce v místě nasazení složek integrovaného záchranného systému a v prostoru předpokládaných účinků mimořádné události (v místě zásahu), řídí součinnost složek IZS a dle potřeby spolupracuje se starostou obce při (Vyhláška Ministerstva vnitra č.247/2001 Sb.)

- vyhodnocení druhu a rozsahu mimořádné události a jí vyvolaných ohrožení,
- uzavření místa zásahu a omezení vstupu osob na místo zásahu,
- záchranně bezprostředně ohrožených osob, zvířat a majetku, případně jejich evakuace,
- poskytnutí neodkladné zdravotní péče zraněným osobám,
- přerušování trvajících příčin vzniku ohrožení (provizorní opravy, zamezení úniku nebezpečných látek, povodňové záchranné práce atd.),

- přijetí odpovídajících opatření v místech, kde se očekávají účinky při předpokládaném šíření mimořádné události (průzkum šíření mimořádné události; informování nebo varování obyvatelstva na území ve směru šíření mimořádné události, která je může ohrozit svými účinky; evakuace obyvatelstva, případně též zvířat; vyhledání zraněných nebo bezprostředně ohrožených osob; ošetření zraněných osob; poskytnutí pomoci osobám, které nelze evakuovat; regulace volného pohybu osob a dopravy v místě zásahu a jeho okolí; střežení evakuovaného území a majetku);
- poskytnutí nezbytné humanitární pomoci postiženým osobám,
- poskytnutí neodkladné veterinární péče zraněným zvířatům,
- poskytování nutných informací příbuzným osob, které jsou výrazně postiženy mimořádnou událostí,
- podávání nezbytných informací o mimořádné události a o provádění záchranných a likvidačních opatření sdělovacím prostředkům veřejnosti.

1.5 Tok informací a dokumentů na úrovni obce při mimořádné události a krizové situaci

Zásadou komunikace je uplatňování vertikálního systému – nelze-li konkrétní opatření nebo činnost zajistit v rámci obce, je požadavek k jejich zajištění předáván ORP. Komunikace probíhá s obcí s rozšířenou působností, složkami integrovaného záchranného systému, právníckými a fyzickými osobami a dalšími subjekty. (Dokumentace obce pro řešení mimořádných událostí a krizových situací, 2016)

Zásady komunikace

Vyžadování nezbytných informací a podkladů od obce je prováděno cestou obce s rozšířenou působností. Pokud obec obdrží dokument nebo požadavek na informace nebo podklady přímou cestou od jiného subjektu (např. územních správních úřadů, od krizového štábu kraje/podklady k financování) než je výše uveden a v dokumentu je vyžadováno zaslání odpovědi přímo odesílajícímu subjektu, obec odpověď odešle dle požadavku odesílatele. Pokud starosta při nebezpečí z prodlení uloží právnícké nebo

podnikající fyzické osobě povinnost poskytnout věcný prostředek, o uložení povinnosti následně, cestou krizového štábu kraje, informuje hejtmana. Zakládání a zálohování dokumentů adresovaných konkrétním příjemcům provádí jak odesílatel, tak příjemce. Přednostně využívat e-mail (při jeho nefunkčnosti fax), a telefonní spojení (pořídít audio záznam nebo zápis s hovorů). (Dokumentace obce pro řešení mimořádných událostí a krizových situací, 2016)

Principy komunikace je nutné zachovat především z důvodů návaznosti komunikace s obcemi s rozšířenou působností, krajem, ministerstvy atd. (Dokumentace obce pro řešení mimořádných událostí a krizových situací, 2016)

V případě, že nebude zasedat krizový štáb obce s rozšířenou působností, bude komunikace probíhat cestou určeného člena nebo tajemníka krizového štábu obce s rozšířenou působností. (Dokumentace obce pro řešení mimořádných událostí a krizových situací, 2016)

Způsob předávání dokumentů

Všechny dokumenty se zpracovávají v elektronické podobě, výjimky pouze v případě objektivních důvodů například v případě technických problémů na elektrickém zařízení. Dokumenty jsou zasílány e-mailem, v případě závad na přenosové trase jsou dokumenty posílány faxem (pouze nouzový režim), v případě nouze osobní předání. Potvrzení příjmu příslušného dokumentu provede konečný příjemce. (Dokumentace obce pro řešení mimořádných událostí a krizových situací, 2016)

Hlášení obce

Úvodní a pravidelná hlášení obce zaslat krizovému štábu obce s rozšířenou působností. Úvodní hlášení obce zaslat maximálně do 5 hodin po provedení varování nebo svolání krizového štábu obce (pracovního týmu pro krizové situace). Pravidelné hlášení obce zasílat k 6:00 a 16:00. hodině pokud nebude stanoveno jinak. (Dokumentace obce pro řešení mimořádných událostí a krizových situací, 2016)

1.6 Rozbor zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)

Dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), (dále jen zákon o vodách) se povodněmi se rozumí „*přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody. Povodní je i stav, kdy voda může způsobit škody tím, že z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo její odtok je nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod. Povodeň může být způsobena přírodními jevy, zejména táním, dešťovými srážkami nebo chodem ledů (přirozená povodeň), nebo jinými vlivy, zejména poruchou vodního díla, která může vést až k jeho havárii (protržení) nebo nouzovým řešením kritické situace na vodním díle (zvláštní povodeň).*“ (Zákon č. 254/2001 Sb.)

Za důležité informace k zákonu o vodách se považují stupně povodňové aktivity (dále jen SPA), kterými se rozumí míra povodňového nebezpečí vázána na směrodatné limity, kterými jsou zejména vodní stavy nebo průtoky v hlásných profilech na vodních tocích nebo na mezní či kritické hodnotě jiného jevu. Člení se na 3 stupně, stav bdělosti, stav pohotovosti a stav ohrožení. (Zákon č. 254/2001 Sb.)

1.6.1 Povodňové orgány a jejich úkoly

Řízení ochrany před povodněmi zabezpečují povodňové orgány. Toto řízení zahrnuje přípravu na povodňové situace, řízení, organizaci a kontrolu všech příslušných činností v průběhu povodně a období, které následuje bezprostředně po povodni včetně řízení, organizace a kontroly činnosti ostatních účastníků ochrany před povodněmi. Tyto orgány se řídí povodňovými plány. Povodňové orgány se dělí na orgány mimo povodeň a během povodně. (Řešení mimořádných událostí a krizových situací, 2006)

Mimo povodeň jsou povodňovými orgány, orgány obcí a v hlavním městě Praze orgány městských částí, ORP a v hlavním městě Praze úřady městských částí stanovené Statutem hlavního města Prahy, krajské úřady a Ministerstvo životního prostředí. Během povodní jsou povodňovými orgány povodňové komise obcí a v hlavním městě

Praze povodňové komise městských částí, dále pak povodňové komise obce s rozšířenou působností (dále jen povodňová komise ORP) a v hlavním městě Praze povodňové komise městských částí stanovené Statutem hlavního města Prahy, povodňové komise krajů a Ústřední povodňová komise. (Řešení mimořádných událostí a krizových situací, 2006)

Povodňové orgány obcí

Rada obce si může k plnění úkolů při ochraně před povodněmi zřídit povodňovou komisi, jinak tuto činnost zajišťuje obecní rada. Předsedou povodňové komise je starosta obce. Další členové jsou starostou jmenováni z řad zastupitelů a z fyzických a právnických osob, které jsou způsobilé k provádění opatření. Povodňové orgány obcí jsou podřízeny povodňovému orgánu obce s rozšířenou působností (dále jen povodňový orgán ORP). (Ochrana obyvatelstva a krizové řízení, 2015)

Povodňové orgány obcí ve svých územních obvodech v rámci zabezpečení úkolů při ochraně před povodněmi zpracovávají povodňový plán obce a předkládají jej k odbornému stanovisku správci povodí, provádějí povodňové prohlídky, zajišťují pracovní síly a věcné prostředky na provádění záchranných prací a zabezpečení náhradních funkcí v území, prověřují připravenost účastníků ochrany dle povodňových plánů, organizují a zabezpečují hlásnou povodňovou službu a hlídkovou službu a zabezpečují následné varování právnických a fyzických osob v územním obvodu. Mezi další činnosti patří informování o nebezpečí a průběhu povodně povodňové orgány sousedících obcí a povodňový orgán ORP, vyhlašují a odvolávají SPA v rámci územní působnosti, organizují, řídí, ukládají a koordinují opatření na ochranu před povodněmi dle povodňových plánů a v případě potřeby vyžadují osobní a věcnou pomoc id orgánů, právnických a fyzických osob, zabezpečují evakuaci a návrat, dočasné ubytování a stravování evakuovaných občanů, zajišťují v době povodně hygienickou a zdravotnickou péči, organizují náhradní zásobování, dopravu, provádějí prohlídky po povodni, zjišťují její rozsah a výši škod a vedou záznamy v povodňové knize a jiné. (Zákon č. 254/2001 Sb.)

Povodňové orgány ORP

Starosta obce s rozšířenou působností (dále jen starosta ORP) zřizuje povodňovou komisi a je jejím předsedou. Další členové jsou jím jmenováni z řad zaměstnanců obce a zástupců orgánů a právnických osob. Tento povodňový orgán je podřízen povodňovému orgánu kraje. (Živelní pohromy, 2006)

Povodňové orgány ORP zpracovávají povodňový plán a předkládají jej správci povodí k odbornému stanovisku, potvrzují soulad věcné a grafické části jim předložených povodňových plánů, organizují provádění povodňových hlídek, organizují odborná školení a výcvik pracovníků povodňových orgánů obcí a účastníků ochrany před povodněmi, prověřují připravenost účastníků ochrany podle povodňových plánů, organizují a řídí hlášenou povodňovou službu na území v správním obvodu obce s rozšířenou působností, informují o nebezpečí a průběhu povodně povodňové orgány sousedních obcí s rozšířenou působností, příslušné správce povodí, Český hydrometeorologický ústav (dále jen ČHMÚ) a Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen HZS ČR) a jiné. (Ochrana obyvatelstva a krizové řízení, 2015)

Povodňové orgány kraje

Hejtman kraje si zřizuje povodňovou komisi kraje a následně je jejím předsedou. Další členy komise si hejtman jmenuje z řad zaměstnanců kraje, příslušných správců povodí, zástupců orgánů a právnických osob. Povodňový orgán kraje je podřízen ústřednímu povodňovému orgánu. (Živelní pohromy, 2006)

Povodňové orgány na úrovni kraje zpracovávají povodňový plán správního obvodu a potvrzují jeho soulad věcné a grafické části. Prověřují připravenost účastníků ochrany podle povodňových plánů, vyhláší a odvolávají stupně povodňové aktivity v rámci územní působnosti, posuzují vliv zabezpečovacích prací na vodním toku a vodním díle na odtokový režim po projednání se správcem vodního toku či vodního díla, které jimi mohou být dotčeny a koordinují jejich provádění, zpracovávají souhrnnou hodnotící zprávu o povodni, společně s analýzou rozsahu a výše povodňových škod a účelnost

provedených opatření, vedou záznamy v povodňové knize a jiné. (Ochrana obyvatelstva a krizové řízení, 2015)

Ústřední povodňový orgán

Ústředním povodňovým orgánem v rámci plnění úkolů při ochraně před povodněmi je ministerstvo životního prostředí. To řídí ochranu před povodněmi a výkon dozoru nad ní, metodicky řídí přípravu opatření na ochranu před povodněmi, především zpracování, předkládání a schvalování povodňových plánů, organizaci hlásné a předpovědní povodňové služby, zpracovává povodňový plán České republiky a předkládá jej ke schválení Ústřední povodňové komisi. Mezi jiné se účastní hlásné povodňové služby, připravuje odborné podklady pro případné převzetí řízení ochrany před povodněmi Ústřední povodňovou komisí a poskytuje informace veřejným sdělovacím prostředkům, zajišťuje průzkumné a dokumentační práce většího rozsahu jako jsou například letecká pozorování, snímkování atd. a účastní se odborné přípravy pracovníků povodňových orgánů. (Živelní pohromy, 2006)

1.7 Rozbor zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen zákon o HOPKS) „stanoví pravomoc vlády, ústředních správních úřadů, České národní banky, krajských úřadů, obecních úřadů obce s rozšířenou působností (dále jen „správní úřad“), orgánů územních samosprávných celků při přípravě a přijetí hospodářských opatřeních pro krizové stavy. Stanoví též práva a povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy.“ (Zákon č. 241/2000 Sb.)

Systém hospodářských opatřeních pro krizové stavy (dále jen HOPKS) zahrnuje systém nouzového hospodářství, hospodářské mobilizace, použití státních hmotných rezerv, výstavbu a údržbu infrastruktury a regulační opatření. HOPKS jsou po vyhlášení krizových stavů přijímána a určena k uspokojení základních potřeb fyzických osob žijících na území České republiky, pro podporu činnosti ozbrojených sil, sborů

záchranných a ozbrojených bezpečnostních a havarijních zdravotnických služeb. (Zákon č. 241/2000 Sb.)

1.7.1 Orgány v systému hospodářských opatření pro krizové stavy a jejich úkoly

Vláda

Vláda v systému HOPKS rozhoduje o bezplatném uvolnění státních hmotných rezerv, použití regulačních opatření a použití opatření systému hospodářské mobilizace. (Ochrana obyvatelstva a krizové řízení, 2015)

Za stavu nebezpečí může vláda zavést regulaci prodávaného zboží v obchodní síti a stanovit, maximální množství zboží, okruh spotřebitelů, kterým bude vybrané zboží dodáváno přednostně a způsob, jakým bude množství zboží regulováno spotřebiteli, a může přijmout regulační opatření, kterými se mění způsob řízení a organizace dopravy. Vláda také může uložit právnické osobě či podnikající fyzické osobě, která má místo podnikání nebo sídlo podniku či organizační složky v daném územním obvodu, povinnosti dodávat výrobky, práce či služby, které jsou náplní jejich činnosti či podnikání, skladovat ve svých prostorách materiál určený k překonání stavu nebezpečí nebo přemístit dopravní mechanizační prostředky na určené místo. (Zákon č. 241/2000 Sb.)

Za nouzového stavu může vláda uložit právnickým a podnikajícím fyzickým osobám povinnost ve stanoveném termínu oznámit určeným správním úřadům aktuální množství zásob v daných druzích materiálu nebo věcných prostředcích, aktuální údaje o výrobní a pracovní kapacitě, přijmout opatření, která mohou omezit nebo zakázat obchodování s obchodovatelnými cennými papíry, rozšířit, omezit či zakázat distribuci zdravotnického materiálu a léčiv a jiné. (Zákon č. 241/2000 Sb.)

Za stavu ohrožení státu a válečného stavu může vláda omezit, přikázat nebo zakázat dovoz vybraných druhů zboží, na návrh guvernéra České národní banky omezit nebo zakázat nakládání s prostředky na účtech u bank a upravit na stavbách průběh stavebních prací. (Zákon č. 241/2000 Sb.)

Ústřední správní úřad

Ústřední správní úřad v systému HOPKS vypracovává koncepci HOPKS jako součásti koncepce rozvoje, zpracovává plán nezbytných dodávek, uplatňuje požadavky na vytvoření státních hmotných rezerv u Správy státních hmotných rezerv (dále jen SSHR), odpovídá za řádnou přípravu činností, které umožňují skutečnost regulačních opatření, kontroluje přípravu a účinnost HOPKS, a to v období před vyhlášením krizového stavu a jiné. (Ochrana obyvatelstva a krizové řízení, 2015)

Ústřední správní orgán zajišťuje nezbytnou dodávku jejíž význam přesahuje územní obvod kraje, kterou krajský úřad nemůže zajistit v rámci svého území a pro podporu činnosti ozbrojených sil, záchranných a havarijních služeb a ozbrojených bezpečnostních sborů. (Ochrana obyvatelstva a krizové řízení, 2015)

Za stavu ohrožení a válečného stavu může guvernér České národní banky stanovit daný kurs české koruny vůči cizím měnám, rozhodnout o měnových politických opatřeních České národní banky, navrhnout vládě omezení či zákaz nakládání s prostředky na účtech u bank (Zákon č. 241/2000 Sb.)

Orgány kraje

V systému HOPKS krajský úřad zpracovává plán nezbytných dodávek, zabezpečuje nezbytnou dodávku k uspokojení základních životních potřeb obyvatelstva kraje, kontroluje přípravu a účinnost HOPKS, a to i v případě před vyhlášením krizového stavu, rozhoduje o použití regulačních opatření. (Ochrana obyvatelstva a krizové řízení, 2015)

Hejtman za stavu nebezpečí může uložit právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě, která má místo svého podnikání nebo činnosti v příslušném územním obvodu tyto povinnosti. Dodávat výrobky, práce či služby, které jsou v souladu s jejich podnikáním nebo činnostmi, dále pak skladovat ve svých prostorách materiál určený k překonání stavu nebezpečí a přemístit dopravní mechanizační prostředky na dané místo. Dále pak může hejtman za stavu nebezpečí zavést regulaci prodávaného zboží a stanovit maximální množství zboží, na které bude mít spotřebitel nárok, okruh spotřebitelů a způsob, jakým bude určené množství regulováno. A mimoto může

přijmout regulační opatření, kterými se mění způsob řízení a organizace dopravy. (Zákon č. 241/2000 Sb.)

Orgány ORP

ORP a určená obec připravuje a vyhlašuje regulační opatření, kontroluje plnění jím vyhlášených regulačních opatření, plní úkoly, které mu uložil krajský úřad k zajištění nezbytných dodávek v přenesené působnosti, kontroluje přípravu a účinnost HOPKS, i v době před vyhlášením krizového stavu a odpovídá za přidělování jimi vyžádaných zásob pro humanitární pomoc postiženým osobám. (Ochrana obyvatelstva a krizové řízení, 2015)

Za stavu nebezpečí může starosta ORP či starosta obce, uložit právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě, mající místo podnikání nebo sídlo podniku či organizační složky v příslušném územním obvodu následující povinnosti. Dodávat výrobky, práce či služby, které jsou v souladu s jejich činností nebo podnikáním, přemístit dopravní mechanizační prostředky a skladovat ve svých prostorách materiál, který je určený pro překonání stavu nebezpečí. (Zákon č. 241/2000 Sb.)

2 Cíl práce a hypotézy

2.1 Cíl práce

Cílem práce je posoudit připravenost starostů obcí v Jihočeském kraji na mimořádné události a krizové situace v souladu s platnou Konceptí vzdělávání v oblasti krizového řízení.

2.2 Hypotézy

Hypotéza č. 1

„Informovanost starostů obcí Jihočeského kraje na úseku problematiky mimořádných událostí a krizových situací nedosahuje 75 %.“

Hypotéza č. 2

„Informovanost starostů obcí při řešení mimořádných událostí a krizových situací nezávisí na dosaženém vzdělání starosty.“

Hypotéza č. 3

„Informovanost starostů obcí při řešení mimořádných událostí a krizových situací nezávisí na délce praxe starosty.“

Hypotéza č. 4

„Informovanost starostů obcí při řešení mimořádných událostech a krizových situací nezávisí na vykonávání funkce starosty jako hlavního pracovního poměru.“

3 Operacionalizace pojmů

Jihočeský kraj

Jihočeský kraj leží převážně na jihu Čech, ale zasahuje také na Moravu. Na severu sousedí se Středočeským krajem, na západě sousedí s Plzeňským krajem, na východě s Jihomoravským krajem a na severovýchodě s krajem Vysočina. Počet obyvatel kraje se pohyboval v roce 2015 k 637 300. V Jihočeském kraji se nachází 7 okresů, a to České Budějovice (zároveň krajské město), Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Strakonice a Tábor. Pro všechny okresy dnes platí 17 obcí s rozšířenou působností a 623 obcí. (Jihočeský kraj, 2015)

Krizová situace

„Mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav a stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“).“ (Zákon č. 240/2000 Sb.)

Mimořádná událost

„Škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.“ (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Obec

Každá obec je charakterizována vlastním územím, obyvatelstvem obce, soustavou orgánů, kterými obec jedná a uskutečňuje svou vůli, právní subjektivitou a právo tvorbou, kdy obec vydává právní předpisy a vlastním majetkem a hospodařením podle vlastního rozpočtu. (Samospráva, 2007)

V zahraničí je obec označována jako městský administrativní rozdělení s právním statutem a obvykle pravomocí samosprávy nebo jurisdikci. Obec je univerzální administrativní členění, na rozdíl od účelového okresu. Termín je odvozen z francouzského „municipalité“ a latinského „municipalis“. Obec má své vlastní vedení, ale někdy obce spojily své služby. Například, dvě sousední obce mohou rozhodnout

sdílet jednu recyklační firmu s cílem snížit náklady. (What does municipality mean?, 2017)

Starosta

Starosta obce je představitelem obce a zastupuje navenek svou obec. Starostu volí do své funkce zastupitelstvo obce. Starosta svolává a řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce. (Hospodaření a finance územní samosprávy, 2004)

V Anglii, Walesu a Severním Irsku je v čele města, čtvrti nebo krajské rady. Volený je členy zastupitelstva a obecně má čistě obřadní povinnosti. Ve Spojených státech, Kanadě a některých dalších zemích stojí v čele obecní korporace a je volený veřejností. (Mayor, 2017)

4 Metodika

Teoretická část bakalářské práce byla zaměřena na rešerši právních norem a dokumentů řešících danou problematiku. Praktická část se zabývala odborným popisem nejčastějších úskalí výkonu starosty obce na úseku plánování, přípravy a realizace ochranných opatření při vzniku mimořádné události nebo krizové situace. Na základě dotazníkového šetření byla provedena analýza současného stavu připravenosti a informovanosti starostů v předmětné oblasti.

Byl proveden kvantitativní výzkum pomocí dotazníkového šetření. Jednalo se především o online dotazníky, vytvořené na webových stránkách Survio.cz, které byly následně rozeslány na emailové adresy starostům obcí Jihočeského kraje. Dotazníkové šetření trvalo 2 měsíce, bylo posláno 570 dotazníků, z kterých se vrátilo 56 odpovědí. Celkem tedy návratnost 10 %. Dotazník obsahoval celkem 51 otázek a byl rozdělen na 4 podrobné úseky a to, informace o respondentovi, aspekty připravenosti, aspekty informovanosti a další aspekty.

První část dotazníku, tzv. **informační**, obsahovala celkem 8 otázek. První 3 se zabývaly podrobným popisem obce, a zbylých 5 samotným respondentem/starostou.

Druhá část, a to **aspekty připravenosti** byly rozděleny na 4 jednotlivá kritéria. Prvním kritériem byly finanční prostředky, kterými se zabývají otázky č. 1 a č. 2. Druhé kritérium se zabývalo školením samotných starostů a vztahují se na ně otázky č. 3 – č. 12. Další z kritérií se věnovalo jednotkám sboru dobrovolných hasičů, blíže otázky č. 13 a č. 14. A jako poslední kritérium byla zvolena osvěta obyvatelstva, která řešila otázky č. 15 – č. 18.

Třetí část dotazníku, **aspekty informovanosti** byly vytvořeny formou testových otázek. I tato část dotazníku byla rozdělena na 4 jednotlivá kritéria podle legislativy. První kritérium se zabývalo znalostí zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a věnovaly se mu otázky č. 19 – č. 22. Mezi druhé kritérium patří znalost zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a zabývaly se jím otázky č. 23 – č. 26. Třetí kritérium se věnovalo zákonu č. 254/2001 Sb., o vodách, konkrétně otázky č. 27 – č. 30.

Jako poslední kritérium byl zvolen zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatření pro krizové stavy a blíže otázky č. 31 – č. 34.

Čtvrtá část dotazníku, **další aspekty**, se skládají z 9 otázek. Tyto otázky se zabývaly činnostmi, které starostové prováděli nebo využili při řešení mimořádných událostí nebo krizových situací.

Výsledky dotazníkového šetření byly zpracovány pomocí softwarového programu Microsoft Excel a následně byly tyto výsledky graficky znázorněny.

K testování hypotézy č. 1, *„Informovanost starostů obcí Jihočeského kraje na úseku problematiky mimořádných událostí a krizových situací nedosahuje 75 %.“* bylo využito výsledků třetí části dotazníku, **aspekty informovanosti** (otázky č. 19 – č. 34). Výsledky byly porovnávány se stanovenou hranicí 75 % správných odpovědí.

Prvotním záměrem práce bylo testovat původně stanovenou hypotézu č. 1, následně byly dodatečně stanoveny hypotézy č. 2 – č. 4. Hypotéza č. 2, *„Informovanost starostů obcí při řešení mimořádných událostí a krizových situací nezávisí na dosaženém vzdělání starosty.“*; hypotéza č. 3, *„Informovanost starostů obcí při řešení mimořádných událostí a krizových situací nezávisí na délce praxe starosty.“* a hypotéza č. 4 *„Informovanost starostů obcí při řešení mimořádných událostech a krizových situací nezávisí na vykonávání funkce starosty jako hlavního pracovního poměru.“*. Byly testovány statistickou metodou nazývanou jednofaktorová analýza rozptylu Analysis of Variance (dále jen ANOVA). Tato metoda je založena na hodnocení vztahů mezi rozptyly porovnávaných výběrových souborů. *„Základním úkolem analýzy rozptylu je posouzení hlavních a interakčních účinků jednotlivých faktorů (kategoriálních nezávislých proměnných, jejichž hodnoty nazýváme úrovně faktorů) na závisle proměnnou (proměnné) kvantitativního typu.“* (Analýza rozptylu (ANOVA), 2017)

Tento test na jednom principu „smísí“ měření ze všech skupin dohromady a vypočítá celkovou variabilitu bez ohledu na vliv faktoru (míru ukazuje SScelkový). Na druhém principu se vše výše uvedené provede na jednotlivé skupiny, zjistí tedy jejich variabilitu a následně je pro jednotlivé skupiny sečte. Variabilita je způsobená velkým množstvím

neidentifikovatelných vlivů takzvaných šumů (SSšum). Na zkoumaný faktor pak připadá rozdíl mezi celkovou variabilitou a šumem. (SSfaktor = SScelkový – Sšum). Pro hodnoty SScelkový a SS šumu se vypočítá průměrná variabilita MS ($MS = SS/DF$), kdy DF je celkový počet všech naměřených hodnot – 1. P nebo také P-value je kvantitativní vyjádření toho, na jakou stranu z předcházejících bodů se přikláníme, kdy je (Statistics Solutions, 2013):

- $p\text{-value} \leq 5\%$ - zamítáme nulovou hypotézu H_0 , že je vše dáno šumem a považujeme tak vliv faktoru za přijatý. To znamená, že přijímáme alternativní hypotézu H_A a tím, vliv faktoru existuje.
- $P\text{-value} \geq 5\%$ - nulovou hypotézu H_0 nezamítáme a vliv faktoru se považuje za neprokázaný.
- $p\text{-value} \leq 5\%$ - zamítáme nulovou hypotézu H_0 , že je vše dáno šumem a považujeme tak vliv faktoru za přijatý. To znamená, že přijímáme alternativní hypotézu H_A a tím, vliv faktoru existuje.
- $P\text{-value} \geq 5\%$ - nulovou hypotézu H_0 nezamítáme a vliv faktoru se považuje za neprokázaný.

4.1 Charakteristika souboru

Zkoumaným souborem byli starostové obcí Jihočeského kraje. Dotazník (Příloha 1) byl odeslán celkem 570 obcím Jihočeského kraje.

Celkem se vrátilo 56 odpovědí a to z: anonymní obce ze Strakonice, Bernartic, Brlohu, Budkova, Cehnic, Čížkrajova, Dírné, Dolních Hořic, Dražova, Droužetic, Dřešíně, Hracholusk, Hrachoviště, Hranic, Hříšic, Hůr, Chrást'ovic, Chvalšín, Jankova, Jarošova nad Nežárkou, Kostelní Radouň, Lažánek, Litochovic, Malont, Malovic, Mezné, Netřebic, Novosedel nad Nežárkou, Písku, Plavska, Předmíře, Předslavic, Přechevic, Radimovic u Želče, Ratají, Roudné, Skalici, Skočic, Slavonic, Soběslavi, Starého Hobzí, Svrabska, Šumavských Hořtic, Vacovic, Velké Turné, Vesce, Veselí nad Lužnicí, Veselíčka, Vlčetínce, Volenic,, Zábrdí, Zdíkova, Zubčic, Žďáru a Žišova.

V této kapitole je uvedena charakteristika z pohledu pohlaví, věku, nejvyššího dosaženého vzdělání, délky praxe a vykonávání funkce starosta jako hlavního pracovního poměru.

Pohlaví

Z celkového počtu dotazovaných starostů 56 respondentů (100 %) celkem odpovědělo 45 mužů (80 %) a 11 žen (20 %).

Věk

Z celkového počtu dotazovaných starostů 56 respondentů (100 %) byl 1 respondent (2 %) ve věku 18-30 let, 13 respondentů (23 %) ve věku 31-43 let, 27 respondentů (48 %) ve věku 44-56 let a 15 dotazovaných (27 %) ve věku 57 a více let

Nejvyšší dosažené vzdělání

Z celkového počtu dotazovaných starostů 56 respondentů (100 %) dosáhlo 9 respondentů (16 %) středoškolské vzdělání bez maturitní zkoušky, 24 dotazovaných (43 %) středoškolské s maturitní zkouškou, 1 respondent (2 %) vysokoškolské bakalářské, 22 respondentů (39 %) vysokoškolské magisterské a nikdo z dotazovaných (0 %) neměl nejvyšší dosažené vzdělání vyšší odborné a vysokoškolské doktorské

Délka praxe

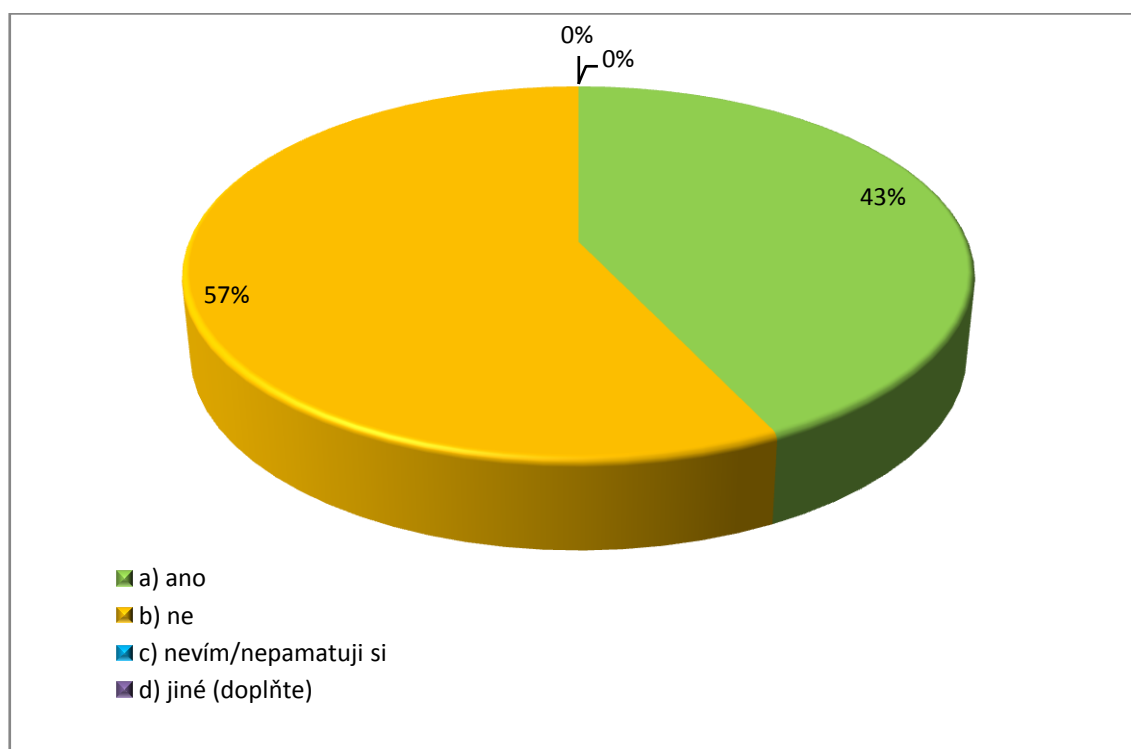
Z celkového počtu starostů 56 dotazovaných (100 %) vykonává svou funkci 11 respondentů (20 %) do 5-ti let, 19 respondentů (34 %) uvedlo dobu 6 - 15 let, 12 dotazovaných (21 %) uvedlo délku praxe 16 - 25 let a 14 dotazovaných (25 %) uvedlo svou délku praxe na více jak 26 let.

Vykonávání funkce starosta

Z celkového počtu 56 dotazovaných (100 %) starostů jich 23 (41 %) vykonává svou funkci jako hlavní pracovní poměr a naopak 33 (59 %) svou funkci jako hlavní pracovní poměr nevykonávají

5 Výsledky

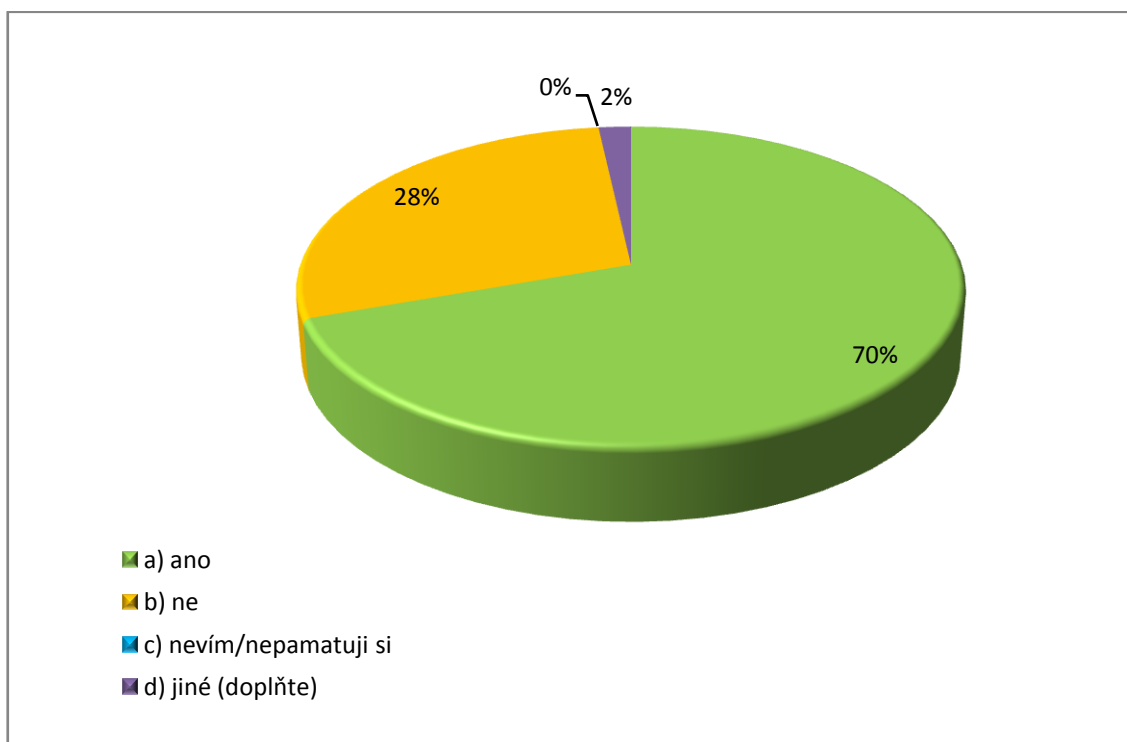
5.1 Výsledky dotazníkového šetření pomocí grafů – vybrané aspekty připravenosti



Obrázek 1 – Vyčleněné finanční prostředky na řešení mimořádných událostí a krizových situací (k otázce č. 1 a č. 2)

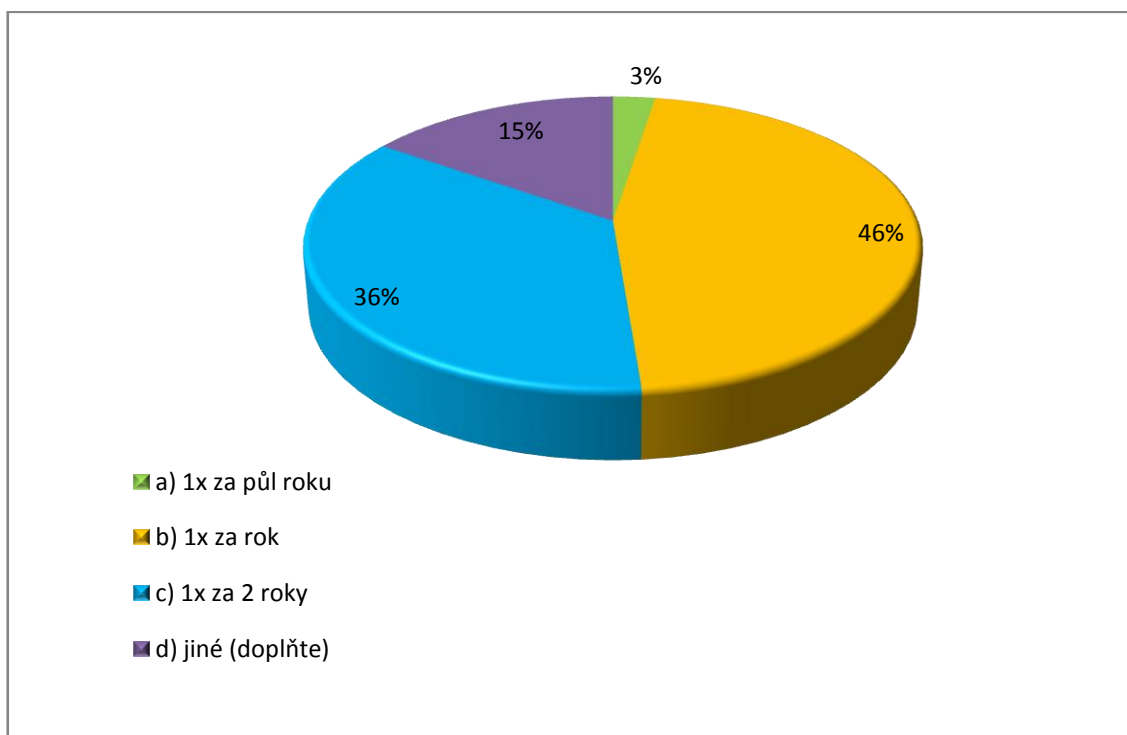
Obrázek č. 1 odkazuje na otázku č. 1, která zní, „Máte vyčleněny finanční prostředky na mimořádné události či krizové situace a její následnou obnovu?“. A otázku č. 2, „Pokud jste v otázce č. 1 odpověděl/a a) ano, uveďte v jaké procentuální výši ročního rozpočtu obce?“. Na otázku číslo 1, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za a) ano odpovědělo 24 respondentů (43 %), za b) ne celkem 32 respondentů (57 %), za c) nevím/nepamatuji si a d) jiné (doplňte) nikdo neodpověděl (0 %)

Na otázku č. 2, odpovědělo 24 respondentů (100 %), z otázky číslo 1. Respondenti k této otázce o výši ročního rozpočtu obce odpovídali: 0,004 %, 0,0185 %, 0,1 %, 0,1 %, 0,15 %, 0,4 %, 1 %, 1 %, 1 %, 1,2 %, 1,5 %, 1,5 %, 2 %, 2 %, 2 %, 3 %, 4 %, 5 %, 5 %, 8 %, 10 %, 20 %, dále pak 1000 Kč a finanční rezerva na účtu obce.



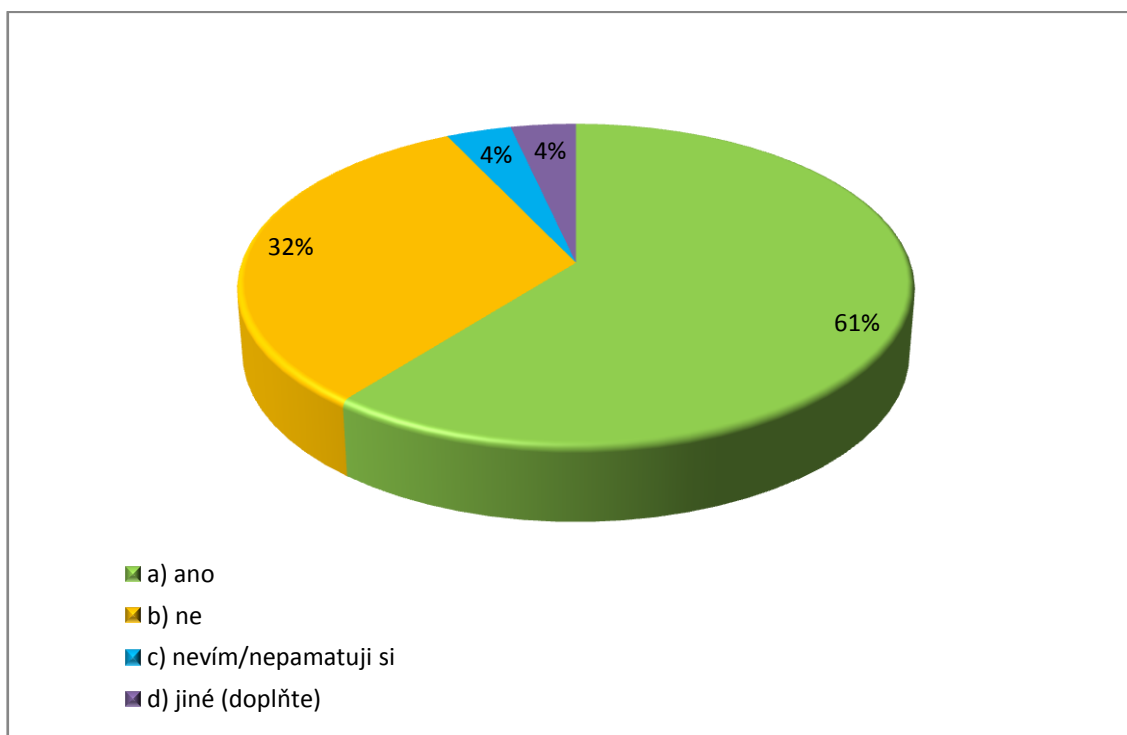
Obrázek 2 – Účast na odborných školeních v oblasti ochrany obyvatelstva (k otázce č. 3)

Obrázek č. 2 odkazuje na otázku č. 3, která zní, „Zúčastňujete se odborných školení a kurzů v tematické oblasti - ochrana obyvatelstva (varování obyvatelstva, vyrozumění, evakuace, ukrytí, individuální ochrana, nouzové přežití)?“. Na otázku č. 3, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) ano* odpovědělo 39 respondentů (70 %), za *b) ne* celkem 16 respondentů (28 %), za *c) nevím/nepamatuji si* 0 respondentů (0 %) a za *d) jiné (doplňte)* celkem 1 respondent (2 %). V případě možnosti *d)* 1 respondent doplnil, že se odborných školení účastní *spíše výjimečně*.



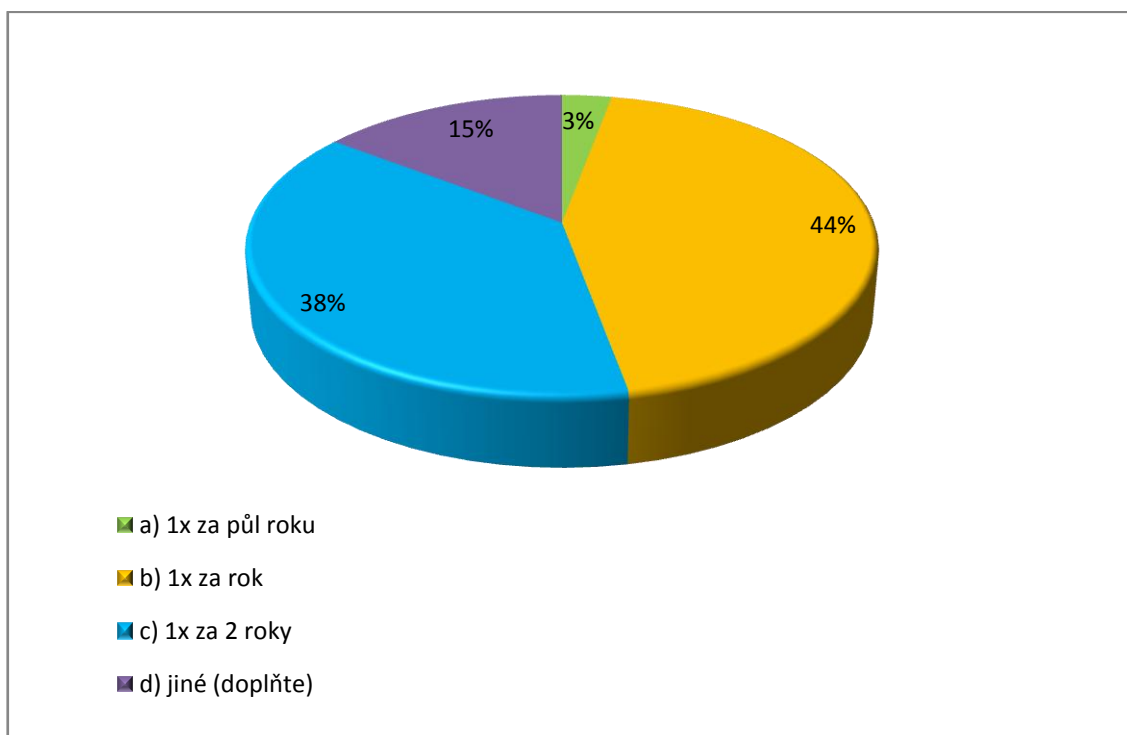
Obrázek 3 – Roční intervaly účasti na odborných školení v oblasti ochrany obyvatelstva (k otázce č. 4)

Obrázek č. 3 odkazuje na otázku č. 4, která zní, „*Pokud jste v otázce č. 3. odpověděl/a, a) ano, uveďte, v jakých intervalech?*“ a vychází především z otázky číslo 3. Na otázku č. 4, odpovědělo všech 39 respondentů (100 %) z předešlé otázky. Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) 1x za půl roku* odpověděl 1 respondent (3 %), za *b) 1x za rok* celkem 18 respondentů (46 %), za *c) 1x za 2 roky* 14 respondentů (36 %) a za *d) jiné (doplňte)* celkem 6 respondentů (15 %). V případě možnosti *d)* dva respondenti doplnili, že se odborných školení účastní *nepravidelně*, dva dotazovaní se účastní *1x za 4 roky* a dva v *případě konání a dostání pozvánky*.



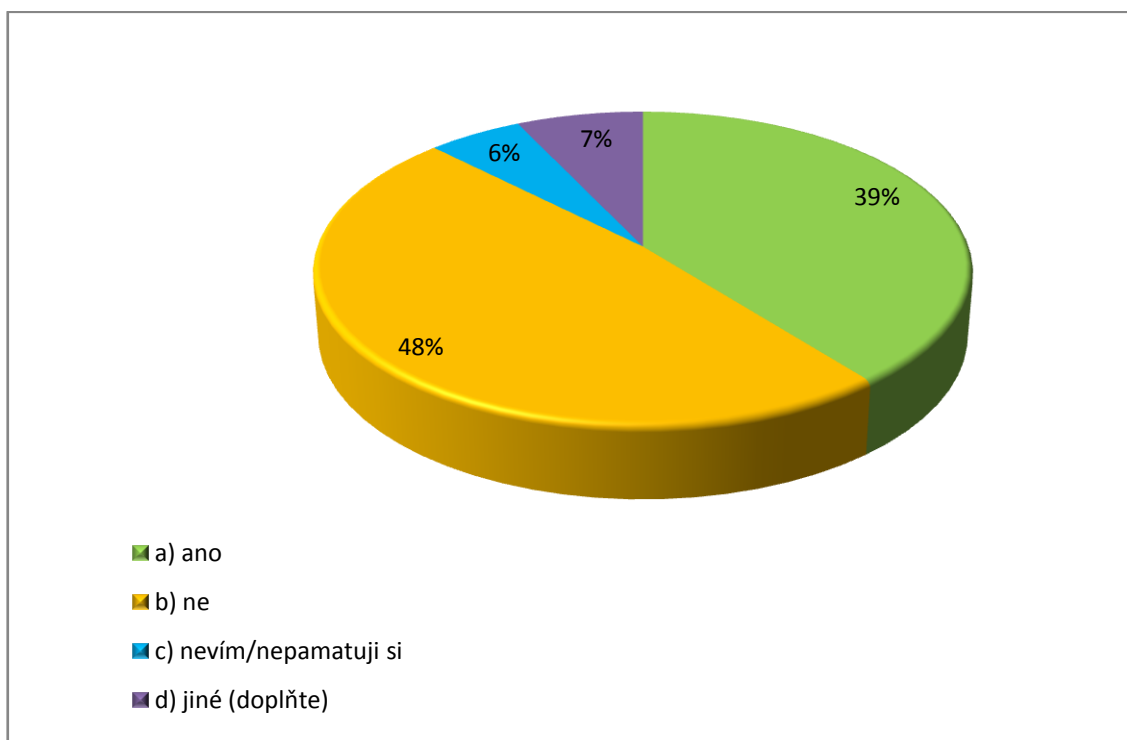
Obrázek 4 – Účast na odborných školeních v oblasti krizového řízení (k otázce č. 5)

Obrázek č. 4 odkazuje na otázku č. 5, která zní, „Zúčastňujete se odborných školení a kurzů v tematické oblasti- krizové řízení (úkoly a povinnosti na úseku problematiky mimořádných událostí dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů a krizových situací dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon))?“. Na otázku č. 5, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) ano* odpovědělo 34 respondentů (61 %), za *b) ne* celkem 18 respondentů (32 %), za *c) nevím/nepamatuji si* 2 respondenti (4 %) a za *d) jiné (doplňte)* celkem 2 respondenti (4 %). V případě možnosti *d)* oba respondenti doplnili, že se odborných školení účastní spíše výjimečně.



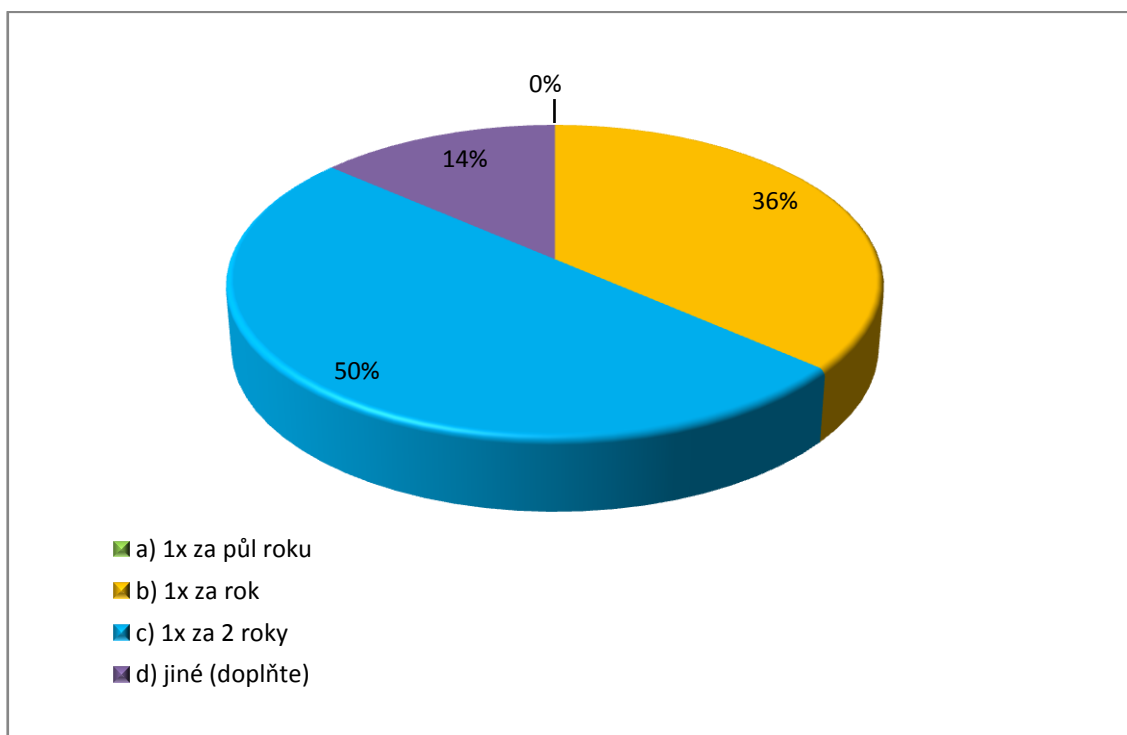
Obrázek 5- – Roční intervaly účasti na odborných školení v oblasti krizového řízení (k otázce č. 6)

Obrázek č. 5 odkazuje na otázku č. 6, která zní, „*Pokud jste v otázce č. 5. odpověděl/a, a) ano, uveďte, v jakých intervalech?*“ a vychází především z otázky č. 5. Na otázku č. 6, odpovědělo všech 34 respondentů (100 %) z předešlé otázky. Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) 1x za půl roku* odpověděl 1 respondent (3 %), za *b) 1x za rok* celkem 15 respondentů (44 %), za *c) 1x za 2 roky* 13 respondentů (38 %) a za *d) jiné (doplňte)* celkem 5 respondentů (15 %). V případě možnosti *d)* dva respondenti doplnili, že se odborných školení účastní *nepravidelně*, dva dotazovaní se účastní *1x za 5 let* a jeden zbylý pokud se o školení dozví.



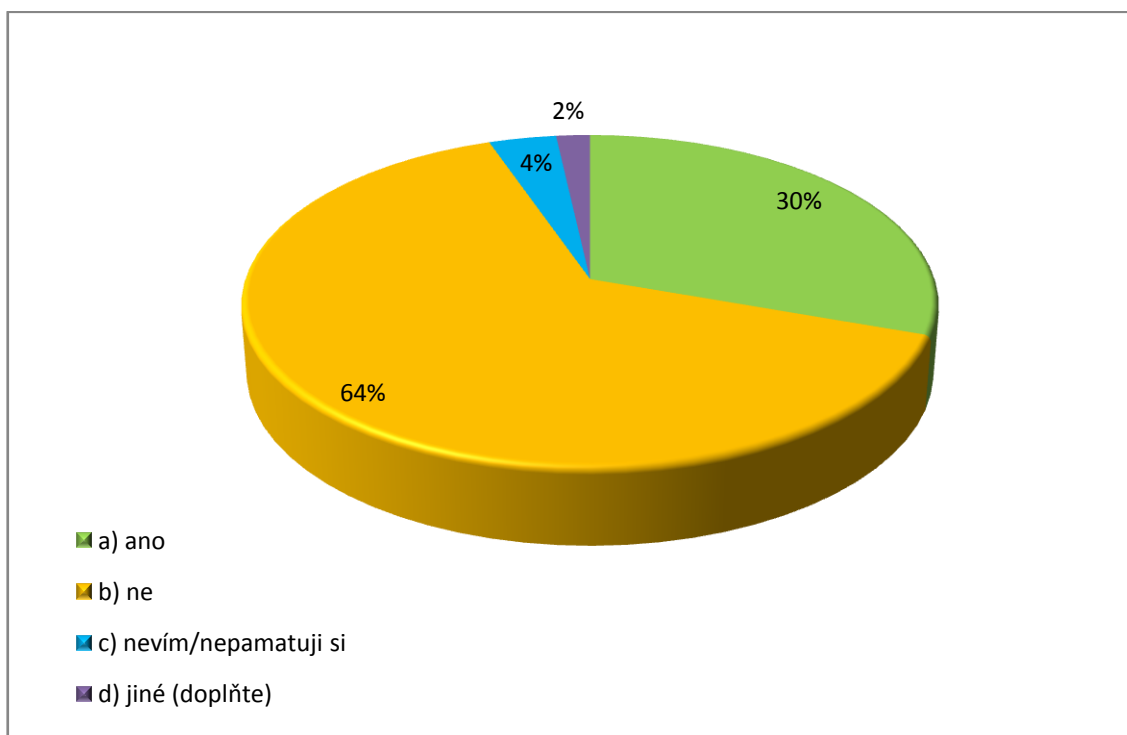
Obrázek 6 - Účast na odborných školeních v oblasti povodně (k otázce č. 7)

Obrázek č. 6 odkazuje na otázku č. 7, která zní, „Zúčastňujete se odborných školení a kurzů v tematické oblasti - povodně (analýza rizik, protipovodňová opatření, opatření za povodně, úkoly a povinnosti na úseku problematiky mimořádných událostí dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon))?“. Na otázku č. 7, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) ano* odpovědělo 22 respondentů (39 %), za *b) ne* celkem 27 respondentů (48 %), za *c) nevím/nepamatuji si* 3 respondenti (6 %) a za *d) jiné (doplňte)* celkem 4 respondenti (7 %). V případě možnosti *d)* dva respondenti doplnili, že se odborných školení účastní *spíše výjimečně* a zbylým dvou, podle jejich odpovědi povodně nehrozí.



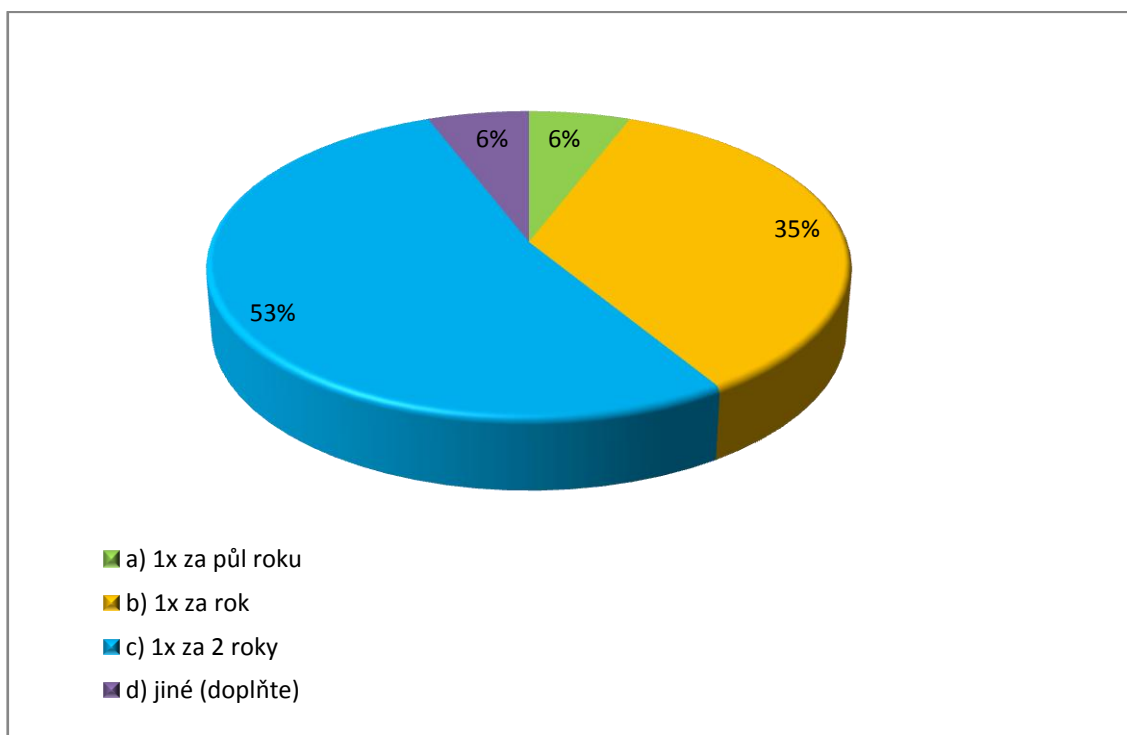
Obrázek 7 - Roční intervaly účasti na odborných školení v oblasti povodní (k otázce č. 8)

Obrázek č. 7 odkazuje na otázku č. 8, která zní, „*Pokud jste v otázce č. 7. odpověděl/a, a) ano, uveďte, v jakých intervalech?*“ a vychází především z otázky č. 7. Na otázku č. 8, odpovědělo všech 22 respondentů (100 %) z předešlé otázky. Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) 1x za půl roku* nikdo neodpověděl (0 %), za *b) 1x za rok* celkem 8 respondentů (36 %), za *c) 1x za 2 roky* 11 respondentů (50 %) a za *d) jiné (doplňte)* celkem 3 respondentů (14 %). V případě možnosti *d)* všichni tři respondenti doplnili, že se odborných školení účastní *nepravidelně a nahodile*.



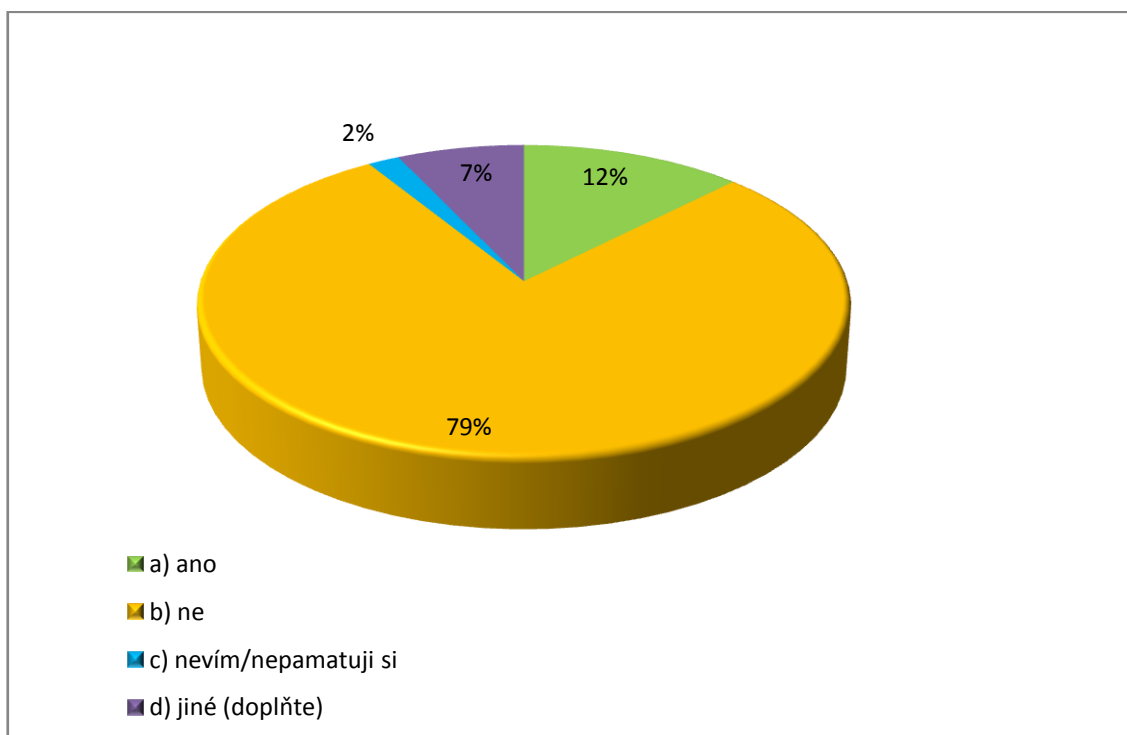
Obrázek 8 - Účast na odborných školeních v oblasti hospodářská opatření pro krizové stavy (k otázce č. 9)

Obrázek č. 8 odkazuje na otázku č. 9, která zní, „Zúčastňujete se odborných školení a kurzů v tematické oblasti- hospodářská opatření pro krizové stavy (úkoly a povinnosti na úseku problematiky mimořádných událostí dle zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů)?“. Na otázku č. 9, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) ano* odpovědělo 17 respondentů (30 %), za *b) ne* celkem 36 respondentů (64 %), za *c) nevím/nepamatuji si* 2 respondenti (4 %) a za *d) jiné (doplňte)* celkem 1 respondent (2 %). V případě možnosti *d)* jeden respondent doplnil, že se odborných školení účastní *spíše výjimečně*.



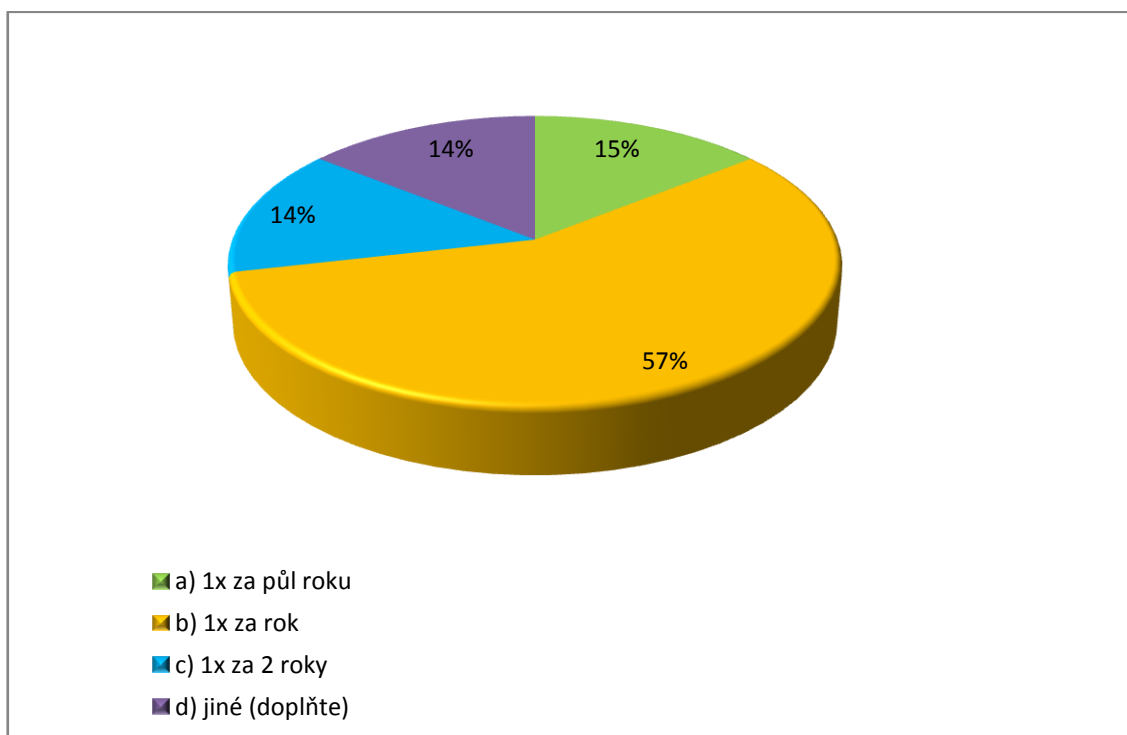
Obrázek 9 - Roční intervaly účasti na odborných školení v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy (k otázce č. 10)

Obrázek č. 9 odkazuje na otázku č. 10, která zní, „*Pokud jste v otázce č. 9. odpověděl/a, a) ano, uveďte, v jakých intervalech?*“ a vychází především z otázky č. 9. Na otázku č. 10, odpovědělo všech 17 respondentů (100 %) z předešlé otázky. Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) 1x za půl roku* celkem 1 respondent (6 %), za *b) 1x za rok* celkem 6 respondentů (35 %), za *c) 1x za 2 roky* 9 respondentů (53 %) a za *d) jiné (doplňte)* celkem 1 respondent (6 %). V případě možnosti *d)* jeden respondent doplnil, že pokud se odborné školení koná, zúčastní se.



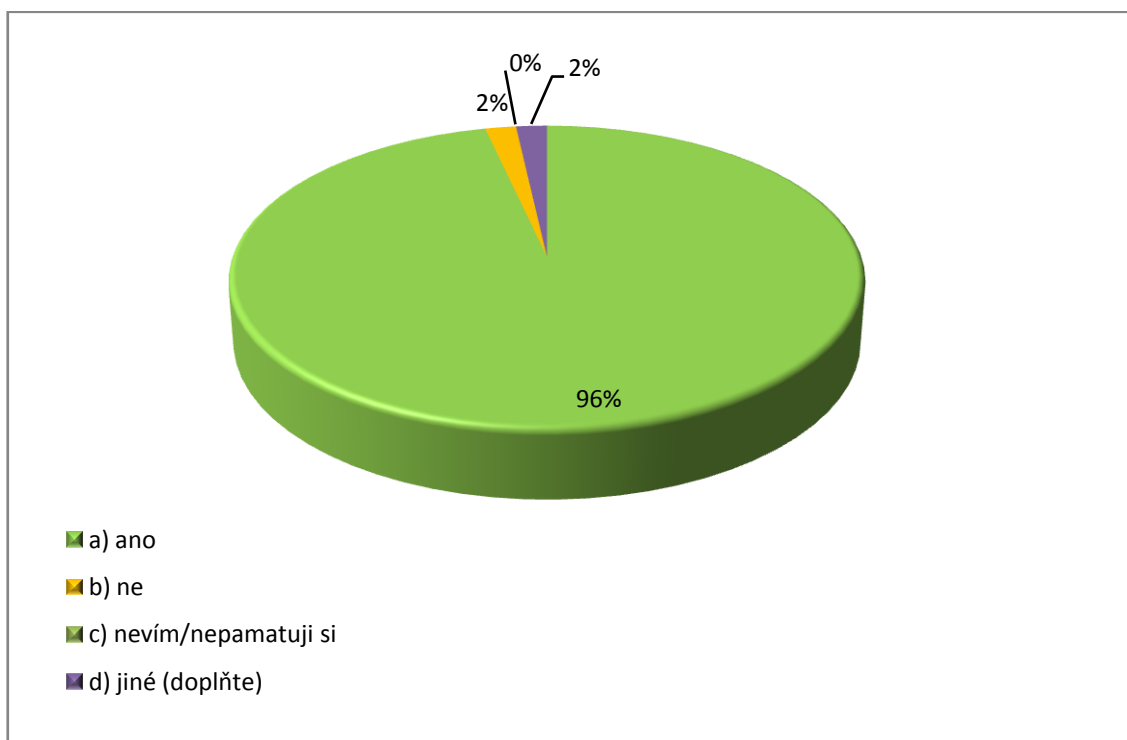
Obrázek 10 - Účast na odborných školeních v oblasti nebezpečné chemické látky (k otázce č. 11)

Obrázek č. 10 odkazuje na otázku č. 11, která zní, „Zúčastňujete se odborných školení a kurzů v tematické oblasti- nebezpečné chemické látky (úkoly a povinnosti na úseku problematiky mimořádných událostí dle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií))?“. Na otázku č. 11, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) ano* odpovědělo 7 respondentů (12 %), za *b) ne* celkem 44 respondentů (79 %), za *c) nevím/nepamatuji si* 1 respondent (2 %) a za *d) jiné (doplňte)* celkem 4 respondenti (7 %). V případě možnosti *d)* dva z respondentů doplnili, že se školení takového typu ještě nekonalo, jeden se účastní spíše výjimečně a jeden dotazovaný tuto problematiku *podrobně studoval na vysoké škole a poté se jí věnoval 20 let v armádě.*



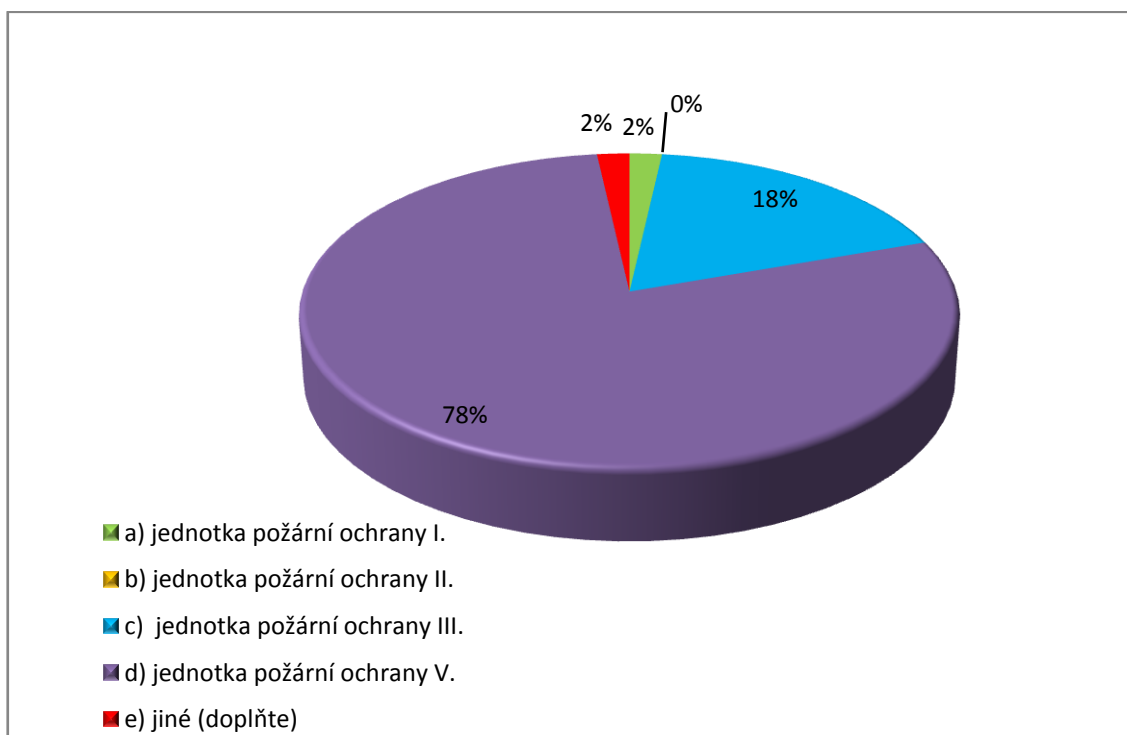
Obrázek 11 - Roční intervaly účasti na odborných školení v oblasti nebezpečné chemické látky (k otázce č. 12)

Obrázek č. 11 odkazuje na otázku č. 12, která zní, „*Pokud jste v otázce č. 11 odpověděl/a, a) ano, uveďte, v jakých intervalech?*“ a vychází především z otázky č. 11. Na otázku č. 12, odpovědělo všech 7 respondentů (100 %) z předešlé otázky. Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) 1x za půl roku* celkem 1 respondent (15 %), za *b) 1x za rok* celkem 4 respondentů (57 %), za *c) 1x za 2 roky* 1 respondentů (14 %) a za *d) jiné (doplňte)* celkem 1 respondent (14 %). V případě možnosti *d)* jeden respondent doplnil, že se odborných školení účastní *nepravidelně*.



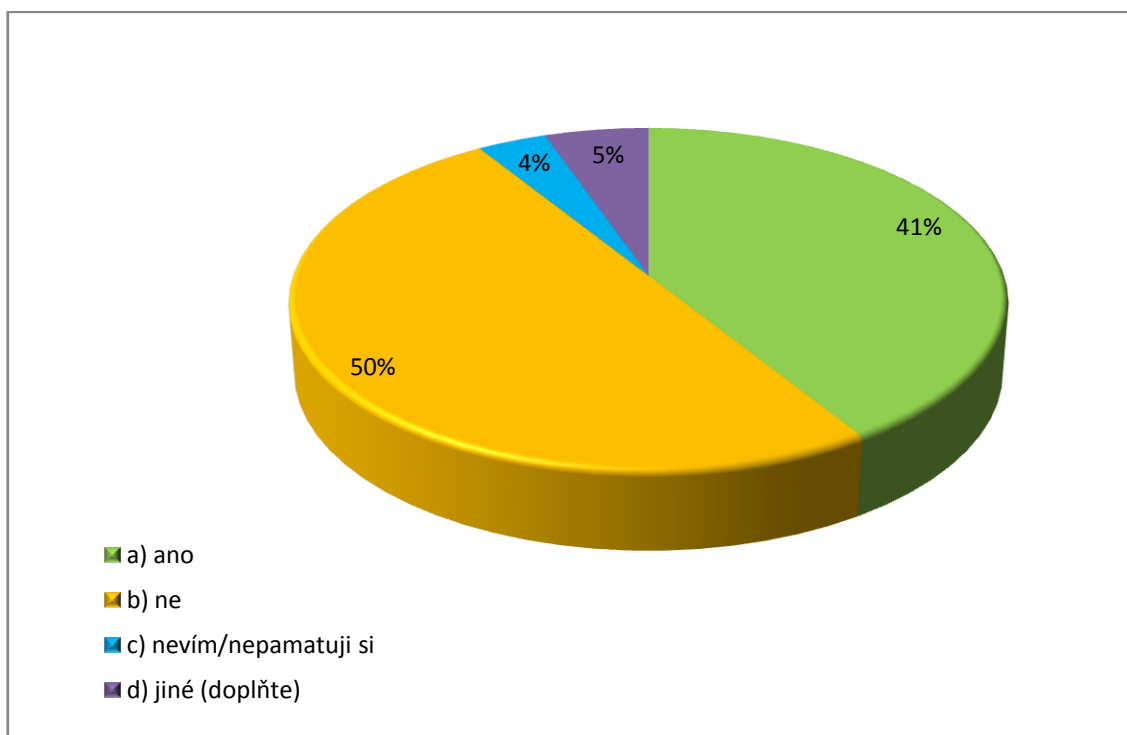
Obrázek 12 – Zřízená jednotka sboru dobrovolných hasičů (k otázce č. 13)

Obrázek č. 12 odkazuje na otázku č. 13, která zní, „*Je ve Vaší obci zřízena jednotka sboru dobrovolných hasičů?*“. Na otázku č. 13, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) ano* odpovědělo 54 respondentů (96 %), za *b) ne* celkem 1 respondent (2 %), za *c) nevím/nepamatuji si* žádný respondent (0 %) a za *d) jiné (doplňte)* celkem 1 respondent (2 %). V případě možnosti *d)* jeden respondent doplnil, že *je v jeho obci více jednotek sboru dobrovolných hasičů*.



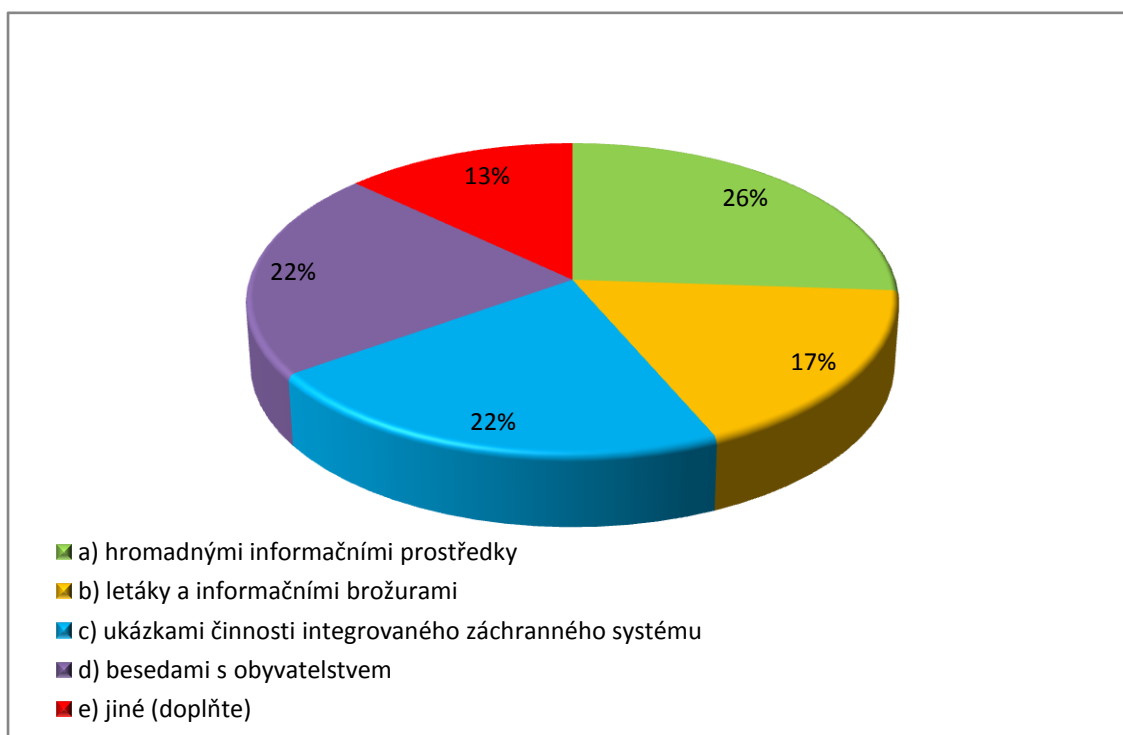
Obrázek 13 – Kategorie jednotky sboru dobrovolných hasičů (k otázce č. 14)

Obrázek č. 13 odkazuje na otázku č. 14, která zní, „Pokud jste v otázce č. 13. odpověděl/a, a) ano, uveďte, jaké je jednotka sboru dobrovolných hasičů kategorie?“ a vychází především z otázky č. 13. Na otázku č. 14, odpovědělo všech 54 respondentů (100 %) z předešlé otázky. Respondenti měli možnost z pěti odpovědí.: za a) jednotka požární ochrany I. celkem 1 respondent (2 %), za b) jednotka požární ochrany II. žádný respondent (0 %), za c) jednotka požární ochrany III. celkem 10 respondentů (18 %), za d) jednotka požární ochrany V. celkem 44 respondentů (78 %) a za e) jiné (doplňte) 1 respondent (2 %). V případě možnosti e) jeden respondent doplnil, že se v jeho obci nachází celkem 6 jednotek sboru dobrovolných hasičů a to jednou kategorie III. a pětkrát kategorie V.



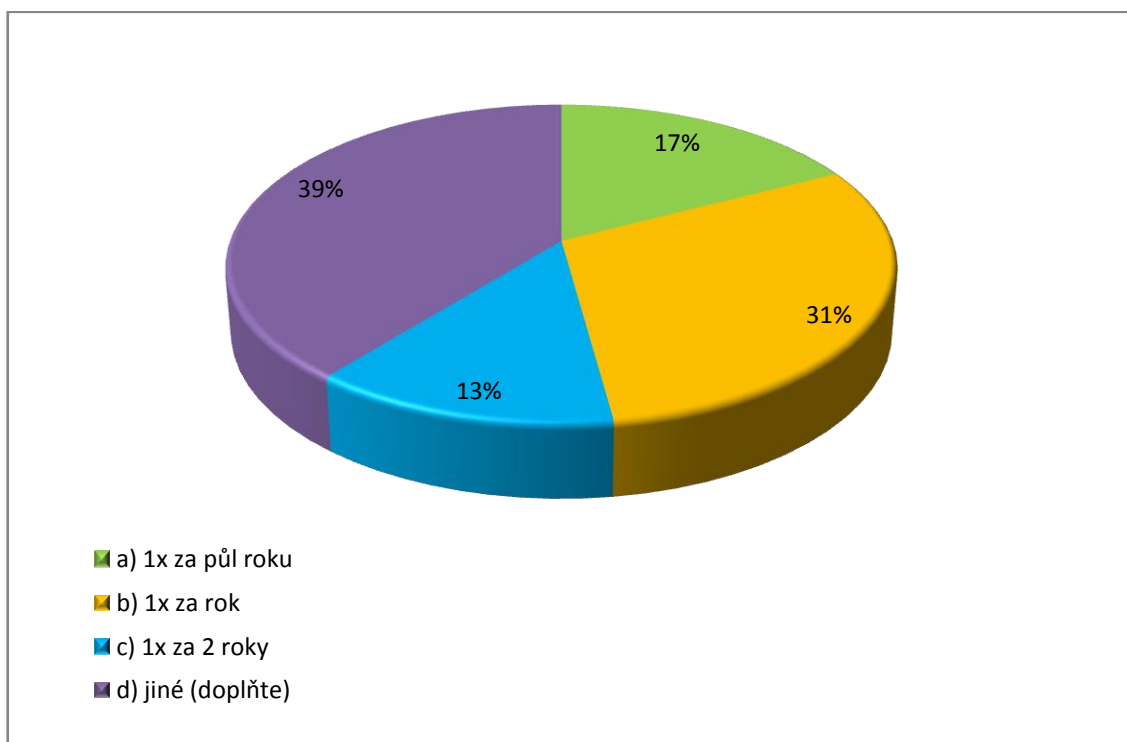
Obrázek 14 – Osvěta obyvatelstva na úseku mimořádných událostí a krizových situací (k otázce č. 15)

Obrázek č. 14 odkazuje na otázku č. 15, která zní, „*Realizujete osvětu obyvatelstva Vaší obce na úseku mimořádných událostí a krizových situací?*“. Na otázku č. 15, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) ano* odpovědělo 23 respondentů (41 %), za *b) ne* celkem 28 respondentů (50 %), za *c) nevím/nepamatuji si* žádný respondent (4 %) a za *d) jiné (doplňte)* celkem 3 respondenti (5 %). V případě možnosti *d)* respondenti doplnili, že *informují obyvatelstvo o realizovaných preventivních opatřeních v rámci protipovodňové ochrany, dále pak dle situace a pouhým školením jednotky sboru dobrovolných hasičů.*



Obrázek 15 – Forma osvěty obyvatelstva na úseku mimořádných událostí a krizových situací (k otázce č. 16)

Obrázek č. 15 odkazuje na otázku č. 16, která zní, „*Pokud jste v otázce č. 15. odpověděl/a, a) ano, uveďte, jakou formou.*“ a vychází především z otázky č. 15. Na otázku č. 16, odpovědělo všech 23 respondentů (100 %) z předešlé otázky. Respondenti měli možnost z pěti odpovědí.: za a) *hromadnými informačními prostředky* celkem 6 respondentů (26 %), za b) *letáky a informačními brožurami* celkem 4 respondenti (17 %), za c) *ukázkami činnosti integrovaného záchranného systému* celkem 5 respondentů (22 %), za d) *besedami s obyvatelstvem* celkem 5 respondentů (22 %) a za e) *jiné (doplňte)* 3 respondenti (13 %). V případě možnosti e) dva z respondentů doplnili, že *osvětu obyvatelstva provádějí formou všech čtyř možností* a jeden zbylý *školí pouze jednotku sboru dobrovolných hasičů.*



Obrázek 16 – Roční intervaly osvěty obyvatelstva na úseku mimořádných událostí a krizových situací (k otázce č. 17)

Obrázek č. 16 odkazuje na otázku č. 17, která zní, „*Pokud jste v otázce č. 15. odpověděl/a, a) ano, uveďte, v jakých intervalech?*“ a vychází především z otázky č. 15. Na otázku č. 17, odpovědělo všech 23 respondentů (100 %) z předešlé otázky. Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) 1x za půl roku* celkem 4 respondenti (17 %), za *b) 1x za rok* celkem 7 respondentů (31 %), za *c) 1x za 2 roky* celkem 3 respondenti (13 %), za *d) jiné (doplňte)* celkem 9 respondentů (39 %). V případě možnosti *d)* sedm z respondentů doplnilo, že osvětu obyvatelstva provádějí *nepravidelně a dle okolností*, zbylí dva se řídí *vyhlášením krizového stavu a dle zaslaných informačních letáčků*.

Tabulka 1 - Tematické oblasti k provádění osvěty obyvatelstva

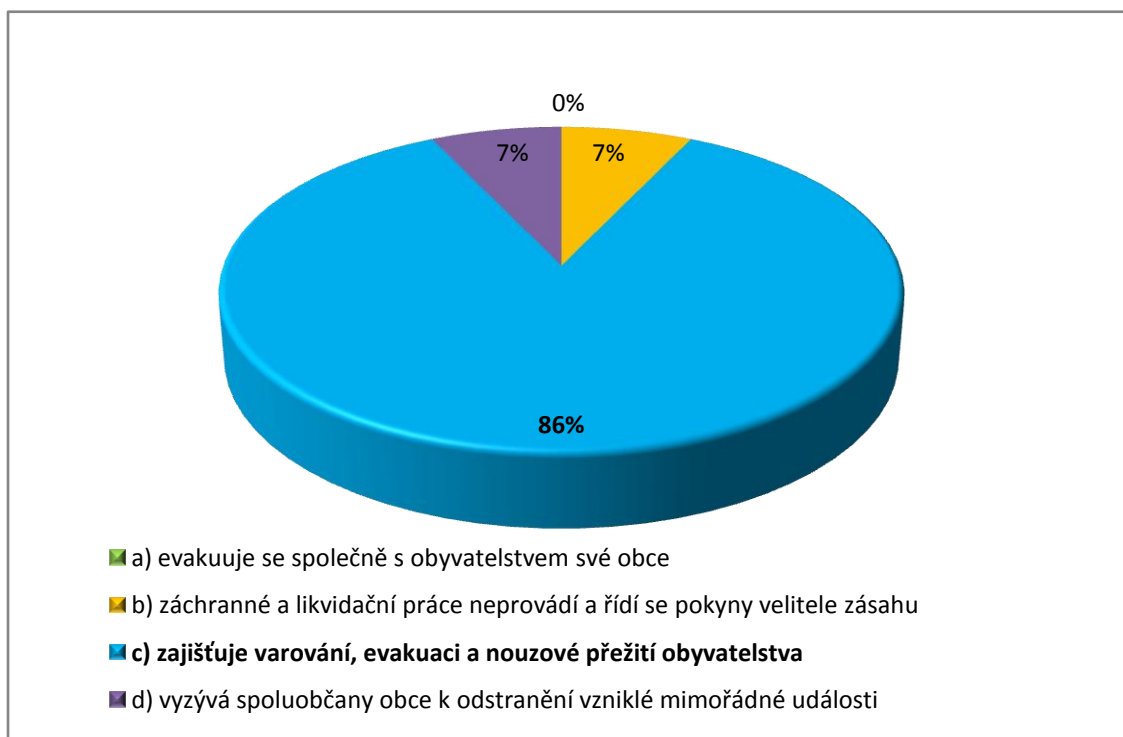
Tematická oblast		Odpověď			
		a) ano	b) ne	c) nevím	d) jiné (doplňte)
Ochrana obyvatelstva	Varování	6	9	0	0
	Evakuace	4	11	0	0
	Ukrytí	4	11	0	0
	Individuální ochrana	8	7	0	0
	Improvizované ochrana	4	11	0	0
	Dekontaminace	4	11	0	0
Mimořádná událost	Povodeň	14	1	0	0
	Požár	17		0	0
	Únik nebezpečných chemických látek	3	12	0	0
	Radiační havárie	6	9	0	0
	Výpadek elektrické energie, dodávek tepla, plynu a pitné vody	12	3	0	0

K otázce č. 15 směřovala i poslední otázka této kategorie č. 18, a ta zněla, „*Pokud jste v otázce č. 15. odpověděl/a, a) ano, uveďte, v jakých tematických oblastech, provádíte osvětu obyvatelstva?*“. Na otázku č. 18 odpovědělo všech 23 respondentů (100 %). Jednalo se o tematické oblasti k oblasti ochrany obyvatelstva jako varování, evakuace, ukrytí, individuální ochrana, improvizovaná ochrana a dekontaminace, a druhé oblasti k jednotlivým mimořádným událostem jako například povodeň, požár, únik nebezpečných chemických látek, radiační havárie a výpadek elektrické energie, dodávek tepla, plynu a pitné vody.

Ze všech dotazovaných provádí osvětu obyvatelstva v první tematické oblasti varování 15 respondentů, evakuace 6 respondentů, ukrytí 4 respondenti, individuální ochrany 8 respondentů, improvizované ochrany 4 respondenti a dekontaminace také 4 respondenti.

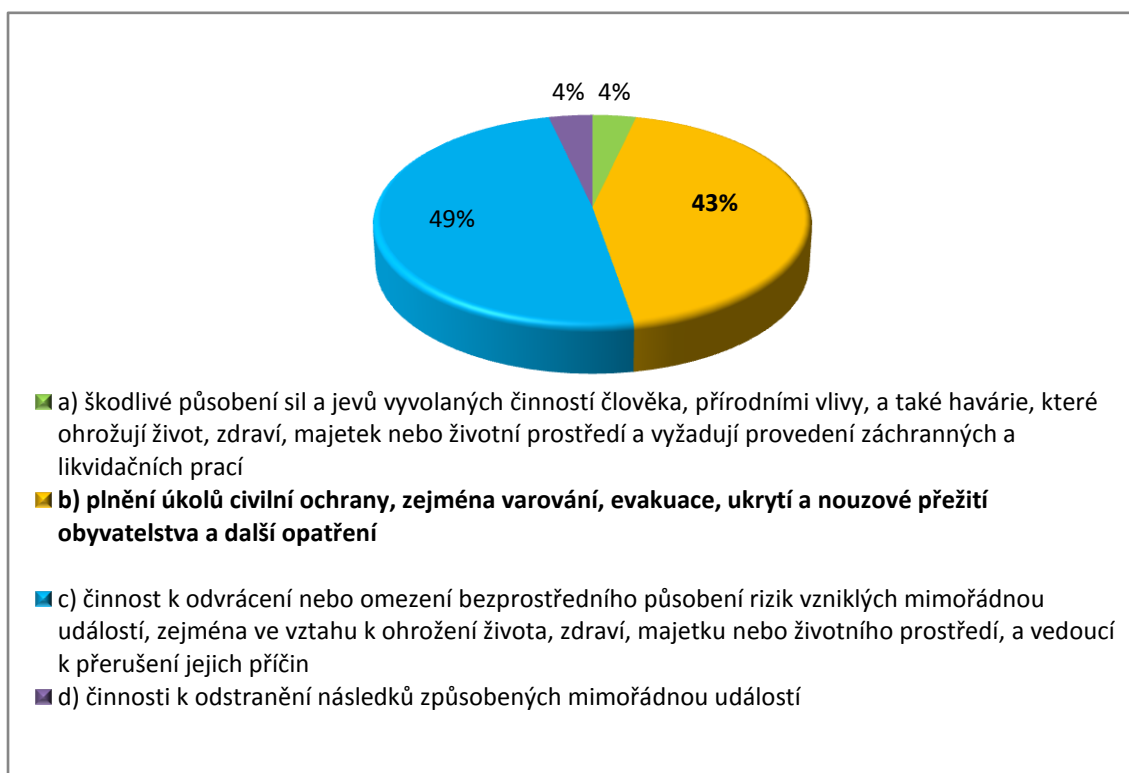
Ze všech dotazovaných provádí osvětu obyvatelstva v druhé tematické oblasti povodeň 14 respondentů, požár 17 respondentů, únik nebezpečných chemických látek 3 respondenti, radiační havárie 6 respondentů a výpadek elektrické energie, dodávek tepla, plynu a pitné vody celkem 12 respondentů.

5.2 Výsledky dotazníkového šetření pomocí grafů – vybrané aspekty informovanosti



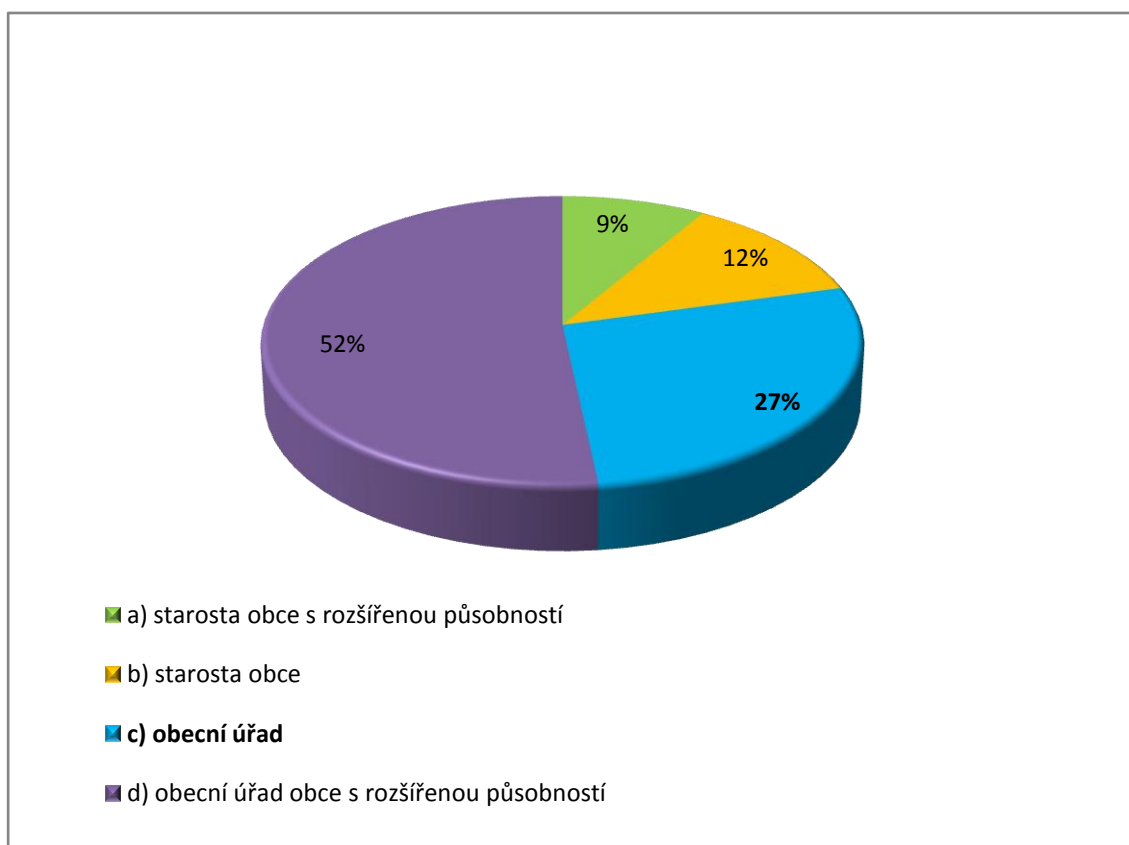
Obrázek 17 – Činnost starosty obce při provádění záchranných a likvidačních prací (k otázce č. 19)

Obrázek č. 17 odkazuje na otázku č. 19, která zní, „Starosta obce při provádění záchranných a likvidačních prací dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a ve znění pozdějších předpisů v oblasti ochrany obyvatelstva?“. Na otázku č. 19, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za a) evakuuje se společně s obyvatelstvem žádný respondent (0 %), za b) záchranné a likvidační práce neprovádí a řídí se pokyny velitele zásahu celkem 4 respondenti (7 %), za c) zajišťuje varování, evakuaci a nouzové přežití obyvatelstva celkem 48 respondentů (86 %) a za d) vyzývá spoluobčany obce k odstranění vzniklé mimořádné události celkem 4 respondenti (7 %).



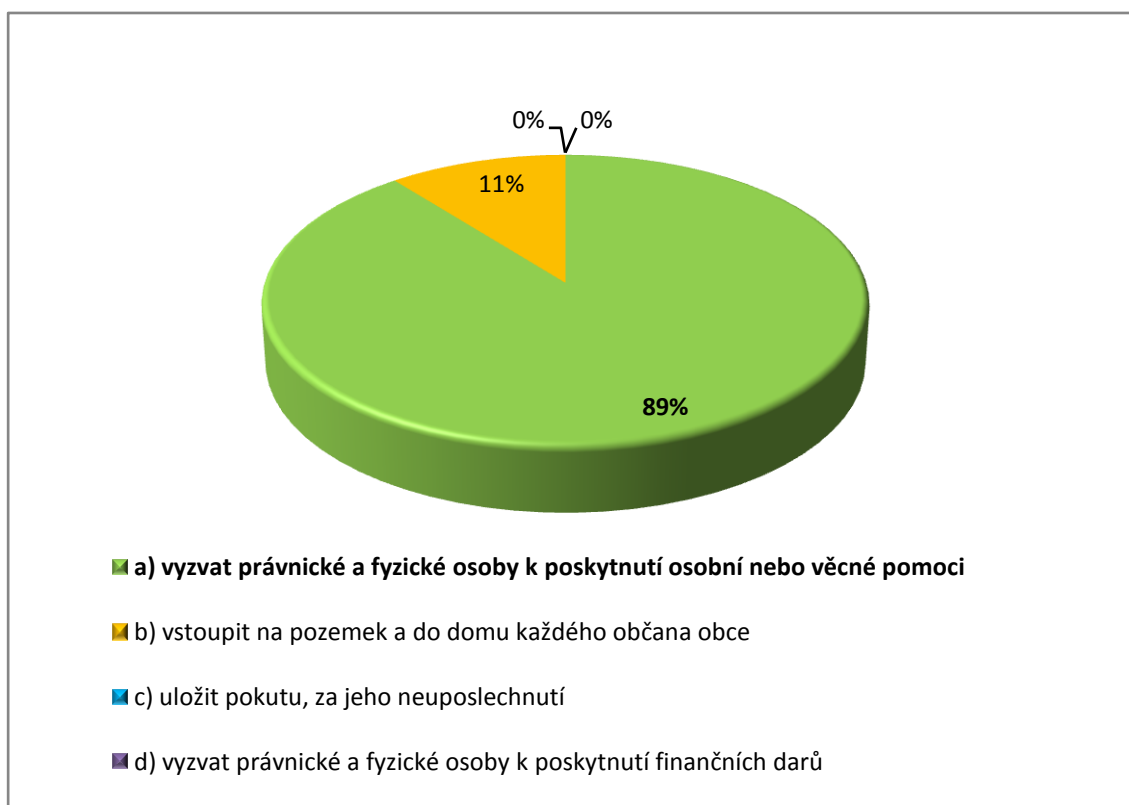
Obrázek 18 – Definice ochrany obyvatelstva (k otázce č. 20)

Obrázek č. 18 odkazuje na otázku č. 20, která zní, „*Definice ochrany obyvatelstva je?*“. Na otázku č. 20, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za a) *škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací* celkem 2 respondenti (4 %), za b) *plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření* celkem 24 respondentů (43 %), za c) *činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin* celkem 27 respondentů (49 %) a za d) *činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí* celkem 2 respondenti (4 %).



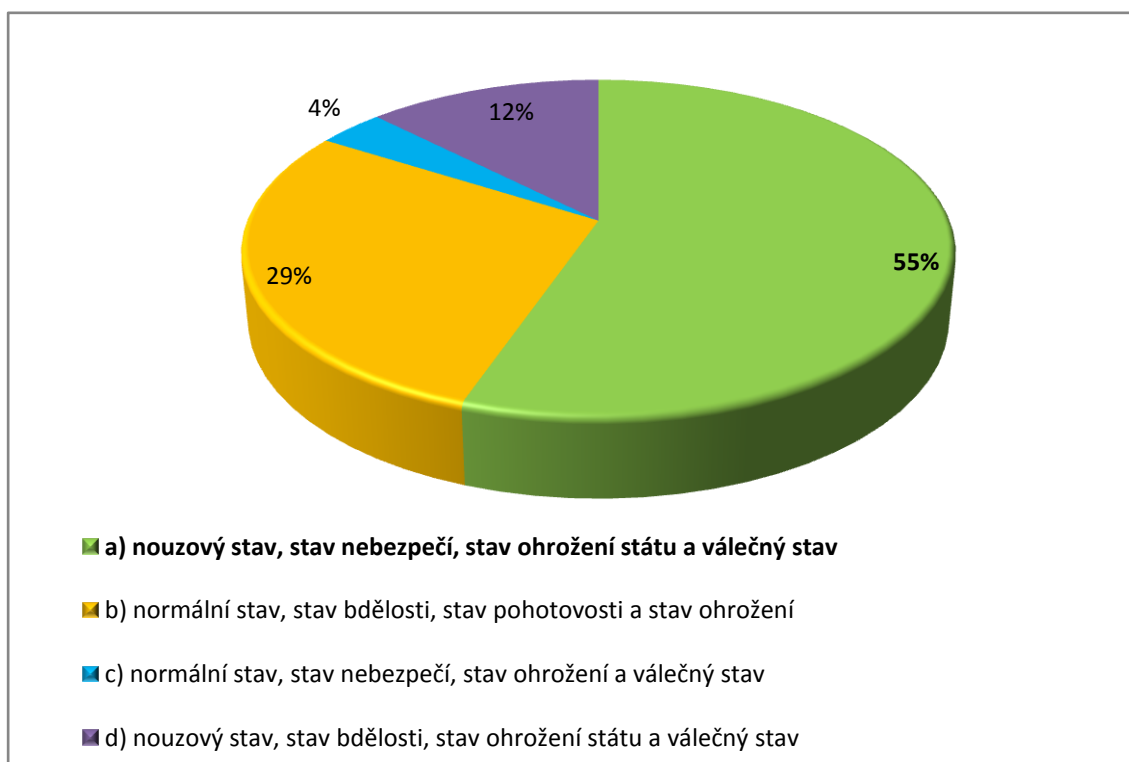
Obrázek 19 – Dotčený orgán při rozhodování o umístění a povolání staveb (k otázce č. 21)

Obrázek č. 19 odkazuje na otázku č. 21, která zní, „Kdo je dotčeným orgánem z hlediska ochrany obyvatelstva při rozhodování o umístění a povolání staveb obce dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a ve znění pozdějších předpisů?“. Na otázku č. 21, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) starosta obce s rozšířenou působností* celkem 5 respondentů (9 %), za *b) starosta obce* celkem 7 respondentů (12 %), za *c) obecní úřad* celkem 16 respondentů (27 %) a za *d) obecní úřad obce s rozšířenou působností* celkem 30 respondentů (52 %).



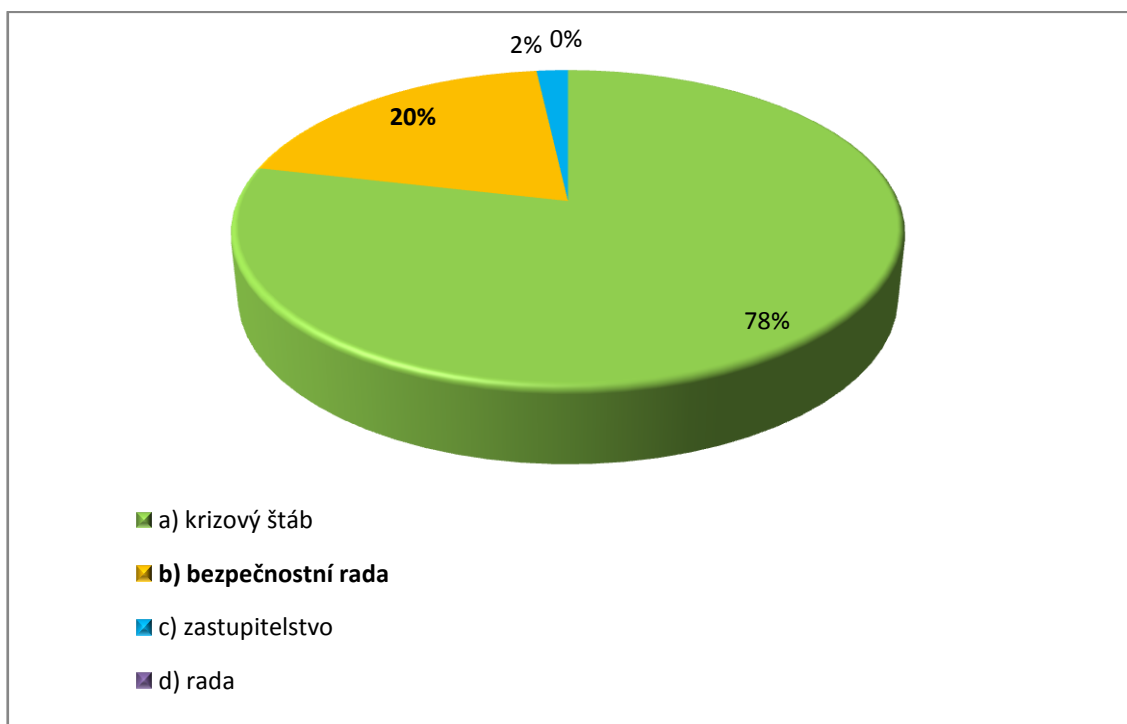
Obrázek 20 – Oprávnění starosty při provádění záchranných a likvidačních prací (k otázce č. 22)

Obrázek č. 20 odkazuje na otázku č. 22, která zní, „Starosta obce je při provádění záchranných a likvidačních prací oprávněn?“. Na otázku č. 22, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za a) vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci celkem 50 respondentů (89 %), za b) vstoupit na pozemek a do domu každého občana obce celkem 6 respondentů (11 %), za c) uložit pokutu, za jeho neuposlechnutí žádný z respondentů (0 %) a za d) vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí finančních darů také žádný z respondentů (0 %).



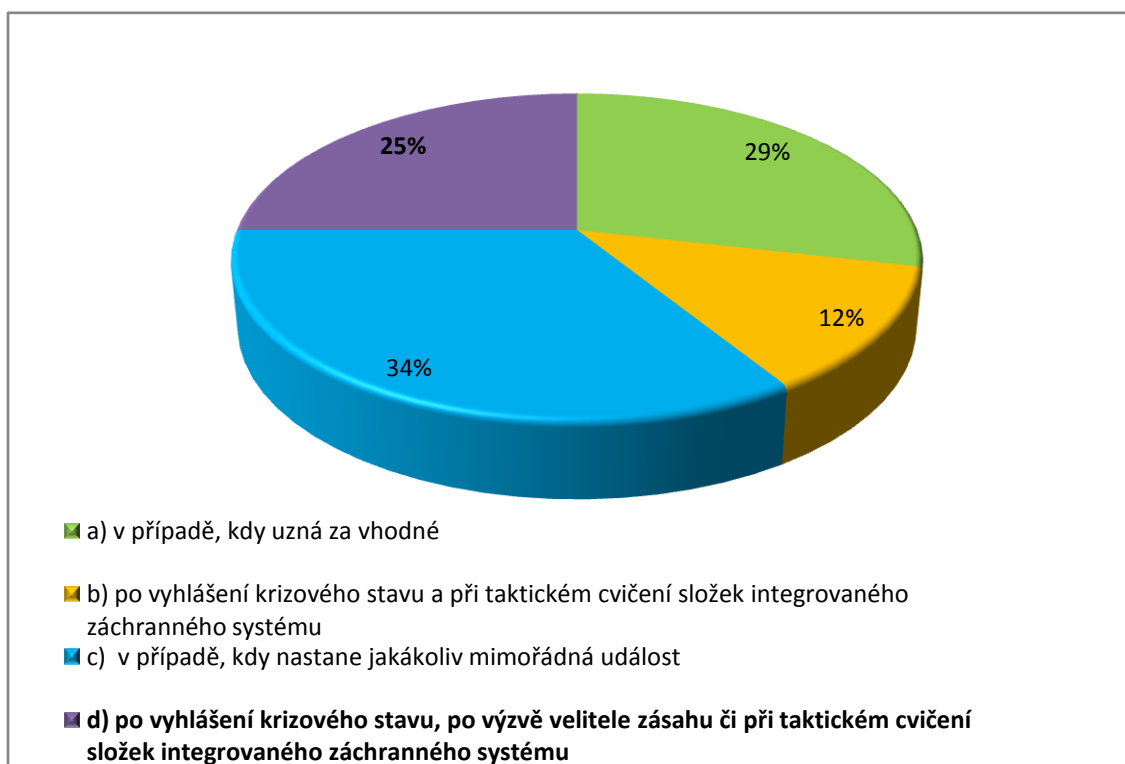
Obrázek 21 - Názvy krizových stavů (k otázce č. 23)

Obrázek č. 21 odkazuje na otázku č. 23, která zní, „*Jaké jsou názvy krizových stavů?*“. Na otázku č. 23, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) nouzový stav, stav nebezpečí, stav ohrožení státu a válečný stav* celkem 31 respondentů (55 %), za *b) normální stav, stav bdělosti, stav pohotovosti a stav ohrožení* celkem 16 respondentů (29 %), za *c) normální stav, stav nebezpečí, stav ohrožení a válečný stav* 2 respondenti (4 %) a za *d) nouzový stav, stav bdělosti, stav ohrožení státu a válečný stav* 7 respondentů (12 %).



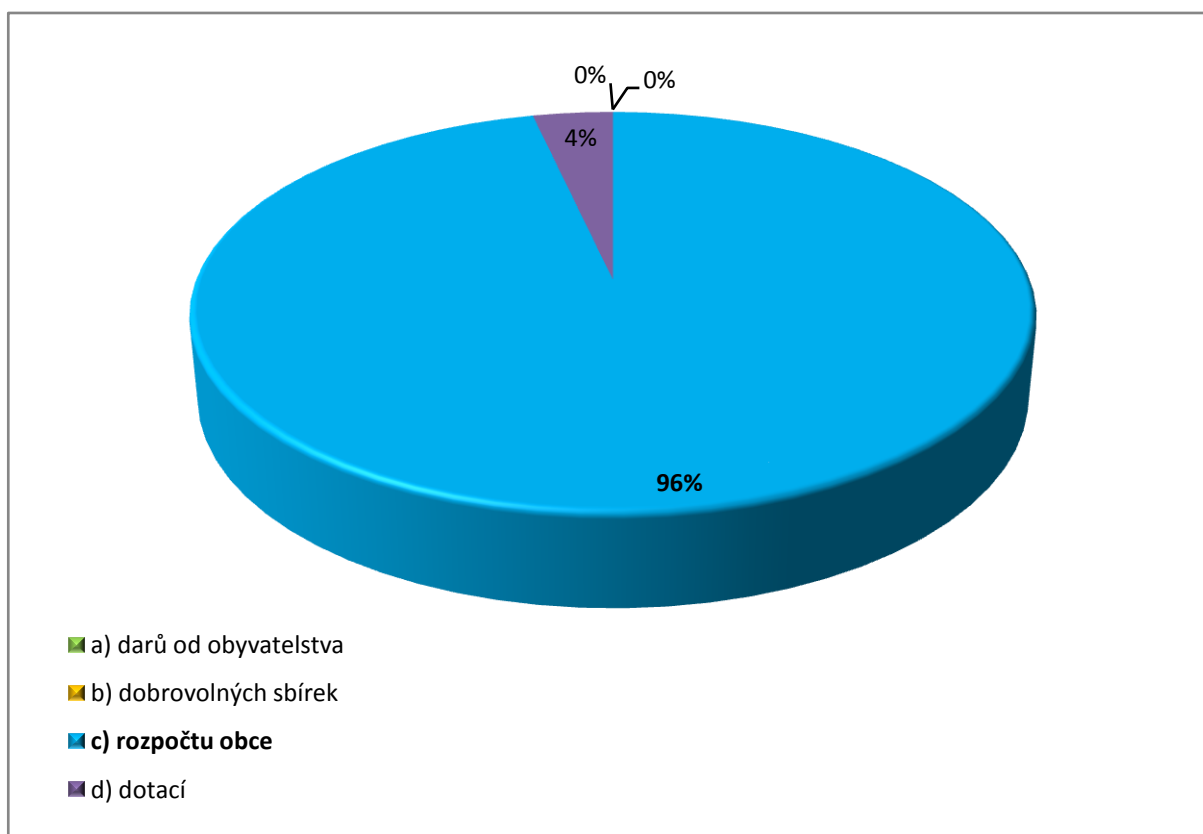
Obrázek 22 – Poradní orgán zřizovatele pro přípravu na krizové situace (k otázce č. 24)

Obrázek č. 22 odkazuje na otázku č. 24, která zní, „Kdo je poradním orgánem zřizovatele pro přípravu na krizové situace?“. Na otázku č. 24, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) krizový štáb* celkem 44 respondentů (78 %), za *b) bezpečnostní rada* celkem 11 respondentů (20 %), za *c) zastupitelstvo* 1 respondent (2 %) a za *d) rada* žádný z respondentů (0 %).



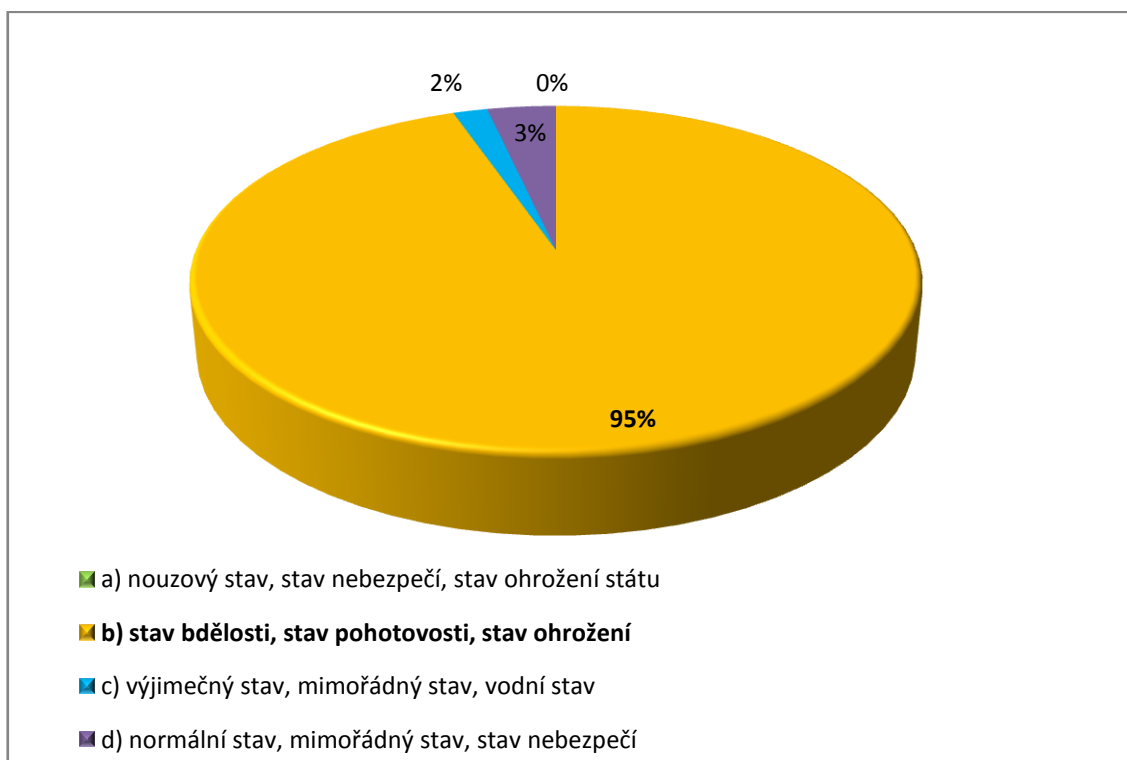
Obrázek 23 – Zřízení krizového štábu obce starostou obce (k otázce č. 25)

Obrázek č. 23 odkazuje na otázku č. 25, která zní, „Kdy si starosta obce může zřídit krizový štáb obce?. Na otázku č. 25, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) v případě, kdy uzná za vhodné* celkem 16 respondentů (29 %), za *b) po vyhlášení krizového stavu a taktickém cvičení složek integrovaného záchranného systému* celkem 7 respondentů (12 %), za *c) v případě, kdy nastane jakákoliv mimořádná událost* celkem 19 respondentů (34 %) a za *d) po vyhlášení krizového stavu, po výzvě velitele zásahu či při taktickém cvičení složek integrovaného záchranného systému* celkem 14 respondentů (25 %).



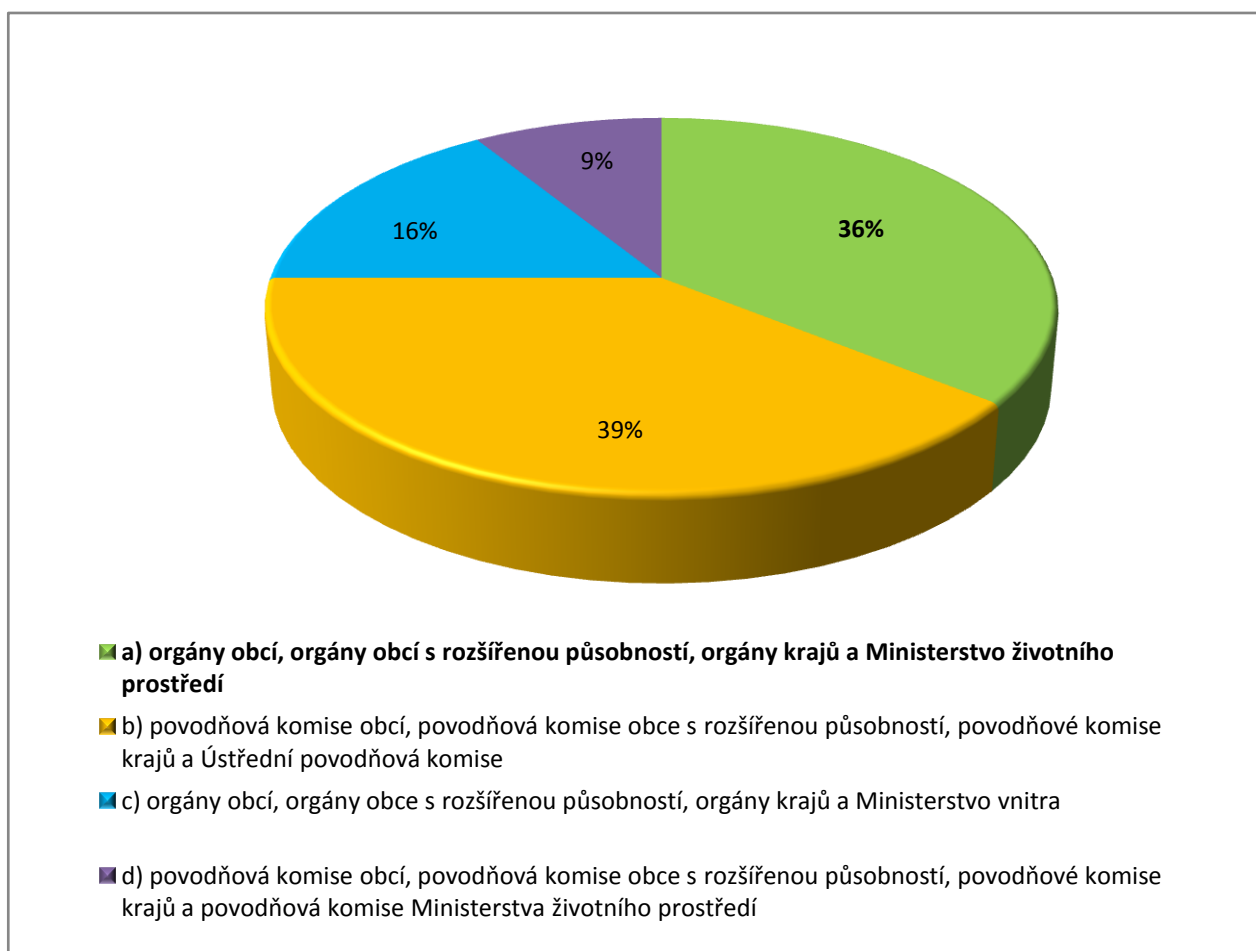
Obrázek 24 – Čerpání nákladů vynaložených na provedení krizových opatření (k otázce č. 26)

Obrázek č. 24 odkazuje na otázku č. 26, která zní, „Náklady vynaložené na provedení krizových opatření jsou především čerpány z?“. Na otázku č. 26, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) darů od obyvatelstva* žádný z respondentů (0 %), za *b) dobrovolných sbírek* také žádný z respondentů (0 %), za *c) rozpočtu obce* celkem 54 respondentů (96 %) a za *d) dotací* celkem 2 respondenti (4 %).



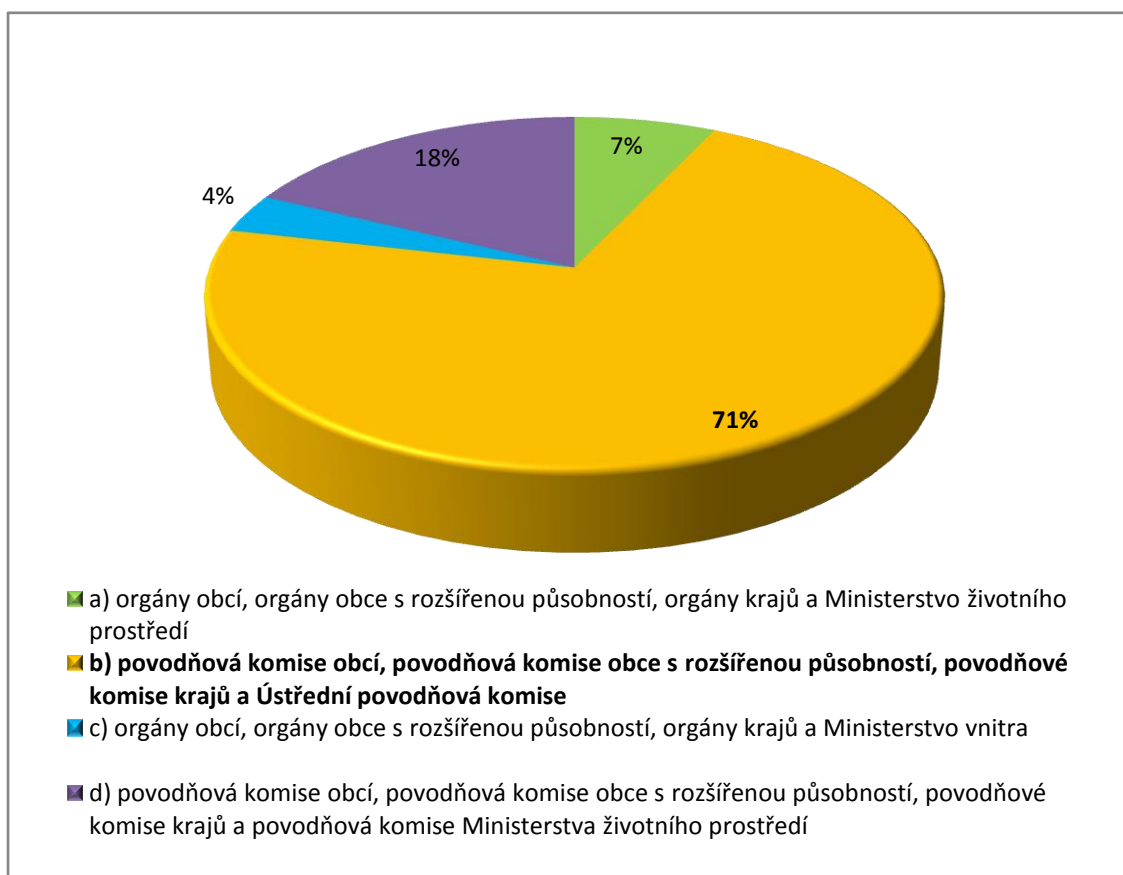
Obrázek 25 – Názvy stupňů povodňové aktivity (k otázce č. 27)

Obrázek č. 25 odkazuje na otázku č. 27, která zní, „*Jakými názvy označuje stupně povodňové aktivity?*“. Na otázku č. 27, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za a) *nouzový stav, stav nebezpečí, stav ohrožení státu* žádný z respondentů (0 %), za b) *stav bdělosti, stav pohotovosti, stav ohrožení* celkem 53 respondentů (95 %), za c) *výjimečný stav, mimořádný stav, vodní stav* celkem 1 respondent (2%) a za d) *normální stav, mimořádný stav, stav nebezpečí* celkem 2 respondenti (3 %).



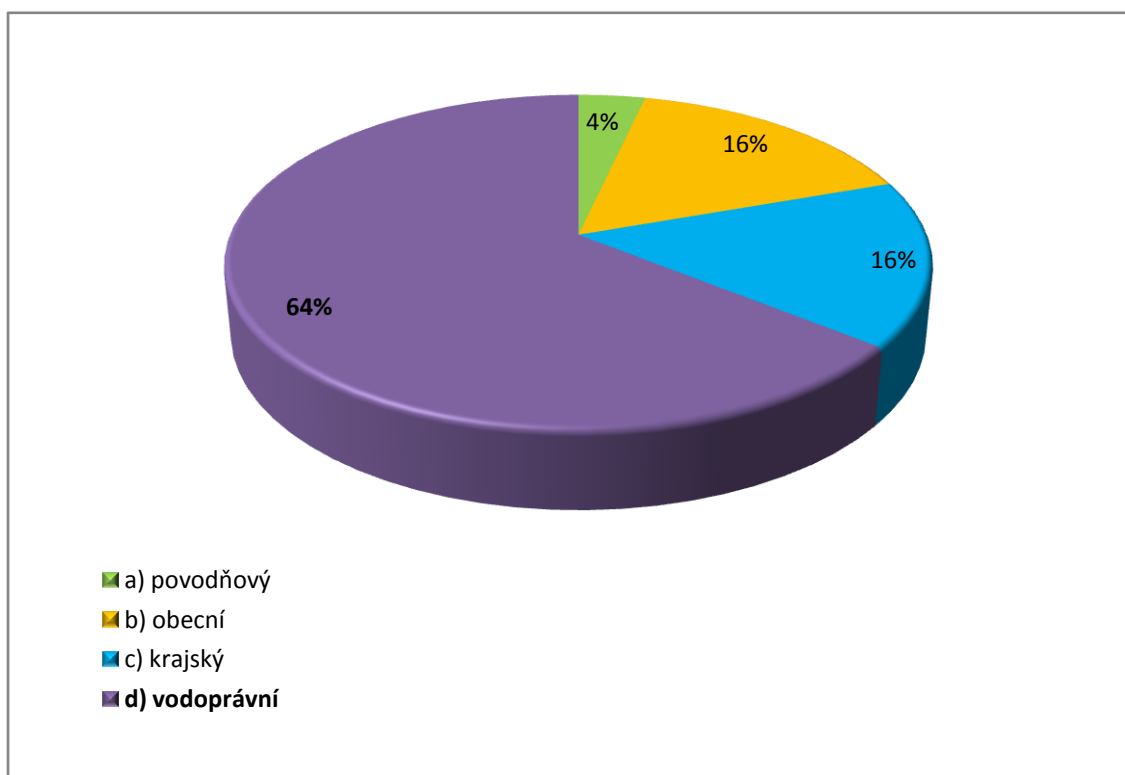
Obrázek 26 – Povodňové orgány mimo povodeň (k otázce č. 28)

Obrázek č. 26 odkazuje na otázku č. 28, která zní, „Mimo povodeň jsou povodňovými orgány?“. Na otázku č. 28, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) orgány obcí, orgány obcí s rozšířenou působností, orgány krajů a Ministerstvo životního prostředí* celkem 20 respondentů (36 %), za *b) povodňová komise obcí, povodňová komise obce s rozšířenou působností, povodňové komise krajů a Ústřední povodňová komise* celkem 22 respondentů (39 %), za *c) orgány obcí, orgány obce s rozšířenou působností, orgány krajů a Ministerstvo vnitra* celkem 9 respondentů (16 %) a za *d) povodňová komise obcí, povodňová komise obce s rozšířenou působností, povodňové komise krajů a povodňová komise Ministerstva životního prostředí* celkem 5 respondentů (9 %).



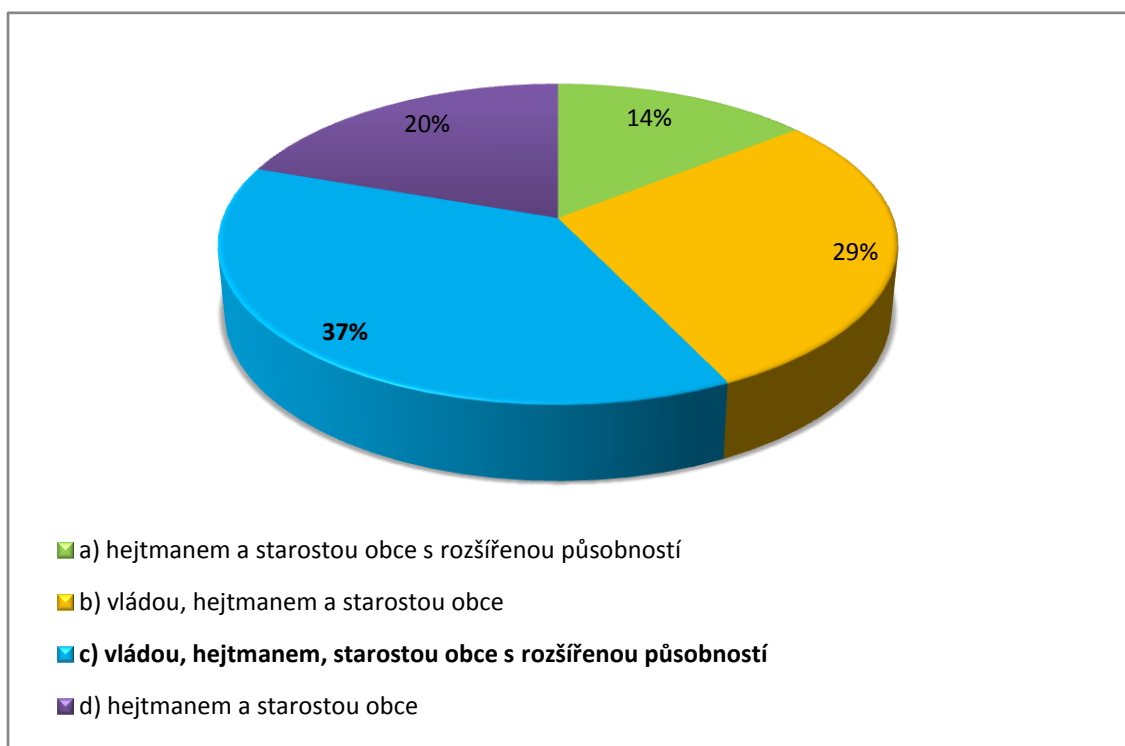
Obrázek 27 – Povodňové orgány v průběhu povodně (k otázce č. 29)

Obrázek č. 27 odkazuje na otázku č. 29, která zní, „V průběhu povodně jsou povodňovými orgány?“. Na otázku č. 29, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za a) *orgány obcí, orgány obce s rozšířenou působností, orgány krajů a Ministerstvo životního prostředí* celkem 4 respondenti (7 %), za b) *povodňová komise obcí, povodňová komise obce s rozšířenou působností, povodňové komise krajů a Ústřední povodňová komise* celkem 40 respondentů (71 %), za c) *orgány obcí, orgány obce s rozšířenou působností, orgány krajů a Ministerstvo vnitra* celkem 2 respondenti (4 %) a za d) *povodňová komise obcí, povodňová komise obce s rozšířenou působností, povodňové komise krajů a povodňová komise Ministerstva životního prostředí* celkem 10 respondentů (18 %).



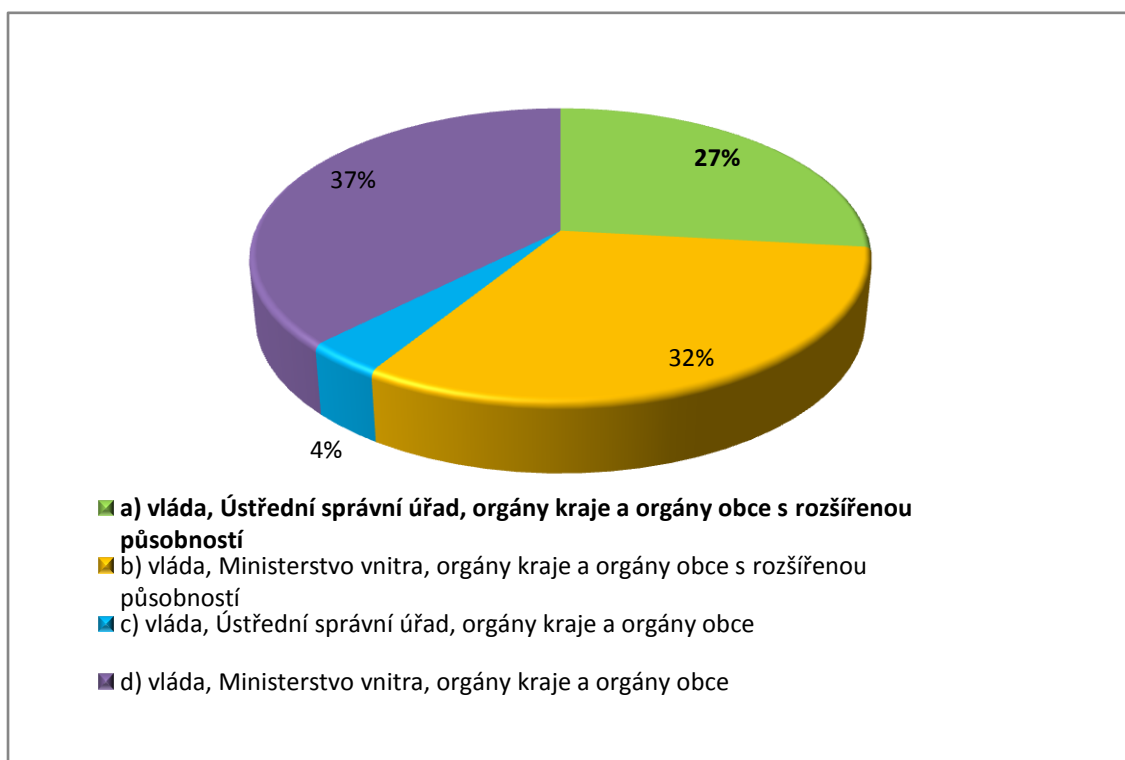
Obrázek 28 – Úřad, který může uložit povinnost zpracovat povodňový plán (k otázce č. 30)

Obrázek č. 28 odkazuje na otázku č. 30, která zní, „*Jaký úřad může uložit povinnost zpracovat povodňový plán vlastníkům pozemků, které se nacházejí v záplavových územích?*“. Na otázku číslo 30, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) povodňový* celkem 2 respondenti (4 %), za *b) obecní* celkem 9 respondentů (16 %), za *c) krajský* celkem 2 respondenti (4 %) a za *d) vodoprávní* celkem 36 respondentů (64 %).



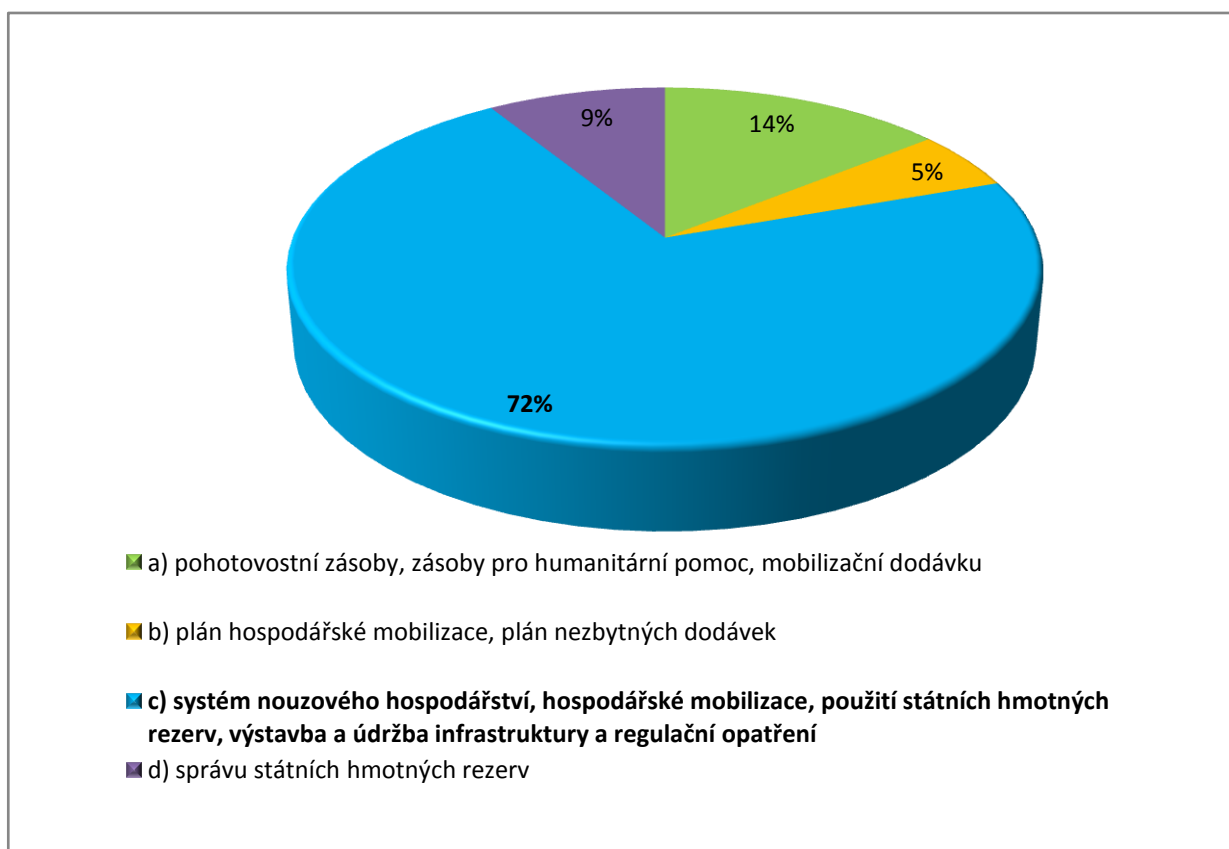
Obrázek 29 – Nařízení regulačních opatření za stavu nebezpečí (k otázce č. 31)

Obrázek č. 29 odkazuje na otázku č. 31, která zní, „Regulační opatření mohou být nařízena za stavu nebezpečí?“. Na otázku č. 31, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za a) *hejtmanem a starostou obce s rozšířenou působností* celkem 8 respondentů (14 %), za b) *vládou, hejtmanem a starostou obce* celkem 16 respondentů (29 %), za c) *vládou, hejtmanem, starostou obce s rozšířenou působností* celkem 21 respondentů (37 %) a za d) *hejtmanem a starostou obce* celkem 11 respondentů (20 %).



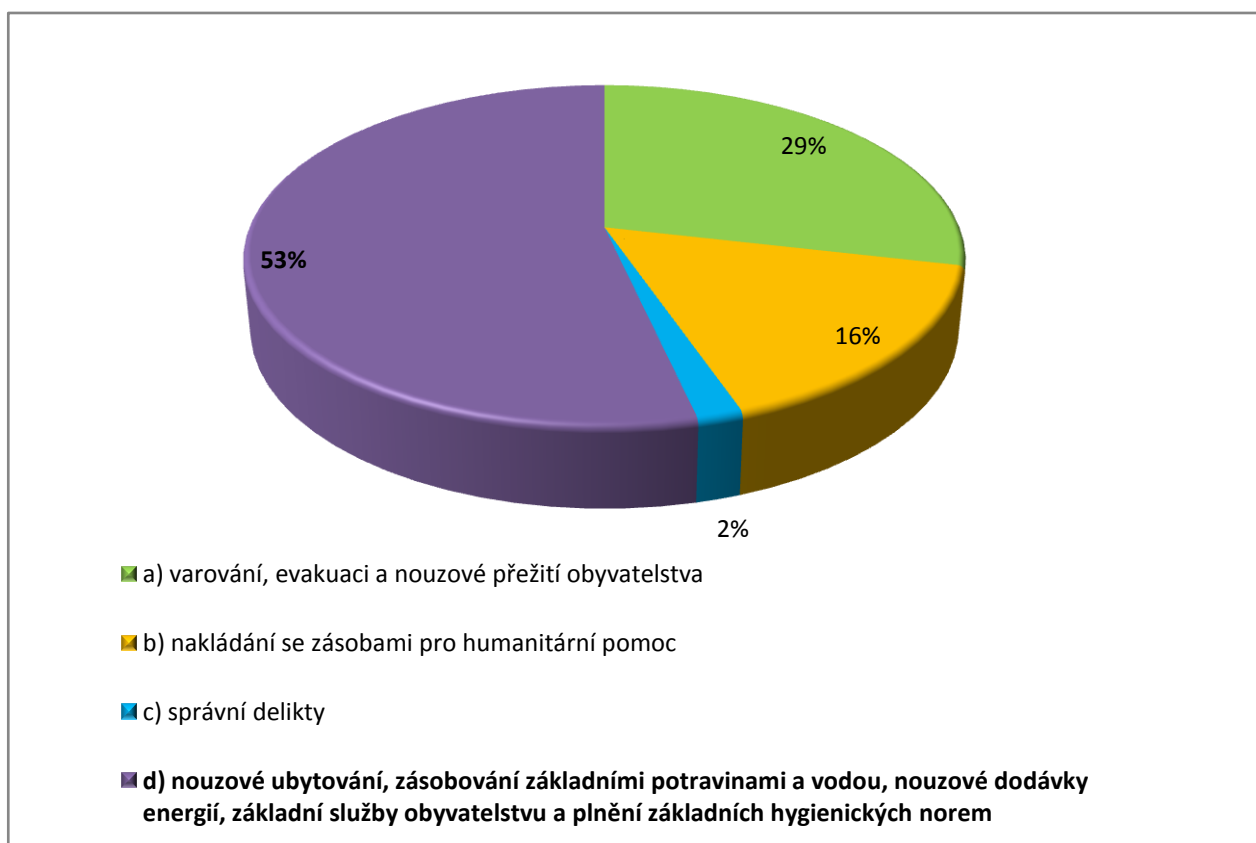
Obrázek 30 – Orgány zahrnuté v hospodářských opatřeních pro krizové stavy (k otázce č. 32)

Obrázek č. 30 odkazuje na otázku č. 32, která zní, „*Jaké orgány jsou zahrnuté v systému hospodářských opatření pro krizové stavy*“?. Na otázku č. 32, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) vláda, Ústřední správní úřad, orgány kraje a orgány obce s rozšířenou působností* celkem 15 respondentů (27 %), za *b) vláda, Ministerstvo vnitra, orgány kraje a orgány obce s rozšířenou působností* celkem 18 respondentů (32 %), za *c) vláda, Ústřední správní úřad, orgány kraje a orgány obce* celkem 2 respondenti (4 %) a za *d) vláda, Ministerstvo vnitra, orgány kraje a orgány obce* celkem 21 respondentů (37 %).



Obrázek 31 – Systém hospodářských opatření pro krizové stavy zahrnuje (k otázce č. 33)

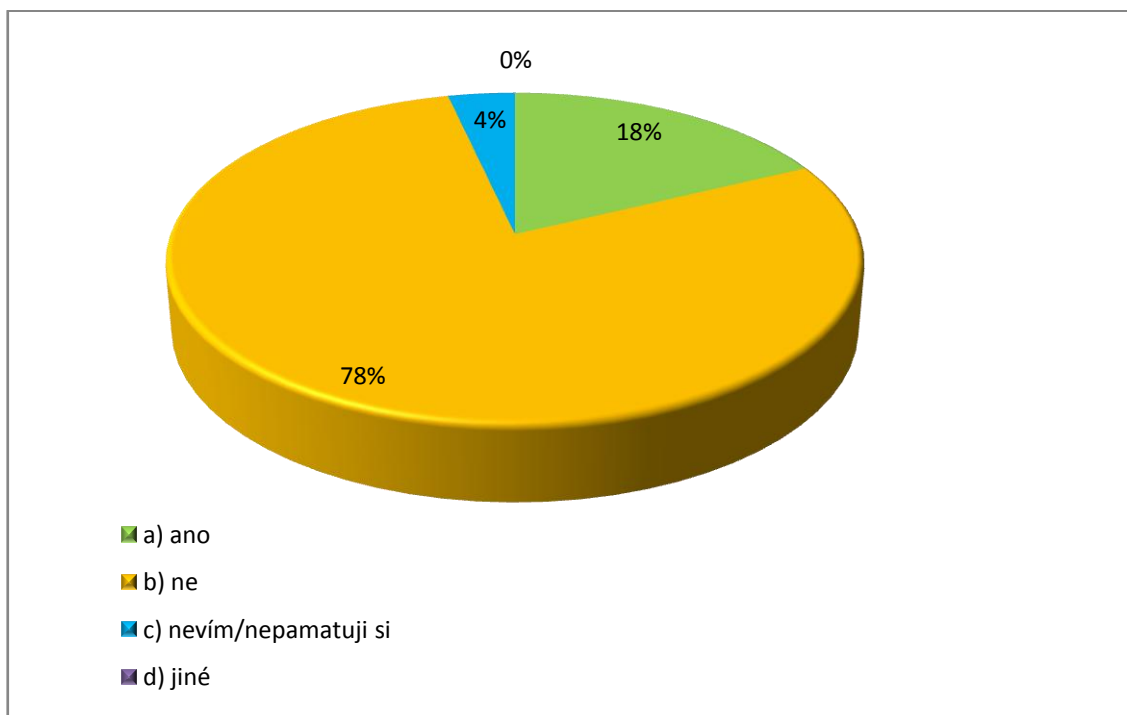
Obrázek č. 31 odkazuje na otázku č. 33, která zní, „*Systém hospodářských opatření pro krizové stavy zahrnuje*“?. Na otázku č. 33, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) pohotovostní zásoby, zásoby pro humanitární pomoc, mobilizační dodávku* celkem 8 respondentů (14 %), za *b) plán hospodářské mobilizace, plán nezbytných dodávek* celkem 3 respondenti (5 %), za *c) systém nouzového hospodářství, hospodářské mobilizace, použití státních hmotných rezerv, výstavba a údržba infrastruktury a regulační opatření* celkem 40 respondentů (72 %) a za *d) správu státních hmotných rezerv* celkem 5 respondentů (9 %).



Obrázek 32 – Společně s evakuací starosta obce a obecní úřad zabezpečují (k otázce č. 34)

Obrázek č. 32 odkazuje na otázku č. 34, která zní, „Společně s evakuací a v souladu s plány, uzavřenými dohodami a smlouvami zabezpečuje obecní úřad a starosta obce ve smyslu zákona č. 241/2000 Sb.?“. Na otázku č. 34, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za a) *varování, evakuaci a nouzové přežití obyvatelstva* celkem 16 respondentů (29 %), za b) *nakládání se zásobami pro humanitární pomoc* celkem 9 respondentů (16 %), za c) *správní delikty* celkem 1 respondent (2 %) a za d) *nouzové ubytování, zásobování základními potravinami a vodou, nouzové dodávky energií, základní služby obyvatelstvu a plnění základních hygienických norem* celkem 30 respondentů (53 %).

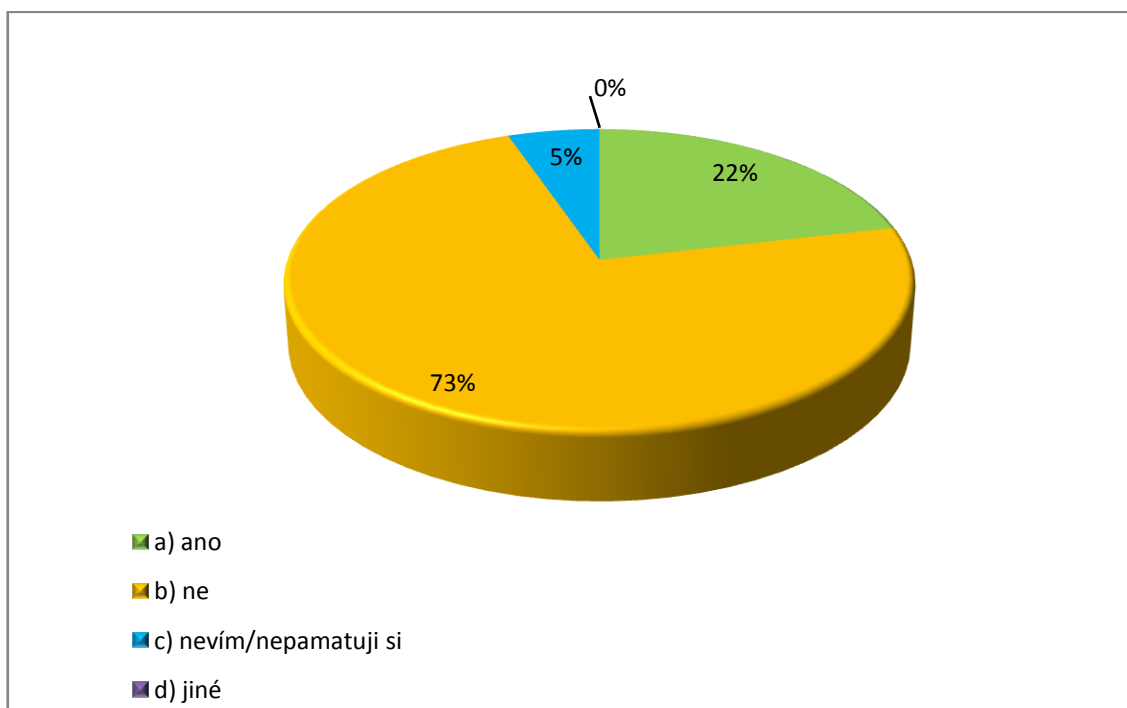
5.3 Výsledky dotazníkového šetření pomocí grafů – další aspekty



Obrázek 33 – Řešení mimořádné události (k otázce č. 35)

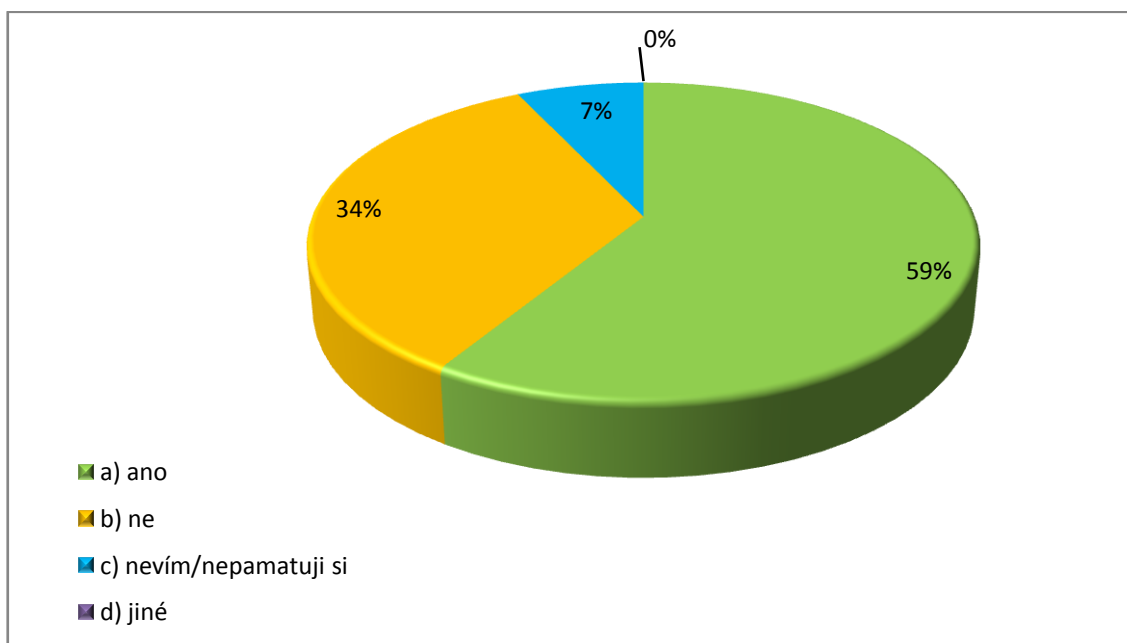
Obrázek č. 33 odkazuje na otázku č. 35, která zní, „*Řešili jste již nějakou mimořádnou událost?*“. Na otázku č. 35, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) ano* odpovědělo 10 respondentů (18 %), za *b) ne* celkem 44 respondentů (78 %), za *c) nevím/nepamatuji si* 2 respondenti (4 %) a za *d) jiné* žádný z respondentů (0 %).

K otázce č. 35 směřovala otázka č. 36, která zní, „*Pokud jste v otázce č. 35. odpověděl/a, a) ano, uveďte, jaká popřípadě jaké mimořádné události a v jakých letech?*“. Na otázku č. 36 odpovědělo všech 10 respondentů (100 %) z předešlé otázky. Mezi nejčastější řešené mimořádné události patří *povodně* a to v letech 2002, 2006, 2010, 2013, dále pak *orkán Kyril* v roce 2007, *vichřice Ema* v roce 2008 a *požáry*.



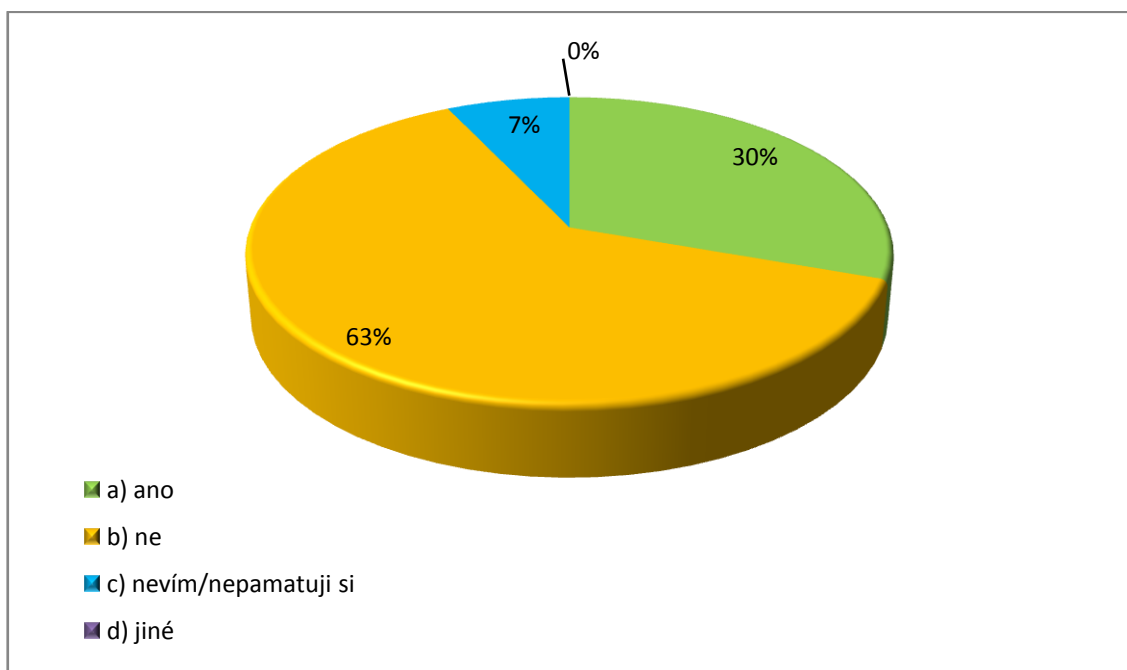
Obrázek 34 – Využití možnosti zřídit si krizový štáb obce (k otázce č. 37)

Obrázek č. 34 odkazuje na otázku č. 37, která zní, „Využili jste v minulosti možnost zřídit si krizový štáb obce?“. Na otázku č. 37, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) ano* odpovědělo 12 respondentů (22 %), za *b) ne* celkem 41 respondentů (73 %), za *c) nevím/nepamatuji si* 3 respondenti (5 %) a za *d) jiné* žádný z respondentů (0 %).



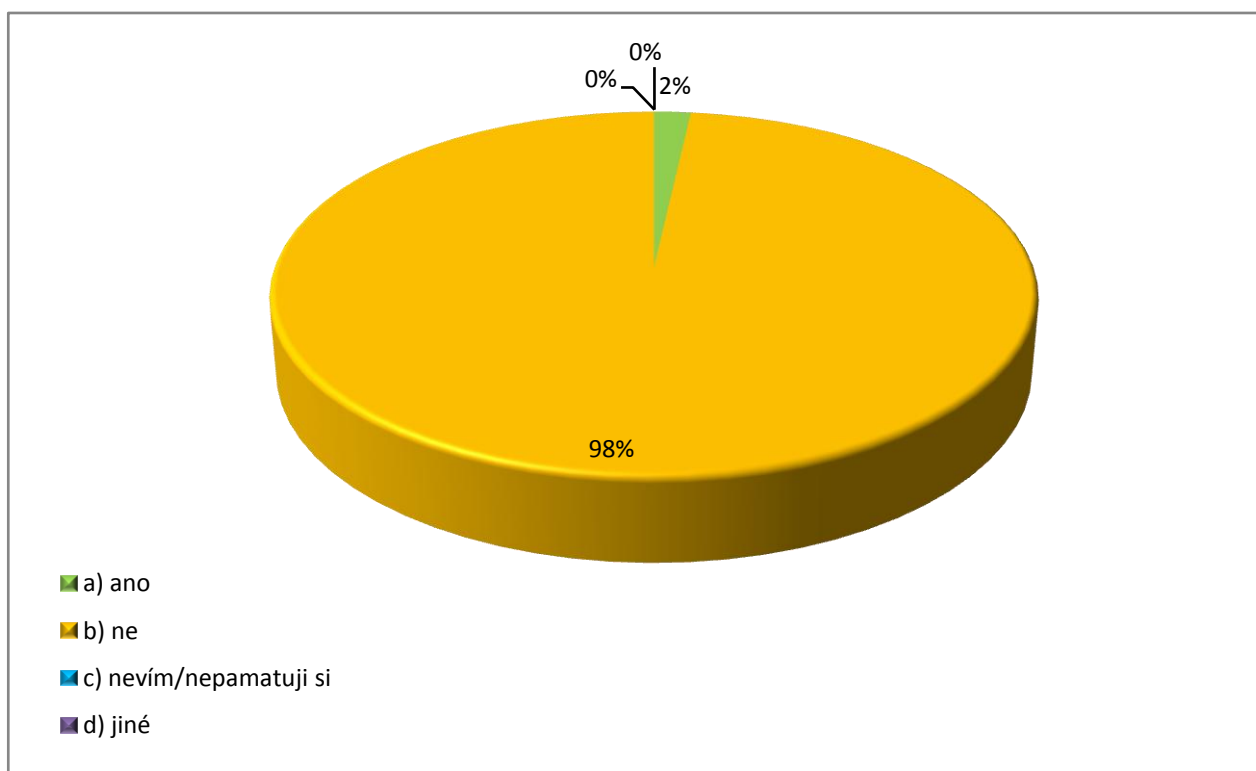
Obrázek 35 – Zřízení plánu činnosti obce (k otázce č. 38)

Obrázek č. 35 odkazuje na otázku č. 38, která zní, „*Máte zřízen plán činnosti obce (dokument nelegislativního rázu, jeho obsahem je kombinace legislativních dokumentů jako je zákon o integrovaném záchranném systému, krizový zákon, zákon o požární ochraně a jiné)?*“. Na otázku č. 38, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) ano* odpovědělo 33 respondentů (59 %), za *b) ne* celkem 19 respondentů (34 %), za *c) nevím/nepamatuji si* 4 respondenti (7 %) a za *d) jiné* žádný z respondentů (0 %).



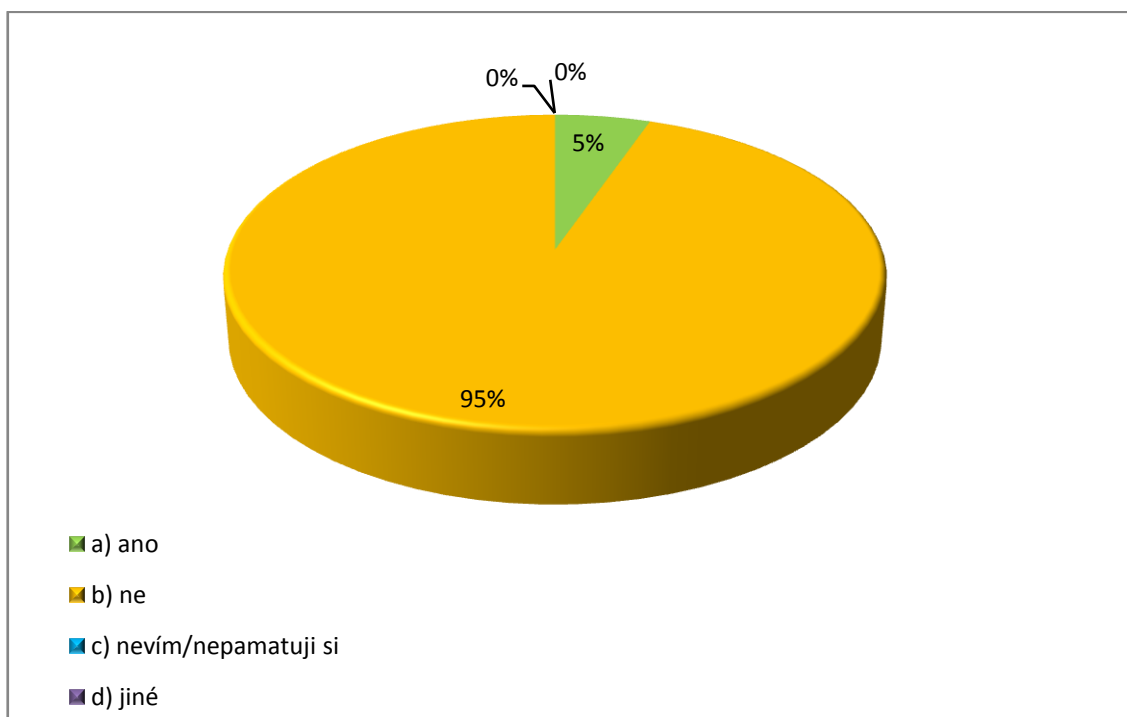
Obrázek 36 – Provádění varování obyvatelstva (k otázce č. 39)

Obrázek č. 36 odkazuje na otázku č. 39, která zní, „*Prováděl/a jste někdy ve vaší obci varování obyvatelstva?*“. Na otázku č. 39, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) ano* odpovědělo 17 respondentů (30 %), za *b) ne* celkem 35 respondentů (63 %), za *c) nevím/nepamatuji si* 4 respondenti (7 %) a za *d) jiné* žádný z respondentů (0 %).



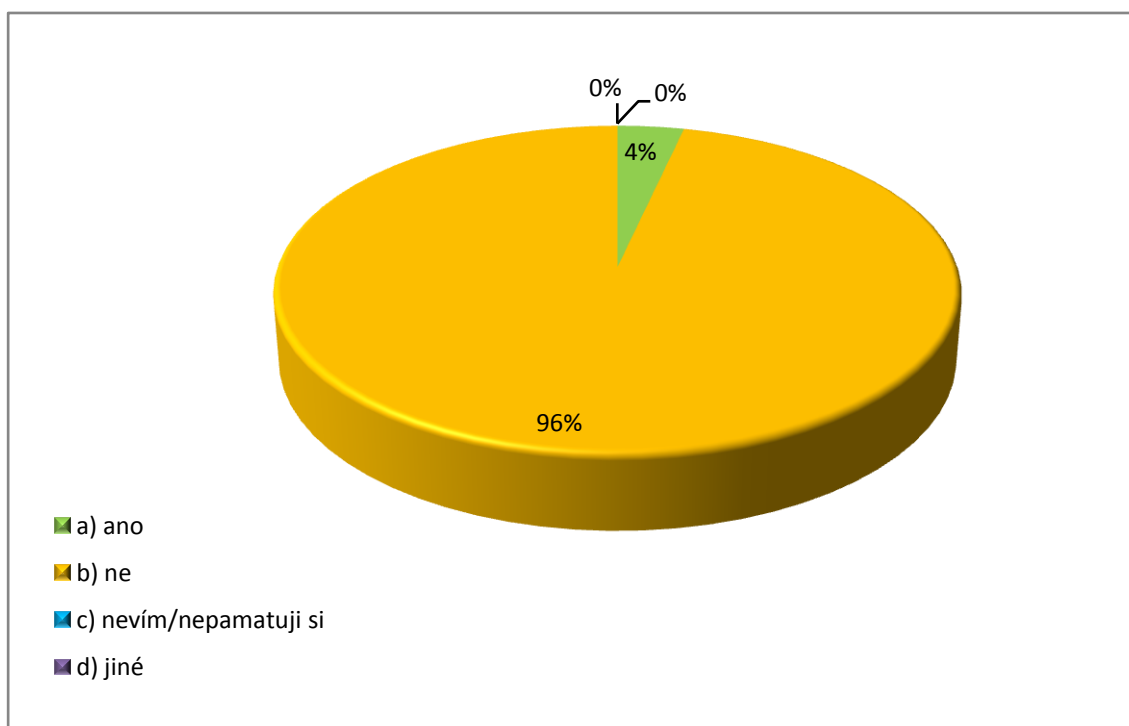
Obrázek 37 – Provádění ukrytí obyvatelstva (k otázce č. 40)

Obrázek č. 37 odkazuje na otázku č. 40, která zní, „*Prováděl/a jste někdy ve vaší obci opatření k ukrytí obyvatelstva?*“. Na otázku č. 40, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) ano* odpověděl 1 respondent (2 %), za *b) ne* celkem 55 respondentů (98 %), za *c) nevím/nepamatuji si* žádný z respondentů (0 %) a za *d) jiné* také žádný z respondentů (0 %).



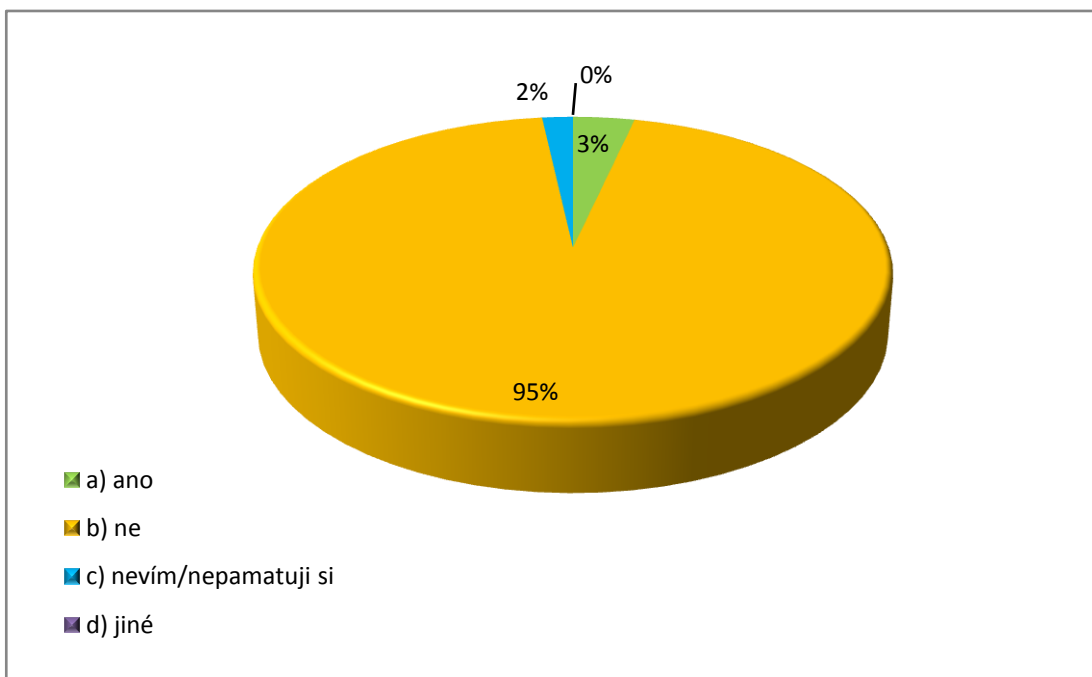
Obrázek 38 – Provádění evakuace obyvatelstva (k otázce č. 41)

Obrázek č. 38 odkazuje na otázku č. 41, která zní, „*Prováděl/a jste někdy ve vaší obci evakuaci obyvatelstva?*“. Na otázku č. 41, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) ano* odpověděli 3 respondenti (5 %), za *b) ne* celkem 53 respondentů (95 %), za *c) nevím/nepamatuji si* žádný z respondentů (0 %) a za *d) jiné* také žádný z respondentů (0 %).



Obrázek 39 – Organizování nouzového přežití obyvatelstva (k otázce č. 42)

Obrázek č. 39 odkazuje na otázku č. 42, která zní, „Organizoval/a jste někdy ve vaší obci nouzové přežití obyvatelstva?“. Na otázku č. 42, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) ano* odpověděli 2 respondenti (4 %), za *b) ne* celkem 54 respondentů (96 %), za *c) nevím/nepamatuji si* žádný z respondentů (0 %) a za *d) jiné* také žádný z respondentů (0 %).



Obrázek 40 – Vyžadování regulačních opatření pro obec (k otázce č. 43)

Obrázek č. 40 odkazuje na otázku č. 43, která zní, „Vyžadoval/a jste někdy pro Vaši obec regulační opatření?“. Na otázku č. 43, odpovědělo všech 56 respondentů (100 %). Respondenti měli možnost ze čtyř odpovědí.: za *a) ano* odpověděli 2 respondenti (3 %), za *b) ne* celkem 53 respondentů (95 %), za *c) nevím/nepamatuji si* 1 respondent (2 %) a za *d) jiné* žádný z respondentů (0 %).

5.4 Porovnání dotazníkového šetření v závislosti na jednotlivých kritériích

Pro vyhodnocení dotazníkového šetření byla použita statistická metoda ANOVA, kterou byla porovnána získaná data podle jednotlivých kritérií, které jsou dodatečně stanovené v hypotézách.

Tabulka 2 - Vliv dosaženého vzdělání a délky praxe na informovanost

Kritéria	Hladina významnosti		
	p-value		α
Vliv dosaženého vzdělání	0,000 %	≤	5 %
Vliv délky praxe	0,003 %		

Výsledek

Na hladině významnosti 5 % zamítáme nulové hypotézy H_0 , považujeme vliv faktoru za přijatý, a proto přijímáme alternativní hypotézu H_A . Informovanost respondentů/starostů závisí na dosaženém vzdělání a zároveň na délce praxe.

Tabulka 3 - Vliv vykonávání funkce starosta na informovanost

Kritéria	Hladina významnosti		
	p-value		α
Vliv vykonávání funkce starosta jako hlavního pracovního poměru	0,219 %	≥	5 %

Výsledek

Na hladině významnosti 5 % nulovou hypotézu H_0 nezamítáme, vliv faktoru považujeme za neprokázaný, a tak nepřijímáme hypotézu alternativní (H_A). Informovanost respondentů/starostů nezávisí na vykonávání funkce starosta, jako hlavního pracovního poměru.

6 Diskuze

Cílem práce bylo posoudit připravenost starostů obcí v Jihočeském kraji na mimořádné události a krizové situace v souladu s platnou Konceptí vzdělávání v oblasti krizového řízení (dále jen Koncepte vzdělávání). (Koncepte vzdělávání v oblasti krizového řízení, 2004)

Koncepte vzdělávání se zabývá problematikou a řešením procesu vzdělávání v oblasti krizového řízení, kdy respektuje legislativu ve všech ohledech. Koncepte je zaměřena na cílové skupiny jako úředníci územních samosprávných celků, státní a ostatní zaměstnanci ve správních úřadech, osoby, jejichž služební vztah se řídí zvláštními právními předpisy pro ozbrojené síly a bezpečnostní sbory, ostatní osoby u právnických a podnikajících fyzických osob, jejichž pracovní náplň je dotčena povinnostmi ve vztahu ke krizovému plánování. Členové Parlamentu České republiky, Kancelář prezidenta republiky, hejtmáni, primátoři a starosti obcí aj. nepodléhají požadavkům na vzdělání a vyžadují individuální přístupy.

Koncepte doporučuje obsah akreditovaných vzdělávacích a studijních programů v oblasti prevence a řešení krizových situací, ekonomické aspekty prevence a řešení krizových situací, informační a komunikační systémy, základní cíle a východiska řešení dané problematiky krizového řízení v ČR i zahraničí a management, nástroje a metody k řešení krizových situací. Nadále pak také obranu státu, ochranu obyvatelstva, ochranu ekonomiky, hospodářská opatření pro krizové stavy, požární ochranu aj.

6.1 Vybrané aspekty připravenosti

Dle otázek č. 1 a 2 (Obrázek 1) si téměř polovina (43 %) respondentů vyčleňuje finanční prostředky ze svého rozpočtu na řešení mimořádných událostí a krizových situací.

V souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, náklady na zajištění připravenosti obce na řešení mimořádných událostí hradí obec ze svého rozpočtu. Obec má mít na svém rozpočtu na příslušný rok vyčleněn objem finančních prostředků k zajištění přípravy na mimořádné události a vyčleňuje účelovou

rezervu na řešení mimořádných událostí a odstraňování jejich následků. Obec může požádat krajský úřad o proplacení nákladů spojených se zajištěním likvidačních. Podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, obec může využít finanční rezervy zvané Všeobecná pokladní správa.

Z výsledků je patrné, že vytváření rezerv ve většině obcí je nedostačující, nejsou tedy v souladu s legislativou České republiky. Některé obce si nevytvářejí finanční rezervy vůbec, jiné pouze v nepatrném množství, které by jistě nebyly dostačující při obnově škod vzniklých mimořádnou událostí nebo krizovou situací.

Otázky č. 3 – 12 (Obrázek 2 – 18) se zabývaly účastí starostů na odborných školeních v různých oblastech (ochrana obyvatelstva, krizové řízení, povodně, hospodářská opatření pro krizové stavy a nebezpečné chemické látky).

Podle Koncepce vzdělávání starostové obce nepodléhají požadavkům na vzdělávání a vyžadují individuální přístupy. Z tohoto vyplývá, že není povinností starostů účastnit se na odborných školeních, je to pouze jejich vlastní iniciativa.

Z výše uvedených skutečností vyplývá, že poměrně velké procento starostů vidí tuto problematiku jako aktuální, tudíž se odborných školení účastní. Z pohledu malých obcí jsou důležitá školení týkající se ochrany obyvatelstva před přírodními hrozbami, jako jsou povodně, požáry, kroupy, vichřice apod. Problematika týkající se hrozby chemických a nebezpečných látek je pro malé obce spíše výjimečná.

Otázky č. 15 – 18 (Obrázek 14 – 16, Tabulka 1) se zaměřily na osvětu obyvatelstva. Z výsledků je patrné, že méně než polovina (41 %) starostů provádí osvětu obyvatelstva, nejvíce se zabývají problematikou v oblasti povodní, požárů a výpadků elektrické energie, dodávek tepla, plynu a pitné vody.

Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva upravuje způsoby a obsah informování obyvatelstva, ze kterého vyplývá povinnost obecního úřadu informovat obyvatelstvo prostřednictvím hromadných informačních prostředků, letáků a informačních brožur, besedami s obyvatelstvem apod.

Většina obcí neprovádí tedy dostatečnou osvětu obyvatelstva, což je nejspíš způsobeno tím, že se s takovými událostmi prozatím nesetkaly a tudíž pro ně nejsou v současnosti prioritními.

6.2 Vybrané aspekty informovanosti

V této části dotazníku jsou otázky formulovány jako testové. Pomocí výběru ze čtyř předem stanovených možností, kde je vždy jedna odpověď správná, je zjišťována dostatečná znalost v těchto oblastech.

Otázky č. 19 – 22 (Obrázek 17 – 20) se týkaly problematiky zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a z něho vyplývající povinnosti starostů obcí. Znalost zákona prokázalo pouze 50 % starostů, což je nedostačující. Zákon přesně definuje povinnosti orgánů obce v souvislosti se vzniklými mimořádnými událostmi a je tedy více než vhodné, aby prokázali znalost v této oblasti.

Otázky č. 23 – 26 (Obrázek 21 – 24) byly zaměřeny na problematiku zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení. V této části dotazníku byla zjištěna ještě menší znalost (25 %) starostů. Krizové stavy jsou v malých obcích vyhlášovány zřídka, z čehož vyplývá i menší povědomí o této problematice. Ačkoliv je znalost poměrně malá, není to tedy příliš překvapivé.

Otázky č. 27– 30 (Obrázek 25 – 28) se týkaly problematiky zákona č. 254/2001 Sb., o vodách. Znalost tohoto zákona prokázalo pouze 25 % respondentů. Hrozba povodní je v posledních letech častou záležitostí a týká se poměrně velkého počtu obcí v Jihočeském kraji. Povědomí v této oblasti je tudíž velice aktuální a je tedy překvapující, že znalost starostů dosahuje velmi malého procenta.

Otázky č. 31 – 34 (Obrázek 29 – 32) byly zaměřeny na problematiku zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatření pro krizové stavy. V této části dotazníku byla zjištěna nulová znalost respondentů. V zákoně nejsou definovány možnosti a povinnosti starostů obcí v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy. Přesto by bylo vhodné alespoň minimální povědomí.

Pro hodnocení dostatečné informovanosti starostů obcí byla stanovena 75% úspěšnost správných odpovědí. Z tohoto důvodu, hodnotím informovanost starostů o dané problematice za nedostačující, protože aritmetickým průměrem všech odpovědí vybraných aspektů informovanosti byla zjištěna 25 % úspěšnost.

Nedostatečnou informovanost starostů obcí na mimořádné události a krizové situace, lze napravovat případnými cvičeními a prověřováním potřebných znalostí v této problematice.

6.3 Další aspekty

Cílem čtvrté části dotazníku, označené jako další aspekty, bylo zjistit, jaké jsou zkušenosti starostů obcí na úseku mimořádných událostí.

Na otázku č. 35 (Obrázek 33), která zní, „*Řešili jste již nějakou mimořádnou událost?*“, uvedlo pouze 10 respondentů (18 %), že již mělo zkušenost s řešením mimořádné události na území obce. Pakliže se setkali s mimořádnou událostí, jednalo se o povodně a to v letech 2002, 2006, 2010, 2013, dále pak orkán Kyril v roce 2007, vichřice Ema v roce 2008 a požáry.

Na otázku č. 37 (Obrázek 34), která zní, „*Využili jste v minulosti možnost zřídit si krizový štáb obce?*“, odpovědělo *ano* 12 respondentů (22 %). Z výše zodpovězené otázky by se předpokládalo, že počet odpovědí by měl odpovídat počtu starostů, kteří řešili mimořádnou událost (10 respondentů), respektive nižší.

Problematika krizových štábů je řešena zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). Vláda při zajišťování připravenosti České republiky na krizové situace, při jejich řešení nebo k ochraně kritické infrastruktury zřizuje Ústřední krizový štáb jako svůj pracovní orgán k řešení krizových situací. Ministerstva a jiné ústřední správní úřady k zajištění připravenosti na řešení krizových situací v jejich působnosti zřizují krizový štáb jako pracovní orgán k přípravě a řešení krizové situace. Orgány kraje a další orgány s působností na území kraje zajišťují připravenost kraje na řešení krizových situací. Hejtman kraje za tímto účelem zřizuje a řídí krizový štáb kraje. Pro území správního obvodu obce s rozšířenou působností

zřizuje a řídí krizový štáb obce s rozšířenou působností, který je současně krizovým štábem pro území správního obvodu obce, starosta obce s rozšířenou působností. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Obsah činnosti krizového štábu kraje a obce s rozšířenou působností včetně složení krizového štábu kraje a obce s rozšířenou působností je definován nařízením vlády k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). Krizový štáb kraje svolává hejtman a krizový štáb obce s rozšířenou působností svolává starosta obce s rozšířenou působností v případě, že je vyhlášen krizový stav pro celé území státu nebo pro jeho část patřící do působnosti orgánu krizového řízení, je vyhlášen stav nebezpečí pro celé území patřící do působnosti orgánu krizového řízení nebo pro jeho část, jej použije ke koordinaci záchranných a likvidačních prací, je k tomu vyzván Ministerstvem vnitra při ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací, jde o úkol prováděný při cvičení orgánů krizového řízení nebo cvičení složek integrovaného záchranného systému, nebo je tento postup nezbytný pro řešení mimořádné události a není splněna některá z výše uvedených podmínek. (Nařízení vlády č. 462/2000 Sb.)

Z výše uvedených skutečností, je možné, že eventualitu zřídit si krizový štáb obce využilo více starostů, nežli těch, kteří řešili na území správního obvodu obce vzniklou mimořádnou událost.

Na otázku č. 38 (Obrázek 35), která zní, „*Máte zřízen plán činnosti obce (dokument nelegislativního rázu, jeho obsahem je kombinace legislativních dokumentů jako je zákon o integrovaném záchranném systému, krizový zákon, zákon o požární ochraně a jiné)?*“ odpovědělo *ano* 33 respondentů (59 %).

Plán připravenosti obce je základním nelegislativním dokumentem obecního úřadu pro zabezpečení úkolů a opatření na ochranu životů, majetku občanů obce nebo životního prostředí obce při mimořádné události a krizové situace. Obec není povinna si takový plán zpracovat, a proto nemá předepsaný postup zpracování. Zpracovatelem je starosta obce a zodpovídá jednou ročně za jeho aktualizaci. Tento plán není označován žádným stupněm utajení, jedná se ale o neveřejný dokument, se kterým se mohou seznamovat

pouze lidé určení starostou města. Starosta zodpovídá za veškerou manipulaci s plánem a jeho částmi, povoluje opisy a výpisy z plánu. Dále pak může povolit zveřejnění některých částí z plánu. (Plán činnosti při mimořádné události, 2015)

Ačkoliv neexistuje žádný právní předpis, který by stanovoval povinnost zpracovat tento plán, je zde poměrně vysoká iniciativa ze strany starostů.

Otázky č. 39 – 43 (Obrázek 36 – 40) se zabývaly zkušenostmi starostů v případě poskytování ochrany obyvatelstva obce (varování, ukrytí, evakuace, nouzové přežití, regulační opatření). Na tyto otázky odpovědělo nepatrné množství respondentů.

V případě nutnosti zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému stanovuje povinnost orgánům obcí zajišťovat varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím, zároveň se také podílí na zajištění nouzového přežití obyvatel obce. Prostřednictvím starosty obce s rozšířenou působností si starosta obce může zažádat o regulační opatření pro svou obec.

Z výsledků dotazníku je patrné, že starostové nemají dostatečné zkušenosti ve výše uvedených činnostech. Toto je způsobeno tím, že se v jejich obcích často nevyskytují mimořádné události a krizové situace

7 Závěr

Druhá část, a to **aspekty připravenosti** byly rozděleny na 4 jednotlivá kritéria. Prvním kritériem byly finanční prostředky, kterými se zabývají otázky č. 1 a č. 2. Z celkových 56 respondentů si vyčleňuje finanční prostředky celkem 24 (43 %) z nich v procentuální výši od 0,004 % až do 20 % z celkového rozpočtu obce. Druhé kritérium se zabývalo školením samotných starostů a vztahují se na ně otázky č. 3 – č. 12. Starostové se nejvíce účastní školení v tematické oblasti ochrany obyvatelstva celkem 39 respondentů (70 %), dále pak v oblasti krizového řízení celkem 34 respondentů (61 %). Mezi méně navštěvovaná školení se dají považovat tematické oblasti na povodně a hospodářská opatření pro krizové stavy. Účast na školení v oblasti povodní uvedlo celkem 22 respondentů (39 %) a hospodářských opatření pro krizové stavy celkem 17 respondentů (30 %). Další z kritérií se věnovalo jednotkám sboru dobrovolných hasičů, blíže otázky č. 13 a č. 14. Celkem 54 respondentů (96 %) uvedlo, že ve své obci mají zřízenou jednotku sboru dobrovolných hasičů a celkem 44 odpovědí (78 %) se vztahovalo na jednotky požární ochrany kategorie V. Jako poslední kritérium byla zvolena osvěta obyvatelstva, která řešila otázky č. 15 – č. 18. V celkem 23 odpovědí (41 %) respondenti uvedli, že provádějí osvětu obyvatelstva ve své obci, a to především formou besed s obyvatelstvem celkem 5 respondentů (22 %) a ukázkami činností integrovaného záchranného systému také 5 respondentů (22 %).

K testování hypotézy č. 1, „*Informovanost starostů obcí Jihočeského kraje na úseku problematiky mimořádných událostí a krizových situací nedosahuje 75 %.*“ bylo využito výsledků třetí části dotazníku, **aspekty informovanosti** (č. 19 – č. 34). Problematika informovanosti se dotýkala 4 tematických oblastí, tzv. kritérií. První kritérium se zabývalo znalostí zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a věnovaly se mu otázky č. 19 – č. 22, informovanost dosahovala 50 %. Mezi druhé kritérium patří znalost zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a zabývaly se jím otázky č. 23 – č. 26, informovanost dosahovala 25 %. Třetí kritérium se věnovalo zákonu č. 254/2001 Sb., o vodách, konkrétně otázky č. 27 – č. 30, informovanost dosahovala 25 %. Jako poslední kritérium byl zvolen zákon č. 241/2000 Sb., o

hospodářských opatření pro krizové stavy a blíže otázky č. 31 – č. 34 informovanost dosahovala 0 %.

Výsledky byly porovnávány se stanovenou hranicí 75 % správných odpovědí. Hypotéza byla přijata, neboť z výsledků je patrné, že informovanost starostů dosahovala 25 % (kapitola 5.2).

Prvotním záměrem práce bylo testovat původně stanovenou hypotézu č. 1, následně byly dodatečně stanoveny hypotézy č. 2 – č. 4. Hypotéza č. 2, „*Informovanost starostů obcí při řešení mimořádných událostí a krizových situací nezávisí na dosaženém vzdělání starosty.*“; hypotéza č. 3, „*Informovanost starostů obcí při řešení mimořádných událostí a krizových situací nezávisí na délce praxe starosty.*“ a hypotéza č. 4, „*Informovanost starostů obcí při řešení mimořádných událostí a krizových situací nezávisí na vykonávání funkce starosty jako hlavního pracovního poměru.*“ Byly testovány statistickou metodou nazývanou jednofaktorová analýza rozptylu ANOVA.

Z výsledků (kapitola 5.4) na hladině významnosti 5 % zamítáme nulové hypotézy H_0 u hypotézy č. 2 – č. 3. Považujeme vliv faktoru za přijatý, a proto přijímáme alternativní hypotézu H_A . Byla prokázána závislost v informovanosti respondentů/starostů na dosaženém vzdělání a délce praxe.

Na hladině významnosti 5 % nulovou hypotézu H_0 , „*Informovanost starostů obcí při řešení mimořádných událostí a krizových situací nemá vliv na vykonávání funkce starosty jako hlavního pracovního poměru.*“ nezamítáme. Vliv faktoru považujeme za neprokázaný, a tak nepřijímáme hypotézu alternativní H_A . Informovanost respondentů/starostů nezávisí na vykonávání funkce starosty jako hlavního pracovního poměru.

Výsledky čtvrté části dotazníku, **další aspekty**, poukazují na současný stav zkušeností starostů obcí na úseku mimořádných událostí a krizových situací. Mimořádnou událost řešilo 10 respondentů (18 %), 44 respondentů (78 %) nemá zkušenost s jejím řešením a 2 respondenti (4 %) si nepamatují, zda mimořádnou událost řešili. Pakliže mimořádnou událost řešili, jednalo se o povodně a to v letech 2002, 2006, 2010, 2013, dále pak orkán

Kyril v roce 2007, vichřici Emu v roce 2008 a požáry. Možnost zřídit si krizový štáb obce využilo 12 respondentů (22 %), 41 respondentů (73 %) jej nikdy nezřídila, odpověď „*nepamatuji si*“ uvedli 3 respondenti (5 %). Plán činnosti obce (dokument nelegislativního rázu, jehož obsahem je kombinace legislativních dokumentů, jako je zákon o integrovaném záchranném systému, krizový zákon, zákon o požární ochraně a jiné) má zpracováno 33 respondentů (59 %), 19 respondentů (34%) uvedlo, že tomu tak není a 4 respondenti (7 %) uvedli, že neví nebo si nepamatují. Varování obyvatelstva v obci provádělo 17 respondentů (30 %), 35 respondentů (63 %) uvedlo, že nikoliv a 4 respondenti (7 %) uvedli, že neví nebo si nepamatují. Opatření k ukrytí obyvatelstva realizoval 1 respondent (2 %), zbylých 55 respondentů (98 %) nikoliv. Evakuaci obyvatelstva prováděli 3 respondenti (5 %), zbylých 53 respondentů (95 %), uvedlo, že ne. Nouzové přežití obyvatelstva organizovali 2 respondenti (4 %), 54 respondentů (96 %), nemá zkušenost s jejím realizováním. Zkušenost s regulačními opatřeními uvedli 2 respondenti (3 %), zbylých 53 respondentů (95 %) tuto zkušenost nemá.

Bakalářská práce může být využita jako studijní materiál v dané problematice.

8 Seznam informačních zdrojů

1. Analýza rozptylu (ANOVA), *Biostatistika* [online]. Brno [cit. 2017-04-05]. Dostupné z: <http://cit.vfu.cz/statpotr/potr/teorie/predn3/anova.htm>
2. Dokumentace obce pro řešení mimořádných událostí a krizových situací, 2016. In: *Písek - oficiální web města* [online]. Písek [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: http://www.mesto-pisek.cz/assets/File.ashx?id_org=12075&id_dokumenty=12196
3. Jihočeský kraj, 2015. *Wikipedia* [online]. [cit. 2017-04-03]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jiho%C4%8Desk%C3%BD_kraj
4. Koncepce vzdělávání v oblasti krizového řízení, 2004. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. [cit. 2017-04-28]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/vzdelavani-v-oblasti-krizoveho-rizeni.aspx>
5. KOUDELKA, Z. Samospráva. Praha: Nakladatelství Linde Praha, 2007.
6. Krizové řízení na úrovni obce, 2011.[online]. Oficiální stránky města Jindřichův Hradec [cit. 2016-12-18]. Dostupné z: <http://www.jh.cz/cs/krizove-rizeni/krizove-rizeni-obce.html>
7. Krizový štáb obce, 2011.[online]. Oficiální stránky města Jindřichův Hradec [cit. 2016-12-18]. Dostupné z: <http://www.jh.cz/cs/krizove-rizeni/krizove-rizeni-obce.html>
8. Lacina, K., Pilný, J. & Obršálová, I., 2002. *Vybrané kapitoly ze soudobého řízení měst a obcí* Vyd. 3., Pardubice: Univerzita Pardubice.
9. MARTÍNEK, B., ADAMEC, V., HANUŠKA, Z.: Řešení mimořádných událostí a krizových situací (Příručka pro starosty obcí a referenty prevence Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska), 1. vyd. Praha: MV-GŘ HZS ČR, 2006. 28 s. ISBN: 80-86640-64-7

10. Mayor. *English Oxford Living Dictionaries* [online]. 2017 [cit. 2017-04-27]. Dostupné z: <https://en.oxforddictionaries.com/definition/mayor>
11. Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), 2000. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 132. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-462>
12. *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta*, 2015, Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR.
13. Peková, J., 2004. *Hospodaření a finance územní samosprávy*, Praha: Management Press
14. Peková, J., Pilný, J. & Jetmar, M., 2005. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru 2.*, přeprac. vyd., Praha: ASPI.
15. *Plán činnosti (odezvy) orgánů obce ŠAROVY při vzniku mimořádné události (ORP Zlín)*, 2014.[online]. Oficiální stránky obce Šarovy [cit. 2016-12-18]. Dostupné z: <http://www.sarovy.cz/cardfiles/card-1855/card-3621/files/a-plan-cinnosti-organu-obce.pdf>
16. *Plán činnosti při mimořádné události*, 2015.[online]. Oficiální stránky města Kopidlno [cit. 2016-12-18]. Dostupné z: http://www.kopidlno.cz/assets/File.ashx?id_org=6929&id_dokumenty=145582
17. Pokyn generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky číslo 37 ze dne 23. srpna 2004, 2004.
18. Postup řešení mimořádné události starostou obce, 2011.[online]. Oficiální stránky města Jindřichův Hradec [cit. 2016-12-18]. Dostupné z: <http://www.jh.cz/cs/krizove-rizeni/krizove-rizeni-obce.html>
19. Působnost a úkoly orgánů obcí, 2011.[online]. Oficiální stránky města Jindřichův Hradec [cit. 2016-12-18]. Dostupné z: <http://www.jh.cz/cs/krizove-rizeni/krizove-rizeni-obce.html>

20. Řešení krizových situací vzniklých v obci, 2011.[online]. Oficiální stránky města Jindřichův Hradec [cit. 2016-12-18]. Dostupné z: <http://www.jh.cz/cs/krizove-rizeni/krizove-rizeni-obce.html>
21. Řešení mimořádné události velitelem zásahu, 2011.[online]. Oficiální stránky města Jindřichův Hradec [cit. 2016-12-18]. Dostupné z: <http://www.jh.cz/cs/krizove-rizeni/krizove-rizeni-obce.html>
22. ŘÍHA, Milan. Živelní pohromy. 1. vyd. Praha: Armex, 2006. ISBN 80-867-9532-2
23. Statistics Solutions. (2013). ANOVA [WWW Document]. Retrieved from <http://www.statisticssolutions.com/academic-solutions/resources/directory-of-statistical-analyses/anova/>
24. Úkoly a opatření obce k řešení mimořádných událostí, krizových situací a povodní, 2011.[online]. Oficiální stránky města Jindřichův Hradec [cit. 2016-12-18]. Dostupné z: <http://www.jh.cz/cs/krizove-rizeni/krizove-rizeni-obce.html>
25. Územní samospráva. Praha. EURONIUM Praha, s.r.o., 2006. 442 s. ISBN: 80-7317-056-6
26. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany
27. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, 2001. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 127. ISSN 1211-1244
28. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, 2002. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 133. ISSN 1211-1244
29. What does municipality mean?, 2017. *Definitions.net* [online]. [cit. 2017-04-27]. Dostupné z: <http://www.definitions.net/definition/municipality>

30. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), 2000. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 38. ISSN 1211-1244
31. Zákon č. 133/1985 Sb., České národní rady o požární ochraně, 1985. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 34. ISSN 1211-1244
32. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), 2000. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 65. ISSN 1211-1244
33. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, 2000. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 73. ISSN 1211-1244
34. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), 2000. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 73. ISSN 1211-1244
35. Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, 2000. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 73. ISSN 1211-1244
36. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, 2000. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 65. ISSN 1211-1244
37. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), 2001. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 98. ISSN 1211-1244.

9 Přílohy

Příloha 1

DOTAZNÍK

Vážený respondente,

jmenuji se Věra Středová a studuji na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakultě, obor Ochrana obyvatelstva se zaměřením na chemické, biologické, radiační, nukleární a explozivní látky.

Dotazník, který se Vám dostává do ruky, je anonymní a bude použit ke zpracování, jako praktická část mé bakalářské práce na téma „*Přípravenost starostů obcí Jihočeského kraje na mimořádné události a krizové situace*“.

V dotazníku označujte, prosím, vždy jednu možnou odpověď a tu zakroužkujte, v otázkách bez výběru možnosti odpověď doplňte. V případě možnosti „*jiné*“ Vaší odpověď prosím doplňte.

Děkuji za Váš čas a vyplnění.

Věra Středová

Název obce s rozšířenou působností:

Název obce:

Počet obyvatel v obci:

Pohlaví:

a) muž

b) žena

Věk:.....

Nejvyšší dosažené vzdělání:

- a) středoškolské bez maturitní zkoušky (vyučen)
- b) středoškolské s maturitní zkouškou
- c) vyšší odborné vzdělání – diplomovaný specialista
- d) vysokoškolské - bakalářské
- e) vysokoškolské - magisterské
- f) vysokoškolské – doktorské

Délka Vaší praxe:

- a) do 5-ti let
- b) 6 – 15 let
- c) 16 – 25 let
- d) více než 26 let

Vykonáváte pracovní pozici „starosta“, jako hlavní pracovní poměr?

- a) ano
- b) ne
- c) jiné (doplňte):.....

I. vybrané aspekty připravenosti

1. Máte vyčleněny finanční prostředky na řešení mimořádné události či krizové situace a její následnou obnovu?
 - a) ano
 - b) ne
 - c) nevím
 - d) jiné(doplňte).....

2. Pokud jste v otázce č. 1. odpověděl/a, *a) ano*, uveďte v jaké procentuální výši ročního rozpočtu obce:.....

3. Zúčastňujete se odborných školení a kurzů v tematické oblasti- **ochrana obyvatelstva** (varování obyvatelstva, vyrozumění, evakuace, ukrytí, individuální ochrana, nouzové přežití)?
 - a) ano
 - b) ne
 - c) nevím
 - d) jiné(doplňte).....

4. Pokud jste v otázce č. 3. odpověděl/a, *a) ano*, uveďte, v jakých intervalech:
 - a) 1x za půl roku
 - b) 1x za rok
 - c) 1x za 2 roky
 - d) jiné(doplňte):.....

5. Zúčastňujete se odborných školení a kurzů v tematické oblasti- **krizové řízení** (úkoly a povinnosti na úseku problematiky mimořádných událostí dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů a krizových situací dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon))?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím
- d) jiné

(doplňte).....

6. Pokud jste v otázce č. 5. odpověděl/a, *a) ano*, uveďte, v jakých intervalech:

- a) 1x za půl roku
- b) 1x za rok
- c) 1x za 2 roky
- d) jiné

(doplňte):.....

7. Zúčastňujete se odborných školení a kurzů v tematické oblasti- **povodně** (analýza rizik, protipovodňová opatření, opatření za povodně, úkoly a povinnosti na úseku problematiky mimořádných událostí dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon))?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím
- d) jiné

(doplňte).....

8. Pokud jste v otázce č. 7. odpověděl/a, *a) ano*, uveďte, v jakých intervalech:

a) 1x za půl roku

b) 1x za rok

c) 1x za 2 roky

d) jiné

(doplňte):.....

9. Zúčastňujete se odborných školení a kurzů v tematické oblasti- **hospodářská opatření pro krizové stavy** (úkoly a povinnosti na úseku problematiky mimořádných událostí dle zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů)?

a) ano

b) ne

c) nevím

d) jiné

(doplňte):.....

10. Pokud jste v otázce č. 9. odpověděl/a, *a) ano*, uveďte, v jakých intervalech:

a) 1x za půl roku

b) 1x za rok

c) 1x za 2 roky

d) jiné

(doplňte):.....

11. Zúčastňujete se odborných školení a kurzů v tematické oblasti- **nebezpečné chemické látky** (úkoly a povinnosti na úseku problematiky mimořádných událostí dle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených

vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií))?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím
- d) jiné

(doplňte).....

12. Pokud jste v otázce č. 11. odpověděl/a, *a) ano*, uveďte, v jakých intervalech:

- a) 1x za půl roku
- b) 1x za rok
- c) 1x za 2 roky
- d) jiné

(doplňte).....

13. Je ve Vaší obci zřízena jednotka sboru dobrovolných hasičů?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím
- d) jiné

(doplňte).....

14. Pokud jste v otázce č. 13. odpověděl/a, *a) ano*, uveďte, jaké je jednotka sboru dobrovolných hasičů kategorie:

- a) jednotka požární ochrany I.
- b) jednotka požární ochrany II.
- c) jednotka požární ochrany III.

d) jednotka požární ochrany V.

e) jiné

(doplňte):.....

15. Realizujete osvětu obyvatelstva Vaší obce na úseku mimořádných událostí a krizových situací?

a) ano

b) ne

c) nevím

d) jiné

(doplňte):.....

16. Pokud jste v otázce č. 15. odpověděl/a, a) ano, uveďte, jakou formou:

a) hromadnými informačními prostředky

b) letáky a informačními brožurami

c) ukázkami činnosti integrovaného záchranného systému

d) besedami s obyvatelstvem

e) jiné

(doplňte):.....

17. Pokud jste v otázce č. 15. odpověděl/a, a) ano, uveďte, v jakých intervalech:

e) 1x za půl roku

f) 1x za rok

g) 1x za 2 roky

h) jiné

(doplňte):.....

18. Pokud jste v otázce č. 15. odpověděl/a, *a) ano*, uveďte, v jakých tematických oblastech, provádíte osvětu obyvatelstva:

Tematická oblast		Odpověď			
		a) ano	b) ne	c) nevím	d) jiné (doplňte)
Ochrana obyvatelstva	Varování				
	Evakuace				
	Ukrytí				
	Individuální ochrana				
	Improvizované ochrana				
	Dekontaminace				
Mimořádná událost	Povodeň				
	Požár				
	Únik nebezpečných chemických látek				
	Radiační havárie				
	Výpadek elektrické energie, dodávek tepla, plynu a pitné vody				

II. vybrané aspekty informovanosti

19. Starosta obce při provádění záchranných a likvidačních prací dle zákona 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a ve znění pozdějších předpisů v oblasti ochrany obyvatelstva:

- a) evakuuje se společně s obyvatelstvem své obce
- b) záchranné a likvidační práce neprovádí a řídí se pokyny velitele zásahu
- c) zajišťuje varování, evakuaci a nouzové přežití obyvatelstva

d) vyzývá spoluobčany obce k odstranění vzniklé mimořádné události

20. Definice ochrany obyvatelstva je:

- a) škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací
- b) plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření
- c) činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin
- d) činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí

21. Kdo je dotčeným orgánem z hlediska ochrany obyvatelstva při rozhodování o umístování a povolování staveb obce dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a ve znění pozdějších předpisů?

- a) starosta obce s rozšířenou působností
- b) starosta obce
- c) obecní úřad
- d) obecní úřad obce s rozšířenou působností

22. Starosta obce je při provádění záchranných a likvidačních prací oprávněn:

- a) vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci
- b) vstoupit na pozemek a do domu každého občana obce
- c) uložit pokutu, za jeho neuposlechnutí
- d) vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí finančních darů

23. Jaké jsou názvy krizových stavů?

- a) nouzový stav, stav nebezpečí, stav ohrožení státu a válečný stav
- b) normální stav, stav bdělosti, stav pohotovosti a stav ohrožení
- c) normální stav, stav nebezpečí, stav ohrožení a válečný stav
- d) nouzový stav, stav bdělosti, stav ohrožení státu a válečný stav

24. Kdo je poradním orgánem zřizovatele pro přípravu na krizové situace?

- a) krizový štáb
- b) bezpečnostní rada
- c) zastupitelstvo
- d) rada

25. Kdy si starosta obce může zřídit krizový štáb obce?

- a) v případě, kdy uzná za vhodné
- b) po vyhlášení krizového stavu a při taktickém cvičení složek integrovaného záchranného systému
- c) v případě, kdy nastane jakákoliv mimořádná událost

- d) po vyhlášení krizového stavu, po výzvě velitele zásahu či při taktickém cvičení složek integrovaného záchranného systému

26. Náklady vynaložené na provedení krizových opatření jsou především čerpány z:

- a) darů od obyvatelstva
- b) dobrovolných sbírek
- c) rozpočtu obce
- d) dotací

27. Jakými názvy označuje stupně povodňové aktivity?

- a) nouzový stav, stav nebezpečí, stav ohrožení státu
- b) stav bdělosti, stav pohotovosti, stav ohrožení
- c) výjimečný stav, mimořádný stav, vodní stav
- d) normální stav, mimořádný stav, stav nebezpečí

28. Mimo povodeň jsou povodňovými orgány?

- a) orgány obcí, orgány obcí s rozšířenou působností, orgány krajů a Ministerstvo životního prostředí
- b) povodňová komise obcí, povodňová komise obce s rozšířenou působností, povodňové komise krajů a Ústřední povodňová komise
- c) orgány obcí, orgány obce s rozšířenou působností, orgány krajů a Ministerstvo vnitra
- d) povodňová komise obcí, povodňová komise obce s rozšířenou působností, povodňové komise krajů a povodňová komise Ministerstva životního prostředí

29. V průběhu povodně jsou povodňovými orgány?
- a) orgány obcí, orgány obce s rozšířenou působností, orgány krajů a Ministerstvo životního prostředí
 - b) povodňová komise obcí, povodňová komise obce s rozšířenou působností, povodňové komise krajů a Ústřední povodňová komise
 - c) orgány obcí, orgány obce s rozšířenou působností, orgány krajů a Ministerstvo vnitra
 - d) povodňová komise obcí, povodňová komise obce s rozšířenou působností, povodňové komise krajů a povodňová komise Ministerstva životního prostředí
30. Jaký úřad může uložit povinnost zpracovat povodňový plán vlastníkům pozemků, které se nacházejí v záplavových územích?
- a) povodňový
 - b) obecní
 - c) krajský
 - d) vodoprávní
31. Regulační opatření mohou být nařízena za stavu nebezpečí:
- a) hejtmanem a starostou obce s rozšířenou působností
 - b) vládou, hejtmanem a starostou obce
 - c) vládou, hejtmanem, starostou obce s rozšířenou působností
 - d) hejtmanem a starostou obce
32. Jaké orgány jsou zahrnuty v systému hospodářských opatření pro krizové stavy?
- a) vláda, Ústřední správní úřad, orgány kraje a orgány obce s rozšířenou působností
 - b) vláda, Ministerstvo vnitra, orgány kraje a orgány obce s rozšířenou působností

- c) vláda, Ústřední správní úřad, orgány kraje a orgány obce
- d) vláda, Ministerstvo vnitra, orgány kraje a orgány obce

33. Systém hospodářských opatření pro krizové stavy zahrnuje:

- a) pohotovostní zásoby, zásoby pro humanitární pomoc, mobilizační dodávku
- b) plán hospodářské mobilizace, plán nezbytných dodávek
- c) systém nouzového hospodářství, hospodářské mobilizace, použití státních hmotných rezerv, výstavba a údržba infrastruktury a regulační opatření
- d) správu státních hmotných rezerv

34. Společně s evakuací a v souladu s plány, uzavřenými dohodami a smlouvami zabezpečuje obecní úřad a starosta obce ve smyslu zákona č. 241/2000 Sb.:

- a) varování, evakuaci a nouzové přežití obyvatelstva
- b) nakládání se zásobami pro humanitární pomoc
- c) správní delikty
- d) nouzové ubytování, zásobování základními potravinami a vodou, nouzové dodávky energií, základní služby obyvatelstvu a plnění základních hygienických norem

III. další aspekty

35. Řešili jste již nějakou mimořádnou událost?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím/nepamatuji si
- d) jiné

(doplňte).....

36. Pokud jste v otázce č. 35. odpověděl/a, *a) ano*, uveďte, jaká popřípadě jaké mimořádné události a v jakých letech:

.....
.....
.....
.....

37. Využili jste v minulosti možnost zřídit si krizový štáb obce?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím/nepamatuji si
- d) jiné

(doplňte).....

38. Máte zřízen plán činnosti obce (dokument nelegislativního rázu, jeho obsahem je kombinace legislativních dokumentů jako je zákon o integrovaném záchranném systému, krizový zákon, zákon o požární ochraně a jiné)?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím
- d) jiné

(doplňte).....

39. Prováděl/a jste někdy ve vaší obci **varování obyvatelstva**?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím/nepamatuji si
- d) jiné

(doplňte):.....

40. Prováděl/a jste někdy ve vaší obci opatření k **ukrytí obyvatelstva**?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím/nepamatuji si
- d) jiné

(doplňte).....

41. Prováděl/a jste někdy ve vaší obci **evakuaci obyvatelstva**?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím/nepamatuji si
- d) jiné

(doplňte).....

42. Organizoval/a jste někdy ve vaší obci **nouzové přežití obyvatelstva**?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím/nepamatuji si
- d) jiné

(doplňte).....

43. Vyžadoval/a jste někdy pro Vaši obec **regulační opatření**?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím/nepamatuji si
- d) jiné

(doplňte).....

10 Seznam zkratek

ANOVA - Analysis of Variance

ČHMÚ – Český hydrometeorologický ústav

HOPKS – Hospodářská opatření pro krizové stavy

HZS ČR – Hasičský záchranný sbor České republiky

HZS kraje – Hasičský záchranný sbor kraje

IZS – Integrovaný záchranný systém

JSDHO – Jednotka sboru dobrovolných hasičů

Koncepce vzdělávání – Koncepce vzdělávání v oblasti krizového řízení

Krizový zákon – Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

OPIS – Operační a informační systém

ORP – Obec s rozšířenou působností

Povodňová komise ORP – Povodňová komise obce s rozšířenou působností

Povodňový orgán ORP – Povodňový orgán obce s rozšířenou působností

SPA – Stupně povodňové aktivity

Starosta ORP – Starosta obce s rozšířenou působností

Vyhláška k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva – Vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

Vyhláška o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany - Vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany

Zákon o HOPKS - Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů

Zákon o IZS - Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

Zákon o obcích - Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Zákon o požární ochraně - Zákon č. 133/1985 Sb., České národní rady o požární ochraně

Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů - Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

11 Seznam tabulek

Tabulka 1 - Tematické oblasti k provádění osvěty obyvatelstva.....	58
Tabulka 2 - Vliv dosaženého vzdělání a délky praxe na informovanost	84
Tabulka 3 - Vliv vykonávání funkce starosta na informovanost	84

12 Seznam obrázků

Obrázek 1 – Vyčleněné finanční prostředky na řešení mimořádných událostí a krizových situací (<i>k otázce č. 1 a č. 2</i>).....	42
Obrázek 2 – Účast na odborných školeních v oblasti ochrany obyvatelstva (<i>k otázce č. 3</i>).....	43
Obrázek 3 – Roční intervaly účasti na odborných školení v oblasti ochrany obyvatelstva (<i>k otázce č. 4</i>).....	44
Obrázek 4 – Účast na odborných školeních v oblasti krizového řízení (<i>k otázce č. 5</i>) ..	45
Obrázek 5- – Roční intervaly účasti na odborných školení v oblasti krizového řízení (<i>k otázce č. 6</i>).....	46
Obrázek 6 - Účast na odborných školeních v oblasti povodně (<i>k otázce č. 7</i>)	47
Obrázek 7 - Roční intervaly účasti na odborných školení v oblasti povodní (<i>k otázce č. 8</i>).....	48
Obrázek 8 - Účast na odborných školeních v oblasti hospodářská opatření pro krizové stavy (<i>k otázce č. 9</i>).....	49
Obrázek 9 - Roční intervaly účasti na odborných školení v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy (<i>k otázce č. 10</i>)	50
Obrázek 10 - Účast na odborných školeních v oblasti nebezpečné chemické látky (<i>k otázce č. 11</i>).....	51
Obrázek 11 - Roční intervaly účasti na odborných školení v oblasti nebezpečné chemické látky (<i>k otázce č. 12</i>).....	52
Obrázek 12 – Zřízená jednotka sboru dobrovolných hasičů (<i>k otázce č. 13</i>)	53
Obrázek 13 – Kategorie jednotky sboru dobrovolných hasičů (<i>k otázce č. 14</i>)	54
Obrázek 14 – Osvěta obyvatelstva na úseku mimořádných událostí a krizových situací (<i>k otázce č. 15</i>).....	55

Obrázek 15 – Forma osvěty obyvatelstva na úseku mimořádných událostí a krizových situací (<i>k otázce č. 16</i>).....	56
Obrázek 16 – Roční intervaly osvěty obyvatelstva na úseku mimořádných událostí a krizových situací (<i>k otázce č. 17</i>).....	57
Obrázek 17 – Činnost starosty obce při provádění záchranných a likvidačních prací (<i>k otázce č. 19</i>)	60
Obrázek 18 – Definice ochrany obyvatelstva (<i>k otázce č. 20</i>).....	61
Obrázek 19 – Dotčený orgán při rozhodování o umístování a povolování staveb (<i>k otázce č. 21</i>)	62
Obrázek 20 – Oprávnění starosty při provádění záchranných a likvidačních prací (<i>k otázce č. 22</i>)	63
Obrázek 21 - Názvy krizových stavů (<i>k otázce č. 23</i>)	64
Obrázek 22 – Poradní orgán zřizovatele pro přípravu na krizové situace (<i>k otázce č. 24</i>)	65
Obrázek 23 – Zřízení krizového štábu obce starostou obce (<i>k otázce č. 25</i>).....	66
Obrázek 24 – Čerpání nákladů vynaložených na provedení krizových opatření (<i>k otázce č. 26</i>)	67
Obrázek 25 – Názvy stupňů povodňové aktivity (<i>k otázce č. 27</i>)	68
Obrázek 26 – Povodňové orgány mimo povodeň (<i>k otázce č. 28</i>)	69
Obrázek 27 – Povodňové orgány v průběhu povodně (<i>k otázce č. 29</i>)	70
Obrázek 28 – Úřad, který může uložit povinnost zpracovat povodňový plán (<i>k otázce č. 30</i>)	71
Obrázek 29 – Nařízení regulačních opatření za stavu nebezpečí (<i>k otázce č. 31</i>).....	72

Obrázek 30 – Orgány zahrnutý v hospodářských opatřeních pro krizové stavy (<i>k otázce č. 32</i>)	73
Obrázek 31 – Systém hospodářských opatření pro krizové stavy zahrnuje (<i>k otázce č. 33</i>)	74
Obrázek 32 – Společně s evakuací starosta obce a obecní úřad zabezpečují (<i>k otázce č. 34</i>)	75
Obrázek 33 – Řešení mimořádné události (<i>k otázce č. 35</i>).....	76
Obrázek 34 – Využití možnosti zřídit si krizový štáb obce (<i>k otázce č. 37</i>)	77
Obrázek 35 – Zřízení plánu činnosti obce (<i>k otázce č. 38</i>).....	78
Obrázek 36 – Provádění varování obyvatelstva (<i>k otázce č. 39</i>)	79
Obrázek 37 – Provádění ukrytí obyvatelstva (<i>k otázce č. 40</i>)	80
Obrázek 38 – Provádění evakuace obyvatelstva (<i>k otázce č. 41</i>)	81
Obrázek 39 – Organizování nouzového přežití obyvatelstva (<i>k otázce č. 42</i>).....	82
Obrázek 40 – Vyžadování regulačních opatření pro obec (<i>k otázce č. 43</i>)	83